Päewaleht

Tänast lehte 10 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED

PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Arijuhatuse könetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht" Tallinn, postkast 433

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—15. Kella 15-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseholdja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 6 s

Jimub 7 korda nä

TELLIMISHINNA

1 kuu postiga 1 kroon 50 senti.
2 kuud „ 3 „ — „
3 kuud „ 3 „ 70 „
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 20 s.
Välismaale 4 kr. kuus

1 kuu p
2 kuud
3 kuud
Üle 3 k
järgneva
Aadr

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 s teksti sees 15 senti ja tekstis tekati kirjas laiuses. Kohaotsimise kuulutused kuni Kr.

Kuulutuste koha valikut ei kin
Kuulutusi võetakse vasta lehe jooksvasse numb laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Nee vastav postmark on lisatu

Nr. 322 — Reedel, 26. nowembril 1937

25

Täname kõiki,

kes kahekümne viie aasta jooksul meid on austanud oma poolehoiuga meie leivasaadustele, ja loodame, et ka tulevikus see soe poolehoid püsima jääb, mille tagatiseks on meie saaduste kõrge kvaliteet.

A-S. „Rotermann'i Tehas

Pond's

kreem, puuder ja näovesi

on näonaha ilu ja pehmusealalhoidjad!

Pond's kreem

- Tungib kergelt nahapooresse
- Sisaldab olluseid, mille ülesanne on kaitsta nahka vananemisest ning sooja ja külma liigsest mõjust.
- On ideaalne puudrialus.
- „C" kreem on rasvaga kreem (öökreem); puhastab nahka ja teeb selle õrnaks ja värskeks.
- „V" kreem on rasvata kreem, katab naha õhukese korrana, annab näo- ja käenahale õrna, mati jume; on ideaalne puudrialus.

Pond's puuder

- On valmistatud mitmes varjundis, õrnalt lõhnastatud ja katab näonaha õhukese, ühtlase korrana, andes näole meeldiva jume.

Pond's näovesi

(Skin Freshener)

- Uudispreparaat Pond's seerias.
- On värskendava ja elustava toimega.
- Jumestab, tugevdab ja puhastab näonahka.

POND'S on tarvitusel kogu maailmas!

Esindus: A/S. Prov. J. LILL — Tartus.

Jimus Nr. 8.

Autos

MOOTOR ● TEHNIKA ● TEADUS ● LENNUASJANDUS ● SPORT ● TURISM ●

SISU: Pariisi autonäitus ● Aarne Raidna: „Automustlasena" läbi Euroopa ● Teaduslik teedeuurimine Inglismaal ● Mootor tarvitab liiga palju kütteainet? ● Hispaania kodusõda ja autoasjandus ● 7026 mootorsõidukit Eestis liikvel ● Autode sissevedu firmade järgi ● Auto kordaseadmine hilissügiseks ● Ain Mere: Põlemisprotsess diiselmootoris ● Ed. Roomere: Diiselmootor autol II ● Ain Mere: Kuidas meie lendame..? ● Tehnilisi uudisi: Aquamobile. Uus prantsuse väikeauto. Kas tagatuli põleb? jne. ● Nõuandeid autojuhtidele: Laki korrashoid jne. ● Nõuandeid mootorrattureile ● Lühiteateid kogu maailmast ● Spordi- jne. teateid ● Ed. Roomere: Auto-elektrotehnika kursus VII ja A. Mere: Autotehnika-õpetus VI. Eriti tähtsad igale algajale autojuhtijale ja autokursuslasele ● Rohkesti illustratsioone ● Hind 50 s.

Kirjutamiseks, läbikirjutamiseks ja stenografeerimiseks

MARS-kopeerpliiats 754

tuntud parima söega ja hügieenilise kapsliga, 5 kõvaduses.

Saadaval kirjutusmaterjali-kauplustes.

Mars Staedtler-Stifte

J.S.STAEDTLER·MARS-Bleistiftfabrik·NÜRNBERG

275 AASTAT STAEDTLERI PLIIATSID 1662-1937

Teatan oma lugupeetud ostjaskonnale, et **laupäeval, 27. nov. k. a.**

avatakse teine jalanõudekauplus

„KORDIA"

Tallinnas, Laadaplats nr 201, tel. 315-14.

10% hinnaalandusega müüakse kõiki jalanõusid 3 esimest päeva. Külma ja paha ilmaga kaupluse ruum kinnine ja soe jalgapassimiseks. Parim ostukoht igaühele. Palun külastada!

Austusega **omanik.**

Ajakohaseim daamide ja härrade

juuksetöötlus

avatud

Kreutzwaldi 8, tel. 316-09.

Konstaablile kallaletungija sõjaringkonnakohtu alla

Sisekaitse ülema otsusega antakse sõjaringkonnakohtu alla A. K. Tetlow, kes 28. okt. s. a. Lindora laadal tungis seljatagant kallale kohalikule konstaablile Rüütelile, talle kiwiga pähe lüües. Konstaabel sai peapõrutuse.

Joobnud autojuht sõitis wastu tramm

Reedel kella 5 paigu sõitis weoauto nr. A-1003 juht, Graniidi tän. nr. 3—8 elutsew Jüri Tukk, Tartu mnt. ja Odra tän. nurgal oma autoga wastu tramm. Nagu juurdlusega selgus, oli autojuht täiesti joobnud, mispärast ta waatamata trammijuhi korduwatele signaalidele ei ole roobastelt pööranud kõrwale. Tukk wõetakse wastutusele joobnud olekus autojuhtimise ja ettewaatamata sõidu pärast.

Hukkus Soome

10 inimest uppus

Helsingi, 25. 11. (ETA) Mikkeli ja Lappenranna laewaliinil sõitis täna pärast lõunat aurik „Turist" Pulmonnieme kohal karile ja wajus põhja. Õnnetuse silmapilgul wiibis aurikul umbes 30 reisijat, kes tormasid kohe tekile ja kogunesid kõik laewa tuulewarjulisele küljele. Selle tagajärjel wajus aurik ühele küljele ja uppus. Reisijad juudeti enamikus päästa auriku pääste-paadiga ja ühe kaldalt appirutanud wäikesema sõudepaadiga. Siiski uppus 4 inimest — 3 meest ja 1 naine. Õnnetuse kohal on wesi nii madal, et põhjawajunud laewast jäid paistma korsten ja mast.

Helsingi, 26. 11. (ETA) Eilne raske laewaõnnetus Saima järrohkem inimohwre arw tõusep fenistakse, et see arw ašjus wõimub ei On wõimalik, et õ tuulehoog. Laew juutnud tugewa kaudu, waid nad olewat jäänud laewaga. Päästetud tallu, kus neile o ohwri juures ellui järgi. Täna jatka netuse üle. Lappe tuuker. Uppunud tema laadung oli

Briti rewideerib oma p

Nõupidamine Prantsuse min

Kohe pärast lord Halifaxi tagasi saabumist Berliinist, sai teatawaks, et Prantsuse peaminister Chautemps ja wälisminister Delbos kutsutakse nõupidamisele Londoni. Mõlemad ministrid on kutse wõtnud wastu ja külastawad Briti pealinna eelolewal esmaspäewal ja teisipäewal.

Uhenduses selle sõiduga kirjutawad mõned wälismaa lehed, et Briti tahab uuesti wõtta enda kätte Euroopa poliitika juhtimise. Teiselt poolt kuuldub aga, et Briti tahab waid rewites küsimustes. Et ta aga ka selle juures tahab tegutseda täielikus kontaktis Prantsusmaaga, siis osutub wajalikuks nõupidamine Prantsuse

deerida oma p poliitika juhtid tiline suund jä

Nagu telegr donis mitte ai ni salapärasuse liini, millele, pool panda su kõik aktuaalse

London, tates küsimusel tas täna alam külaskäik on aineks eelseism ritega London Prantsuse wal ametlikult wõ panekuga mõn miseks Saksa Prantsusmaa julgeolekut, Chamberlain gut wõi kokk

KOHALE JÕUDNUD

TRETORN

BOTIKUD

SUURES VALIKUS

Esperia

Pärnu m. 6, Uria majas

Poolteist

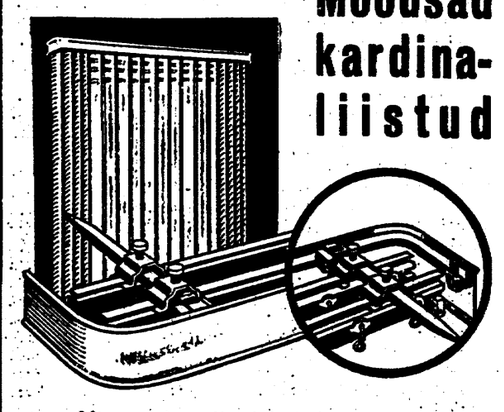

Moodsad kardinaliistud

Viimased uudised kohale jõudnud

Saadaval T-ü. „Maja's" Estonia pst. 25

Teadaanne.

Teatatakse, et 30. novembril 1937. a. kell 10.00 Tallinnas, Pikk tän. 20, Kaubandus-Tööstuskoja ruumes peetawal **enampakkumisel müügile määratud**

palkidest

jääwad wäljapakkumata müügitüksused nr. nr. 51 ja 52 Kiwinõmme metskonnast, kokku umbes 1.140. tm. okaspuupalke.

A-S. „Eesti Metsatööstus."

Estonia kontsertsaal.

Pühapäeval, 5. dets. 1937.

E. LENDERI TUTARLASTE ERAGUMNAASIUMI KONTSERT-PIDU.

ALGUS KELL 19.

Pääsmete eelmüük kooli kantseleis Kreutzvaldi 25, iga päev kella 9—14.

Lastevanemate komitee.

J. F. Filippowi austamise aktus tema 40-a. näitleja- ja muusikalise tegewuse tähistamiseks

on pärast „Kornewille kellade" ettekannet 30. now. Seltskondliku Maja ruumides. Osawõtuks ülesandmisi wõetakse wastu Esto-Muusika kassas kuni 29. nowembrini (see päew kaasa arwatud). JUUBELI KOMITEE.

Eesti Seemnevilja Ühisuse

peakoosolek

peetakse 16. detsembril s. a. kell 3 päewal Tallinnas, Ühisuse kontori ruumides. Pärnu mnt. 2.

Juhatus.

KUULUTAJAILE TEADMIS

24. nov. sisse tulnud kirjad.

1/2881	4	1/7501	9	22/2622	4	22/7242	1
1/2561	1	1/6501	1	22/7362	1	22/7322	1
1/2761	2	1/7301	2	23/7363	14	23/2863	2
1/2841	2	1/7505	1	23/7123	3	23/7163	1
1/7421	1	2/6462	1	23/7443	2	23/7323	1
2/7422	7	2/6702	1	23/7283	3	23/7483	1
2/7502	1	2/7342	1	23/7403	1	24/7084	17
2/7382	2	2/6072	1	24/7364	6	24/7244	1
2/7462	2	2/7102	1	24/7444	3	24/7324	1
3/7183	2	3/7503	37	25/1565	1	25/2865	1
3/7343	11	3/2883	14	25/1305	1	25/7365	2
3/7383	4	3/2843	3	25/6925	1	25/7045	1
3/7480	1	4/6984	2	26/2906	8	26/3586	1
4/2884	2	4/7344	1	26/7406	6	26/7166	2
4/7224	1	4/7504	1	26/6686	1	26/2866	1
5/2845	8	5/2885	3	26/6566	2	27/2907	13
5/7225	1	5/7345	1	27/7247	2	27/7167	1
6/7506	6	6/7066	1	27/7487	1	28/9488	16
6/2766	1	6/7306	1	28/2868	5	28/7088	2
7/7147	26	7/7267	1	28/7168	1	28/7448	1
8/7388	10	8/7268	2	28/9488	1	29/7449	3
8/7028	1	8/7508	4	29/7329	22	29/7369	11
8/7888	1	8/6748	2	29/7489	12	29/7009	3
8/7068	1	9/2809	2	29/7129	1	29/6809	1
9/2889	3	9/7069	1	29/7299	1	29/7069	1
9/2769	1	9/7349	4	29/7289	1	30/7410	1
9/1329	1	10/7470	2	30/6490	1	30/7210	1
10/7430	2	10/7110	1	30/7090	1	31/7451	10
10/7190	2	10/2530	1	31/7331	2	31/2831	50
10/7310	2	10/2770	1	31/7211	1	31/7371	1
10/2090	1	11/7311	1	31/7491	4	31/7291	2
11/7391	2	11/7271	12	31/6771	1	32/7452	13
11/7351	5	11/2771	1	32/7092	2	32/2752	2
11/7471	2	11/7863	1	32/7752	1	33/7293	11
11/2811	1	11/7111	1	33/7413	4	33/7253	1
11/7421	1	12/7152	2	33/7333	4	33/7173	1
12/7272	1	12/7352	5	33/3153	1	34/7454	3
12/2732	1	13/2773	2	34/7374	2	34/7414	5
13/7433	11	13/2853	5	34/7214	1	34/2874	5
14/2734	1	14/2774	3	34/7014	1	34/2794	1
14/7394	2	14/2854	1	35/2835	1	35/7255	4
14/7354	2	14/7357	1	35/7055	1	35/7415	15
15/7275	11	15/7315	3	35/7455	2	35/7175	1
15/7035	2	15/7435	6	35/6895	1	36/7456	1
15/7115	2	15/2855	1	36/2796	5	36/7376	2
16/7396	4	16/7358	1	36/7216	1	36/7496	1
16/7476	1	16/6316	1	37/7057	24	37/2797	3
16/7196	2	16/7036	1	37/7377	2	37/7217	1
16/7076	11	16/7516	4	37/6817	2	37/6497	1
16/6636	1	16/2816	1	38/7298	3	38/7458	8
17/7077	1	17/7237	11	38/2838	9	38/7378	6
17/7117	2	17/7477	1	38/7338	6	38/2878	3
17/7397	2	17/6517	1	38/2758	1	39/7459	4
17/6557	1	17/2537	1	39/7299	3	39/2839	9
18/7358	8	18/7158	1	39/7059	1	39/7343	1
18/2818	1	18/7078	1	39/7099	1	40/7340	25
19/7479	25	19/7359	3	40/7420	8	40/7100	5
19/2719	1	19/2819	1	40/7300	2	40/7180	1
19/7319	4	19/2739	1	40/7060	1	40/2840	2
19/2779	2	20/2860	18	40/3740	1	40/7380	2
20/7360	2	20/7480	2	40/7424	1	40/7390	1
20/7400	1	20/2700	1				
20/7280	2	20/7420	1	A. 8841	4	A. 8814	2
21/2901	1	21/7481	2	A. 32	1	A. 8780	1
21/7361	6	21/8841	1	B. 4697	9		
21/7321	1	22/7402	3				

Kokku 950 kirja.

Pidud

ESTONIA TEATER

Reedel, 26. novembril, kell ½8 õhtul 6. korda harilike hindadega **„Müüdud mõrsja"** B. Smetana ooper 3 waatuses. Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Laupäeval, 27. novembril, kell ½8 õhtul 14. korda harilike hindadega **„Tatra tüdruk"** Operett 3 waatuses 15 pildis. Tekst Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud Agu Lüüdik. Priit Ardna muusika. Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Pühapäeval, 28. novembril, kell ½3 p. l. 7. korda harilike hindadega **„Müüdud mõrsja"** B. Smetana ooper 3 waatuses Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Kell ½8 õhtul 28. korda alandatud hindadega **„Vedelvorst"** Hugo Raudseppa komöödia 4 w. Pääsmed Kr. 1.— kuni 10 s. Teatri kassad awat. kl. 12—4 p. l. ja õhtul kella 6 poole 9.

TOULISTEATER

Reedel, 26. novembril, kell ½8 õhtul viimast korda üldhindadega **„Häda õnnega"** Juhan Kihulase komöödia 3 waatuses 5 pildis. Pääsmed 25 ja 50 senti.

Laupäeval, 27. novembril, kell ½8 õhtul 4. korda harilike hindadega **„Inimesed ajujääl"** Pääsmed 20—125 sendini.

Pühapäeval, 28. novembril, 9. korda kell ½8 p. l. **„Kolmekrossi ooper"** J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 3 waat. 10 pildis. Pääsmed 25—150 senti.

Pühapäeval, 28. novembril, kell pool 8 õhtul 18. korda harilike hindadega **„Mehe küljeluu"** M. Jotuni naljamäng lauludega 3 waatuses 15 pildis. Pääsmed 20 — 125 senti.

Esmaspäeval, 29. novembril, 52. korda kell ½8 õhtul üldhindadega **„Õitsev meri"** Andres Särewi dramatiseering Aug. Mälgu romaani järgi 8 waatuses 8 pildis. Pääsmed 25 ja 50 senti.

Kassa awatud iga päew kl. 12—4 ja 6—8.

Laup., **27.** nov. kl. 21.15

LEELO TALLINNA LAUSELTS

N. M. K. Ü.'s, Lai tän. 1,

KONTSERT BALL

Esinevad: ooperitenor hr. K. OTS, prl. V. VETTING (klaver) ja segakoor hr. M. LAURIMAA juhatusel. Tantsuks „BI-BA-BO". Pääsmed saadaval kassas

Tislerid!

Eesti Mööbelseppade Kutseühing korraldab pühap., 28. now. s. a. Narwa mnt. 13, Läti seltsi ruumes, Tallinna tislerite ülelinnalise

organiseerimis-kõnekoosoleku

Kõnelewad: 1) J. Rebane — Tööliskoja peasekretär; 2) A. Renning — Tööliskoja nõunik. Koosoleku algus kell 1 p. k. Kõik tislerid, koosolekule! E. M. K. juhatus.

Arstid

Hambaarsti kabinett. **Dr. E. Schliefstein** ajab nüüd **Vanaturg 6** (Wiru tän. 2) Wastuw. kl. 9—½2 ja 5—8 õ.

Hambaarst **L. Goldberg** (enne h.-a. Tohwer-Antsoni j.) **Vabadusväljak 10-A, k. 3 EEKS-MAJA hoones** (uks „Kawe" ja „Kultase" wahel). Wastuwõtt 9—1 ja ½4—7. Kunsthambad.

Tunnid

Saksa keel. Konversatsioon, tõlked, koolikaw. Rüütli 2—5. Tel. 433-86. Kella 8—12 ja 3—8.

Huvitavalt — kergesti! Saksa ja vene keele tunnid alg. ja edasijõudn., ettevalmist. kolledži, järeleaitam. koolitöös. Sulevimägi 10—1. Kõnet. 11—1 ja 5—7.

Inglise, prantsuse, saksa, wene ja hispaania keelt õpetab kõrg. har. meesõpetaja Berlitzi ja Merineri meetod, tiiresti ja põhjalikult rääkima. Ladina keele tunnid. Eksamitele ettewalmistamine. Nõrkade järeleaitamine. Kirjawahetus. Tõlked. Tatari 24—6.

HUMALTIN — ülelamatu koduõlleekstrakt **K-T. V. Treublut,** Tallinn, Volta 3, tel. 440-88

Väike kabinett- **tiibklaver** hea kõlaga, välismaa firma odavasti müüa. Raua tän. 30—17.

Müüa vähepruugitud **„Singer"** kabinettmasin. Imanta t. 10—9, hoovimajas.

Müüakse Singeri **käsiõmblusmasin** Kinga tän. 3—2.

Glasurol puhastab ja poleerib kõik lakeeritud pinnad lauad, toolid, kapid, klaverid raadiokastid. **Glasurol**'iga saawutatakse üllatawalt ruttu Saada igas rohukauplues. Eesindus **A/S. F. O. Treublut, Pärnu m. 35, tel. 45**

K R B Teatan oma lugupeetud vitajaskonnale, et ole ajakohasematesse ruumidesse **üle koli Pärnu m. 35, tel. 45**

Vesivarustuse-, kanalisat ja lukusepa-tö **ERVIN SAKS**

Engros-firma vajab vilunu kontoriametnikku-müü kes on tehnilise kauba alal ju töötanud. Pakk. soovitustega slt. „35/7815

Mäo-Mäeküla piimaühing annab 140 piimatööstus- ja wastuwõtterunmi **tsementpõranda uuendamise** teha fel alal wilunud meistrile. Töötajail palutakse faata tingimused Mäo-Mäeküla p.-ühingu nimele, kuni 3. aadressil: Mäeküla postkast, Paide, telefon 4

Wõetakse weel wastu ettetellimisi 1937/38. k **kasw. wasikate** Tiisikusewaba, terve, E. H. Friisi tõugu ka aastatoodangud 3500—6500 kg. Riiklik Töö Kopli mõis.

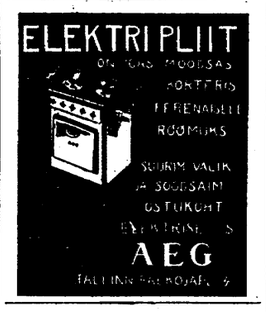

Kiires korras, pärast odava hi **ärisis** Sisustuse hulka kolme poolega riiulitega kapid, lauad, valgustus mnt. 51—1.

Odaw Grammof juur wal Kullasepa Müüt. iiir

Hea haruldase kõlaga **vana viiul,** Prantsuse meistri töö, hinnaväärselt müüa. Näha igal ajal. Reinvaldi tän. 6—3.

Müüa ehituspiats Pärnus, parimas rajoonis, supelrajooni ja südalinna lähedal, Karja tän. 23, suurus 218 r.-sülda. Teateid saab Erg'ilt Pärnus, Väike Kuke 21, kl. 10—12 e. l. ja 3—4 p. l.

Müüa tajukad, muhwid — jfunks à 25 — 30 kr. ja kotik 7 — 10 kr. Girgensoni tän. 6—3.

Suures valikus **delikatesse** ja **vorstikaupu** **H. M. LUTZ,** Kullasepa 5.

Korras **lapsevoodi** püstwedrupõhjaga müüa Reimani 25, töökojas.

Müüa **riietekapp** kolme uksega, pähklikantidega ja **raadioaparaat.** Asjad on wähe tarwitatud ja odawa hinnaga. Näha igal õhtul kella 19—21 Narwa mnt. 21—1.

Juhuslikult kiiresti müüa 12.000 km läbitud 1937. a. mod. 5-istm. woolujooneline **auto** 9,6 H. P., takjoga wõi ilma. Teateid saab „Orto" benjiinijaamast Wana Wiru ja Merepõst. nurgal Tallinnas, telef. 477-79.

Liipsma tulnud ja warsti tulija **lehm müüa.** S. Tartu mnt. 87—8.

Tõsiste i jao on juba 27 aas **„Maja ka** kus ei ole tühja lehekülge tarvili ja tulusat, ka Hind 25 senti. P tus Tallinnas.

Vähesõitnud k **„Fo** **sõidu** odavasti müüa

Suur sõ tammepuust puh lacarmatuur m 11—1.

Talu müüa, Tallinnas suurus 28 ha, pä Tallinn-Kose b tada Ellaku pk. Aruvalla külas,

Korras, wäik **tiibkl** odawasti müüa 14—2.

Müüa wäike **puutöö** (rihipl.) ühes riga, wäga füü quasjade- wõi wäiteiõõstusele. new. S. Ameer

Müüa **tuhkru** karakulkraega m kas. Teateid s 28—3.

KES LOEB **„PÄEVALEHTE"** JÕUAB KIIREMINI SIHILE SEEPARAST TELLIGE VEEL TANA ENDALE **„PAEVALEHT"** **1. DETSEMBRIST S. A.**

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri ringreisid

„Mees trumpidega" Hugo Raudsepa komöödia 3 waatuses. Näitejuht — Ed. Türk. Dekoraator — W. Munt. **Ojulas,** reedel, 26. now., **Haanjas,** laup., 27. now., **Sännas,** pühap., 28. now., **Karulas,** teisip., 30. now., **Antslas,** kolmap., 1. dets., **Walgas,** neljap., 2. dets., **Tõrwas,** reedel, 3. dets., **Tsirguliinnas,** laup., 4. dets., **Rõngus,** pühap., 5. dets. Algus igal pool kell 8 õhtul.

Noorsooteater Samades kohtades, samadel päewadel algusega kell 4 p. l. **nukuetendus** Kawas: 1) **„Reis ümber toa"** — A. Awenariuse lugu lastele. Nukuteatrile kohandanud A. Kiwikas. 2) **Lillhaldjab"** — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil. 3) **„Mänguasjade müüs"** — G. Helbemäe lugu lastele. Näitejuht — Wold. Alew. Lawapildid — U. Martin.

Estonia kontsertsaalis laup., **27.** nov. kell 8 õhtul Raudteelaste Kultuur-Haridusühingu **„RAUDAM" XV AASTAPÄEVA KONTSERT** K. LEINUSE juhatusel. Kavas: Eesti uued helitööd. SOLISTID: A. Papmehl — viiul, P. Indra — orel, prl. L. Antoni — klaver. Pääsmed Kr. 2.— kuni 35 s., õpil 25 s. kontserdipäeval eelm. Estonias.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas. **NOORSOOTEATER.** Laupäeval, 27. novembril, kell 4 p. l. 4. korda **„Aladini imelamp"** (2. jagu) Muinasjutt laulude ja tantsudega 8 pildis, samanimelise muinasjutu järele koguft. „1001 öö". Olude kohastanud — Heino Anto. Lawastus — Elmar Nerep. Lawapildid — Pärn Raudwee. Muusika — W. Jakobson. Riietus — Karin Luts. Tantsud — Gerd Neggo ja S. Bärenklau. Kaastegew Gerd Neggo tantsustuudio.

Laupäeval, 27. novembril, kell ½8 õhtul 35. korda Oskar Luisu **„SUVI"** A Särewi dramatiseering 3 waatuses (6 pildis) Näitejuht — Leo Kalmet. Lawapildid — Pärn Raudwee. Riietus — Karin Luts. Pühapäeval, 28. novembril, kell ½8 õhtul 100. korda **„Kevade"** Andres Särewi dramatiseering 8 waatuses (6 pildis) O. Luisu „Kewade" järgi. Näitejuht — Leo Kalmet. Lawapildid — Pärn Raudwee. Kassa awatud neljapäewast kella 11—1 e. l. ja 5—8 õh.

Töölisvõimlas Pärnu mnt. 41. Laupäeval, 27. nov. 1937. a. nais- ja meeskondade-vahelised **käsipalli-võistlused** „Tulevik" — „Leek" Algus kell 21, lõpp kell 3 hommu. **Tantsu** algus kell 23. Mängib Hugo Lauton ja tema orkester. Korraldaja „Leek".

KINO HELIOS 5, 7, 9. Maria Andergast, Albrecht Schoenhals, suurfilmis **„Ju-Ju"** (Suur seiklus)

Saksa keele õppe- ja kõnetunde antakse täiskasv. ja lastele odavasti. Lembitu tän. 27—7, hoovis, 2. korral.

English Lessons. Miss Knight Hobuse tän. 1—7.

Inglise keele tunde antakse edukalt ja huwitawalt, üksikutele ja grupis. Pühapäewiti õpilaste koosviibimine keele praktiseerimiseks. Rüütli 2—2.

Tähtis riigiametnikele ja üliõpilastele. Kõrgema haridusega preili annab edukalt ja huwitawalt **vene keele** tunde. Rüütli 2—2.

Odavad **matemaatika** tunnid (võin ka koju tulla). Raudtee tän. 23—2, Tallinn.

Soowin wõtta **saksa keele** tunde. Tingimused teatada ptk. „1/7821".

Huvitavalt — kergesti! Saksa ja vene keele tunnid alg. ja edasijõudn., ettevalmist. kolledši, järeleaitam. koolitöös. Sulevimägi 10—1. Kõnet. 11—1 ja 5—7.

Müüakse

Müüa raadioaparaat Blaupunkt, 1937. a. mudel, sobiv suurimatesse ruumidesse. Näha kella 4—8 Preesi tän. 42—1.

Võsul kiiresti odavasti müüa **suvila** ühes päriskrundiga. Soov. kirj. slt „35/7735".

2 automootorit suurejõulised, müüa rauakaupluses, Klaasingi tän. 10, telef. 309-05.

Kui soowite endale osta odawa hinnaga, heast materjalist ja korralikult tehtud **ilusat mööblit,** siis külastage odawamat mööbliõiskukohta — mööblikauplust Pärnu mnt. 29 (Süda tän. nurgal).

Müüa kaks korras **maja** 1. linnajaos, nurgakrunt, aastatsistulek Kr. 5600.—. Hind Kr. 50.000.—. Uue ehituse wõimalus. Müüa kultiweeritud maatükk linna ligidal. Teateid saab Walgewase 5—5.

Hundikoer, ihus, isane, kolm a. wana, ühes koerapuukaga müüa peremehe äraseõidu puhul. Näha igal äripäeval kella 9 homm. kuni kella 16 Hollandi 54, hoovis.

Kõrvetatud KOHV KÕIKIDES ERISEGUDES TH. KAARMANN RAEKOJA 8

Merirohu- **madratseid** igas suuruses. Hinnad odawad. Wene t. 1, suletööstuse kauplus.

Müüa **sepatööriistad** heas rajoonis, siin. Kirjad slt. „19/7759".

Soodsasti müüa **talu,** 43 ha. põllumaad 14 ha. Tallinnast 32 km. Hind 7000 kr., väljamaks kokkuleppel. Kirjad slt. „25/2985".

Odavasti müüa korralik 9,1 hob.-jõuline **tõldauto.** Teateid auto A-650 juhilt Raekojapl. Ohvitseride Keskkogu kasiino ees.

Kaks korras **„Chevrolet"-veoautot** müüa. Kirjad slt. „8/7748".

Kaitseliitlased! Juhuslikult väga odavasti müüa uus diagonaalriidest **kaitseliitlase vorm.** Kreutzvaldi tän. 13—1, hoovimajas. Näha iga päev pärast kella 4.

Müüa Telefunken-raadio, grammofon, peegel ja kotikmantel. Narwa mnt. 10—11.

Wanem täies hoos töötaw laboratoorium (keemia ja kosmeetika ala) soodsail tingimustel müüa. Kirjal. järelepärimistega pöörata „Pharmacia" talituse poole, W. K. all. Olewimägi nr. 14.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk.

Kui suured eestlased oleme?

Wälis-Eesti päewaks 27. nowembril

Kiindumuse puudusest oma rahwusse oleme wõinud kurta ainult sel määral, kuiwõrd seda puudust kunagi tajusime. Loomulikult peaksime seejuures arwestama ka tajumuse laadi ja siigawust. Samuti nagu ei pääse taewariiki igaüks, kes ütleb „issand-issand", nii pole tihti wähimatki kasu rahwale nendest, kes oma rahwuslust kannawad ainult keelel. Wabadussõjas, millest rahwusluse siiwendamiseks ammutatakse ja wõib ammutada head eeskuju kõige rohkem, muuseas wõis näha nimelt seda, et tõeliste teenetega inimesed ise kippusid esile kõige wähem. Püüw tunnustus juurele ja tähtsale tuleb iseenesest. Aga kuna rahwusluse üks põhilisi nõudeid seisab selles, et igal sobiwal wõimalusel ja kõigis olukordades, kus muud tinginused on wõrdsed, tuleb eelistada oma rahwuse liikmeid muude rahwuste kõrwal, siis üksnes tippude hindamisega ja eeskujuks-seadmisega rahwusluse töökawas kaugele ei jõua, — rahwuse mõiste säilitamisel tuleb eeldada ka waimse sideaine olemasolu, mida wõimalikult ühetaolisel jaokuks igale rahwa liikmele.

Wõib olla kindel, et korraldaksime — ja olaksime korraldanud juba ammu ka rahwusluse suhtes nii mõndagi endi juures teisiti siis, kui meile meie alasti wäiksuses alati halastamatult ei pääsnuks ligi wõõrad mõjud ja kui meile praegugi ei puhuks tänased ajawaimu tuuled. Millist muud tõendust meie niiidsegi rahwusluse tunnetamise pinnapealsuse kohta tarwitsekski tuua siinkohal, kui waid neid lauluhelisid klaweri saatel, mida kuulsid ühel äsjasel õhtul mööduladd ühest majast meie pealinnas, kus asub üks meie wärskemaid isamaalisi (rahwuslikke) organisatsioone? — Kas oli laul ehk mõni neid uusi juureloodud igatsuslikke isamaa- ja rahwalaule, mida weel hiljuti propageeriti ringhäälingus? Ei, — helid, mida lahtisest aknast kuuldus paiskuwat tänawale, olid „Otschi tschornõja!" Järelikult jääks waid oletada, kuiwõrd juurem wõib olla selline alluwus wõõrmõjudele rahwa hulgas mujal. — Wõi küsitella neidki põhjusi, miks meie kodanike teskel tung oma laste paigutamiseks uutesse, wäljaspool tawalist kooliwõrku awatud wõõrkeelsetesse eeskoolidesse, liitsemidesse ja kolledžhitesse, on suur otse weidruseni? Eestluse nõnget selgroogu ei näe küll ka selles.

Kui wanasti mindi mõisnike eest, — kui tuhandeid eesti talupoegi siirdus wälja kodumaa piiridest, otsima lähedamat äraelamist Sarmaatia lagendikel, siis oli see mõistetaw. Teatud määral weel oli wabandataw ka uus wäljarändamisõhin, milles alles iseseiswusajastul, aastatewahemikus 1923—27 Eesti piiridest lahkus, kuhu aga sai, mitu tuhat kodanikku. — Riigi majanduslikud wõimalused olid alles arendamata, olud selgumata, — inimestes kaswaw teadlikkus eluhüwedest aga maalis neile paljutõotatud sata-morganasid paremateest kaugeteest randadest. Wõib kinnitada, et wäljarändamine Eestist olnuks mäwksa suurem ka järgnenud depressiooniaastail, — kui igal wäljarännata-tahtjal ainult jatkunuks raha sõiduks. Eelmise kümne aasta kestes, kuni 1. jaanuarini 1936. a. wäljarännanute koguarw ametlikel andmetel siiski ulatas kümnele tuhandele, ja alles mööduunud 1936. aastal saabus olukord, kus wäljarändamise sihiga riigipiiridest lahkunuid loeti waid 300-le. Siia juure tuleb aga arwata ka defitsiit ülepiiriliiklemise bilansis, eemaleläjad meremehed jms. Wõib nentida, et majandusolude paranedes wäljarändamine Eestist praegu on küll soigus, aga niipea kui kerkib ähwardawalt silmapiirile uusi depressiooniohte, wõib ta paisuda uuesti, haarates eeskätt jälle muidugi neid, kes on aineliselt nõrgemal järjel. Peaks olema mõistetaw, et wäljarändamise takistamine kunstlike abinõudega, keeldudega jne. ei anna tagajärgi, — tuleks jõuda wälja olukorrani, milles iga wäikestegi wõimetega kodaniku töötasuwus teda enam ei sunniks kodumaalt lahkuma, — milles ka tema asendamine importditud, odawate, kuid küsitawa wäärtusega wälismaalastega osutuks tarbetuks.

Peame jõudma nii kaugele, et need weerand miljonit eestlast, kes praegu asuwad wäljaspool Eesti piire, enam ei saaks kodumaalt tõsa, waid ümberpöördult, — nende suurenewa tagasirändamise arwel peaks osutuma lisasaajaks Eesti kokkukuiwaw rahwaarw. See nõue peaks lähedalt mahtuma igasse rahwuslikkuse minimaalprogrammigi.

Wäidete hulgas, mida on kuuldunud neilt, kes wäliseestlaste küsimusse suhtuwad külmalt ja üksküisselt, tähtsamana mainitakse seda, et enamik wäliseestlasi asub Wenes ja nendega parema ühenduse loomine praegu on wõimatu. Seejuures aga unustatakse, et aiad wõiwad muutuda, ja — nagu näitab muude wäliseestlaste poolt kodumaale toodud ja saadetud raha ja maiste warade hulk, — seni tajuks pooldada Wälis-Eesti liikumist ka puhtmaterjalistlikult seisukohalt. Wõõrsil hättajäänute otsesek abistamiseks ja tagasitoomiseks riigil on tulu-id kulutada waid iksikjuhtuneil, ja ka sellistelt wäliseestlastelt kulud igal wõimalusel hiljem muidugi nõutakse sisse. Ainiti kuuldub ka wäiteid, nagu oleks wäliarändajate hulgas luhtumistiipe, — igalaadi õnnekütte, pettureid, unistajaid ja muidu ebasoowitawat ollust protsendiliselt niiwõrd rohkel määral, mis lubab wäliarändajad selles suhtes heita kõiki ühte patta. Seejuures muidugi jälle jätkatse kahe-silma wahele, et nurjatuid weelgi hullemaid wõib leidyda üpris rohkem nimelt ka paigalejäijate hulgas, — nende kindlakstegemine oleks waid maitseasi. Kui aga eeldada, et Eestigi tulewik peitub eeskätt waid tema inimmaterjali wäärtuses, siis wõib nentida nii mõnegi kindla näite waral, et wõõrsil tõsisest elukoolist läbikäinute wõi ka otseselt õppimise otstarbel eemalwiibinute hulgast kodumaa on wõinud endale wärbida otse asendamatuid tähtsaid jõude juba ka tänini. See, mis meil ju senisegi inimmaterjali arendamise ja eelistamise suhtes päriselt haledal wiisil näib lonkawat, on eeskätt selektsioonipuudus.

Asjaolu, et iga wiies eestlane on wäliseestlane, lihtsalt ei luba. Wälis-Eesti liikumisele suhtuda iksküisselt. Kui näit. hõimuliikumisele, mis enesest on hoopis efemeersem, iga teadlik kodanik on nõus omistama ka otse ratsionalistlikke sihte, siis wõrdlusena üksnes needki 156.000 hinge Nõukogude Wenes, kes wiimasel rahwalugemisel end tunnistasid eestlasteks, wääriwad meilt küll meenutamist ja sentimentaalsetki poolehoidu ülimal määral, — kuni kord suudaksime neile pakkuda ka rohkemat. Ja lähemal kaalutlusel Wene eestlaste piisiwus rahwuse tunnustamises isegi laseb tekkida kahtlust, kas oma rahwuse salgamise ja ümberrahwustumise püüe ning tendents kodumaa piirides pole suurem sellest, mis ta on wõõrsil? — Näib olewat kindel, et Wene eestlased oskawad laulda „Otschi tschornõja" kõrwal ka muid, — omi laule ilma õppuseta, — et nad oma lastegi paigutamisel kooli kemplewad „moes-olewate" wõõrkeelte tarwidusega wististi wähem kui teewad seda mõnedki meie seltskonnatalad Tallinnas. Muide, wiimaseile wabandawaks jäägu küll asjaolu, et näiliselt nad alles samastawad waimset kultuuri ja tema saawutamise hõlpsust selliste importeeritud tsiwilisatsioonimõõdega, mis neilgi weel nii äsja puudusid.

Wälis-Eesti päew, mida piihitsetakse ülemaailmlikus ühtekuuluwuses, juba mitmendat aastat igal nowembrikuu wiimasel laupäewal, on homme. Tema mõtte leiamegi selles, et kõikide teiste piihade ja pidupäewade kõrwal ta on määratud homsele, paremale Eestile, — sellele ühis-Eestile, mida ehitab nii iga wõõrmõjude puhastustules wahenditult karastatud wäliseestlane kui ka iga wõimeline rahwa poeg ja tiitar kodumaal. Iga liiwaterokest, mida on sisinud tuul, muidugi enam ei leia; — aga kui on tehtud kõik, et neid teri säästa ja siduda miiiriks wõimalikult kõiki, siis müür ei warise. Selle osawa, kõkearwestawa energia wiljana, mis oli kulutatud tema ehitamisel, — ta jääb piisima kuni aegade lõpuni. Kui talitame nõnda, siis ka küsimusele, kui suur eestlane on eestlane, wõime alati wastata liialdamata ja täies rahuldustundes: ta on suur.

Alfred Tamm.

K/M V.V.DEMIN'i kala- aed- ja puuvilja-konservid
on tuntud headena juba 110 aastat
Nõudke kõikjal!

Kui habe hästi aetud
ROTBART TERAD
- on tuju hää!

„Leipzigi" külaskäigu poliitiline tähtsus

Riia wene lehe Tallinna kirjasaatja teatab oma lehele siit „Leipzigi" külaskäigu puhul:

„Saksa sõjalaewa „Leipzigi" külaskäik Tallinna kandis kahtlemata poliitilist iseloomu (Meie sõrendused. Tölk.) ning seda kriipsutas alla eriti laewa komandöri kapten Löwisch kõne, millega ta pöördus kohaliku ajakirjanduse esindajate poole. Löwisch luges wajalisels ära mõrkida, et waatamata Saksa laewastiku tööga ülekoormatusele, leidis „Leipzig" siiski wõimaluse külastada Tallinna, et anda tunnistust Saksamaa erilisest sõbralikust meeleolust Eesti wastu. Edasi kõneles ta wäga palju Saksamaa welwastutuse hädawajalisusest, kusjuures näitas sellele, et pärast Wersailles'i rahulepingut osutus Saksamaa desarmeerituks, kuna kõik teised riigid jätsid oma sõjalise jõu mitte ainult wähendamata, waid hakkasid seda ka juurendamagi. Eriti peatus kapt. Löwisch praeguse Saksamaa ja piiritaguste sakslaste ühenduse juures. Kogu ta pikk kõne algusest lõpuni oli selgelt poliitiline, millele juures kordurwalt kriipsutati alla une Saksamaa eriti sõbralikku suhtumist Eestile.

Kpt. Löwisch on wana ohwitser ja teenib laewastikus juba üle 25 aasta. Maailmasõja ajal oli ta ohwitseriks sellel laewal, mis kuulus Liibawi wallutanud eskaadrisse. Kerge liiwekäiguline ristleja „Leipzig" alles õige hiljuti pidas teenistust Hispaania wetes. Nagu teada, juhtus möödunud juwel Wahemerel õõnu tekitamud lugu, mida kapt. Löwisch oma westlusel Eesti ajakirjanikega ei jätnud puudutamata . . .

„Leipzigi" Tallinnas wiibimise ajal asetasid Saksa ohwitserid pärja mitte ainult Wabadussõjas langenud Eesti sõdurite kalmudele, waid ka erilise pärja saksa sõdurite hauale, kes olid teenind kohalikus Balti rügemendis (Kirjasaatja mõtleb nähtawasti Balti pataljoni. Tölk.). Siin leidis aset terwe rida wastuwõtte, lõuna- ja õhtusööke Saksa kiilaliste auks. Eriliit tähelepanu neile osutas kohalik saksa noorsugu. Saksa madrused olid alatiselt ümbritsetud teejuhtidest, kelleks olid saksa koolide nais- ja meesõpilased."

Ruhnu saare valitseja Kuressaare haiglas

Ruhnu tuletorni ülema W. Karineeme terwis halwenes sedawõrd, et ta toimetati mootorpaadil Kuressaare haiglasse. Teel tagasi Ruhnu kootas paat propelleri ja pidi hädapurje abil tagasi Kuressaare pöörama. Mootorpaat, mis kuulus Ruhnu tuletornile, tõmmati Kuressaares maale, kuhu jääb ka talwekorteri. Paadis olnud ruhnulased lahkusid teise laewaga.

Haiget läks Ruhnust ära tooma ka weeteede walitsuse aurik „Sekstant", kuid mootorpaat haigega oli paar tundi enne „Sekstandi" Ruhnu jõudmist saarelt wäljunud Kuressaare suunas.

Kultuurkoondise ajakirja nimeks „Waramu"

Uue organisatsiooni „Kultuurkoondise" kawatsetawa ajakirja nimeks on juhatus walinud „Waramu". Nimi on otse pandud Joh. Aawiku poolt ja see on tuletatud kahest sõnast: mu wara.

Praegu komplekteeritakse „Waramu" toimetust ja kaastööliste kaadrit. Wiimaste suhtes ei olewat walik suur, kuna mõeldawaist kaastöölistest paljud asuwat äraootawal seisukohal. Nõuda kuuldub Tartust, kust „Waramu" wõiks oodata kaastööd, et seal ainult mõni üksik selleks on annud nõusoleku.

„Waramu" prooviinumber loodetakse wälja weel enne jõule.

RAADIOAPARAATE
parandab
Tel. 30522
Dipl. raadiomeister
ALEX. RÄHN
Tallinn, Reimanni 28 (Tartu m. nurk)

Uusi ülesandeid loomaterwishoiu alal

Loomaterwishoiu-osakond weterinaarosakonnaks. — Oskuskatsed weterinaararstidele

Põllutööminister on esitanud walitsusele uue weterinaarala korraldamise seaduse. Selle järele põllutööministeeriumi loomaterwishoiu osakond nimetatakse ümber weterinaarosakonnaks. Selleks on põhjust annud asjaolu, et riikliku weterinaarala korraldusel on täita mitmesuguseid ülesandeid, mis ei piirdu üksi loomaterwishoiu ja weterinaararstiliku abiandmise korraldamisega, waid laienewad ka weterinaarpolitseilise ülesande täitmisele loomataudide tõrje korralduse ja loomariigist pärit olewate saaduste töötlemise, turustamise ja eriti loomade ja loomasaaduste ekspordi alal. Weterinaarosakond oma ametkonnaga tegutseb siin analoogiliselt politseile ja piiriwalwele ning peab seega alatiselt olema walwesefunkcioon ja oma korraldustega asuma tegewusse otsekohe, kui on saadud teadanne wõi kui on karta hädaohtu riigile ja rahwamajandusele. Euroopa riigid on praegu raskelt infitseeritud suu- ja sõrataudiga, mis wõib sattuda ka Eestisse. Sellepärast peab weterinaarosakonna käsutuses olema administratsioon, mis wõib tagada mõjuwat tõõlerakendamist hädaohu korral.

Seadusega kuuakse weterinaarnõukogu. Nõukogu järele on seni olnud tunginw wajadus, sest weterinaarosakonna töös on järjekindlalt osutunud tarwiliseks otsida kontakti põllumajandusega ja mitmesuguste muude asutustega. Seni on meil nõupidamisi peetud erawiisil ja neil polnud küllaldast järjekindlust.

Seadusega nähakse ette weterinaarala korraldus linnade ja alewite administratiiwpiires. Lõppeks seab seaduseelnõu üles nõude, et kõik weterinaararstid, kes tahawad astuda erialasele ametkohale riigi wõi omawalitsuse teenistuses, peawad õiendama wastawa oskuskatse selleks kohase komisjoni ees.

Lihajärelewaatus laiemale alusele

Samuti on esitatud walitsusele seaduse kawa, mis muudab kehtiwat seadust ja mille järele liha järelewaatus rajatakse laiemale alusele.

Tapamajade ja lihajärelewaatuse seaduse alusel on omawalitsused kohustatud neis linnades ja alewites, kus elanike arw ületab 3000, siisse seadma ja korraldama sundusliku lihajärelewaatust. Selle nõude alusel [illegible] sewad praegu kõigis linnades (peale Paldiski) ja [illegible] remas osas alewites awalikud tapamajad ja lihajärelewaatuse asutused. Kuid on terwe hulk aleweid ja [illegible] wikke, kus terwishoiu olud wajawad samuti lihajärelewaatuse korraldamist, olgugi et elanike arw [illegible] ületa 3000 (Keila, Rapla, Kiwiõli jne.). Neis kohtades wõib põllutööministeeriumi weterinaarosakond sundusliku lihajärelewaatuse niiüd seniks enda hoole wõtta ja [illegible] korraldada seni kuni seda wastaw omawalitsus ise [illegible] ma hakkab.

Ka weterinaarwelskerid rakendatakse loomataudide wastu wõitlemisele

Põllutööminister on esitanud walitsusele loomataudide wastu wõitlemise seaduse muutmise eelnõu. Kehtiwas loomataudide wastu wõitlemise seaduses loetletud tõbede puhul on loomarstlik abiandmine lubatud ainult weterinaararstidele, kõigil teistel on see keelatud.

Meil leidub kohti, kus üksikud külad wõi talud [illegible] sewad 20 wõi rohkem ini eemal weterinaararstide kohast, ning säärastesse kohtadesse wäljasõitmine näiteks sigade punataudi puhul abi andmiseks osutub tihti [illegible] keks ning põidu- ja päewarahade näol riigile ka kulukaks. Mitmesse säärasesse kaugemasse nurka on maawalitsuse [illegible] polt ametisse pandud kutseõiguslikud weterinaarwelskerid, kellel aga puudub õigus taudi puhul abi andmiseks. Põllutööministeerium ja loomaarstide koda on kaalumisel küsimust, kas ei oleks otstarbekas rakendada mõnedes loomataudide tõrje alal tööle ka kutseõiguslikke weterinaarwelskereid, ning on arwamisel, et kutseõiguslikud weterinaarwelskerid wõiksid weterinaarosakonna direktori litusel osa wõtta mõningatest loomataudi tõrjetöödest eeskätt sigade punataudi alal. Samuti wõiksid weterinaarwelskerid abi anda ka hobuste nõlestõbe ning [illegible] mun kergemaloomulise taudi puhul. Uue kawatsetu seadusega tehakse abiandmise kord seega painduwam ja kergemaks.

Inglise ja kodumaa
ülikonna- ja mantliriideid
soovitab
A-s. „OSA", Eston a all 11

Kui palju laste toetussummasid saawad linnad ja alewid

Sotsiaalministeeriumist määratud 94.300 krooni puudustkannatawate laste toetamiseks jagati linnade ja alewite wahel järgmiselt:

Haapsalu linnale toitlustamiseks 1162 kr., lehakatetega warustamiseks 100 kr., kokku 1262 kr. Kuressaare linnale toitlustamiseks 1162 kr.; Narwa linnale ühes Narwa-Jõesuuga toitlustamiseks 10.358 kr., lehakatetega warustamiseks 1.600 kr., kokku 11.958 kr.; Nõmme linnale toitlustamiseks 5.421 kr., lehakatetega warustamiseks 100 kr., kokku 6421 kr.; Otepää linnale toitlustamiseks 581 kr., lehakatetega warustamiseks 100 kr., kokku 681 kr.; Paide linnale toitlustamiseks 968 kr., lehakatetega warustamiseks 400 kr., kokku 1368 kr.; Paldiski linnale toitlustamiseks 290 kr.; Petseri linnale toitlustamiseks 1549 kr., lehakatetega warustamiseks 200 kr., kokku 1749 kr.; Pärnu linnale toitlustamiseks 8131 kr., lehakatetega warustamiseks 1000 kr., kokku 9131 kr.; Põltsamaa linnale toitlustamiseks 531 kr.; Rakwere linnale toitlustamiseks 2904 kr., lehakatetega warustamiseks 600 kr., kokku 3504 kr.; Tallinna linnale toitlustamiseks 23.232 kr., lehakatetega warustamiseks 2500 kr., kokku 25.732 kr.; Tapa linnale toitlustamiseks 968 kr., lehakatetega warustamiseks 200 kr., kokku 1168 kr.; Tartu linnale toitlustamiseks 12.390 kr., lehakatetega warustamiseks 2000 kr., kokku 12.390 kr.; Türi linnale toitlustamiseks 774 kr.; lehakatetega warustamiseks 200 kr., kokku 974 kr.; Tõrwa linnale toitlustamiseks 581 kr.; Walga linnale toitlustamiseks 3291 kr., lehakatetega warustamiseks 500 kr., kokku 3791 kr.; Wiljandi linnale toitlustamiseks 3872 kr., lehakatetega warustamiseks 500 kr., kokku 4372 kr.; Wõru linnale toitlustamiseks 1549 kr., lehakatetega warustamiseks 400 kr., kokku 1949 kr.; Antsla alewiwalitsusele toitlustamiseks 581 kr.; Elwa alewiwalitsusele toitlustamiseks 387 kr.; Jõhwi alewiwalitsusele toitlustamiseks 484 kr.; Kunda alewiwalitsusele toitlustamiseks 581 kr.; Mustwee alewiwalitsusele toitlustamiseks 581 kr. ja ettenägemata kuludeks 719.70 kr.

Toetussummad laste abistamiseks pärast 1. aprilli 1938. a. määratakse uuest eelarwest ja kui on selgunud kuipalju selleks krediiti lubatakse.

Nõupidamine suwipidustuste asjus

Riiklikus propagandatalituses oli eile pärastlõunat suurem nõupidamine Eesti wabariigi 20. aasta suwipidustuste korraldamise asjus. Nõupidamine, mida juhatas talituse juhataja E. Kagaste ja millest wõttis osa umbes 30 isikut Lauljate Liidu, Kaitseliidu, Spordi Keskliidu j. [illegible] organisatsioonide esindajaid, teatriinimesi, kirjanikke ja arwustajaid, piihendus peamiselt tulewat suwel wabariigi 20. eluaasta piihitsemiseks kawatsetawate massiawastuste küsimusele. Mingi kindlaid otsuseid nõupidamine ei teinud ega wõinudki teha, küll aga ajuti seisukohale, et tulewat suwel juubeli-wabaõhuetendusena tuleb ette kanda uus teos, mitte aga rahuldada juba enne ettekantuga. Selle teose teksti muretsemise mooduste üle olid kõne all walikwõistlus (3 näidendit 1 dramatiseering) tuntud kirjanike wahel ja walikwõistlus, millest wõiks osa wõtta iga joowi. Leiti ka, et on weel üks kombinatsioon: walikwõistlus, kusjuures wõib kaalumise alla tulla ka wälja poolt walikwõistlust sisse jaadetud töid. Ettekanded tuleks muidugi siis parim teos.

Tulewasuwiste massiawastustega seotud küsimuste igakülgseks uurimiseks waliti wiieliikmeline komisjon: A. Oinas (esimees), prl. E. Wiisalu, kapt. A. Truuwere, A. Kolmpere ja L. Kalmet, kes oma seisukohad ja ettepanekud teeb teatawaks sellele organisatsioonile, kelle hoolde suwiste pidustuste korraldamine antakse wabariigi walitsuse poolt.

Riigihoidja kinnitas A. Mälgu Lagle talu pidajaks

Raamatufondi komisjoni ettepanekul kinnitas riigihoidja eile kirjanik A. Mälgu „Lagle" talu pidajaks.

KALOSSE, BOTIKUID
VILTSAAPAID SUURES VALIKUS
NAHA
TEL. 314-73
PRODUKT
TALLINN, ESTONIA PST. 13

Pierre Frondaie'
armastusromaan
Saatuslik eksitus

23

Tekkis waikus. Oswill oli alandatud, paisete puretud ja mõistis, et kaotas jalgealuse. Ta pööras selja, et Stéphane ei näeks enam ta pilku ja tegi hirmsa pingutuse, et puhastada seda mürgist. Ta tundis, et see tal õnnestus ja uuesti näitas ta rahulikku nägu. Uhtlasi mõlgutas ta mõtteid. Stéphane'i käitumine imestas teda. Talle näis, et ta armusese seisukord oleks pidanud teda alandama. Naine, kes maksab, on wähem uhke. Ta ei mõistnud Stéphane'i. Ta otsis wäljapääsu. Siis ta istus maha. Iste asus laua lähedal ja sellel laual oli kell. Akki helistas ta.

— Mis te teete? küsis Stéphane.

Ta waatas Stéphane'ile silma ja wastas hooletult, et ta tahab teed. Ta ootas, kuidas reageerib sellele Stéphane...

— Te teate wäga hästi, kelle korteris te wiibite? küsis Stéphane kalgilt.

Oswill wõpatas: katse õnnestus. Ta tundis et tegewus omandab kindlama kuju. Teener astus sisse, wõttis käsu wastu ja wäljus.

Oswill naeratas, istudes tugitoolis:

— Kelle korteris ma wiibin? Kuidas siis? Olen teie kodus, oletan!

— Ei, wastas Stéphane kiirelt ja ägedalt.

Miski ei saanud olla täpsem. Kuna Oswill teeskles weel ikka mitte-mõistmist, Stéphane sundis teda selleks: ei, ta ei olnud mitte oma kodus. Ta oli oma armastatu juures. Ja tõepoolest, Oswill taipas.

Ta taipas, et Stéphane kõneles tõtt. Ta taipas, et see salong, see luksus, oli Dewalteri salong, Dewalteri luksus. Kuid seekordki eksis ta: ta uskus, et see petis oli kahtlaste abinõudega endale raha muretsenud. Ta nägi silmapiiri muutwat ja tal oli mingi ähmane eelaimus, et leiab sealt tegewuswälja. Ta kogus end ja tungis waid ettewaatlikult edasi, waenlase maal wiibiwa salakuulaja kawalustega ning julgete kahemõtteliste sõnadega, et hästi uurida maa-ala.

— Ma ei ole teie kodus? lausus Oswill. Waata! Olen siin uskunud seda!

Stéphane arwas, et Oswill tahtis teda selle lausega mõnendada, kuid ta oli täis põlgust mehe wastu. Oswill oli üles tõusnud ja uuris pilguga ümbrust.

Ta naeratas:

— Siis ma olen härra Dewalteri kodus? Tal on tõepoolest suurepärane maitse. Biarritzis oli tal üpris ilus sõiduk. Siin on tal üpris ilus korter.

Stéphane küsis talt:

— Te tunnete härra Dewalterit?

Oswill wastas joonelt:

— Tundsin üht, see ei ole sama.

Tal oli pilklik naeratus, millest Stéphane enam aru ei saanud. Ta mõtles, et Oswill teab midagi ta sõbra mõnest sugulasest.

Stéphane küsis weel:

— Uht tema omakseist?

— Ei, wastas Oswill. Kedagi wäljarändajat. Ei mingit suhet teie omaga.

Stéphane kehitas õlgu. Mis puutus temasse teine Dewalter, wäljarändaja?

— Arge kõnelge mulle sellest, wastas Stéphane.

— Ma ei kõnele teile sellest.

Teener astus sisse, tuues tee.

— Tänan! Minge, lausus Oswill, ja istus uuesti, nagu olnuks ta oma kodus.

Warjates seda, ta tegi hiigla pingutuse, et täpselt wäljendada talle tulnud mõtet. Ülimalt ärritatult waatas Stéphane pealt, kuis Oswill suhkurdas oma teed.

— Kõrdan teile, et wiskan teid uksest wälja, lausus Stéphane. Teie weidrused ületawad piiri. Te ei tunne härra Dewalterit, minu oma, nagu ütlete... See ei ole sugugi hädatarwilik, et mõista minu tundmusi. Mul ei ole midagi teie eest warjata, kuna teil ei ole minu wastu mingisugust kohustust, ei ühtki õigust minule. Oelge mulle, mis tulite siia tegema? Kuhu me tüürime? Ootan!...

Kuna Oswill jõi, närwles Stéphane üha enam:

— Kolme minuti pärast, teatan seda teile ette, katkestan westluse. Kolme minuti pärast. Teil on seni aega oma teesoomist lõpetada.

— Too on wäga halb, lausus Oswill flegmaatiliselt.

Ta tõusis üles ja hakkas uuesti käima. Talle näis, et ta oli leidnud lõpuks oma mõtte.

— Ootan, kordas Stéphane liikumatuna.

Oswill tuli ta juure tagasi. Ta naeratas hirmsalt:

— Näete, algas ta, palun teilt andestust. Astusin siia sisse, nagu tahaksin kõik lõhkuda, närwilisena... Ma ei tea mispärast! Teil on õigus, mul ei ole mingit õigust. Ma ei armasta teid, ei ole armukade...

Stéphane lausus:

— Ma ei ole teie naine.

— Teen seda, hüüdis Oswill. Teen seda. Arge korrake seda kogu aeg!

Leppimatult andis Stéphane talle wastu:

— Arge sundige mind selleks.

Oswillil oli himu ta kallale karata ja teda lüüa, nagu tal seda juhtus lõbunaistega. Ta muljus oma käsi ja haakis nad teineteisesse. Tal oli õela looma ijme, ent äkki leidis ta jõudu lõtwumiseks ja jatkas leplikul toonil, pehmete liigutustega:

— Kõneleme ilusti, tahate! Ilusti... Ma ei armasta teid, te ei ole minu naine, isegi mõista! Te ei ole minu naine, kuid olite seda. Te kannate weelgi minu nime... ja nagu ütlesin sisse astudes, ma wõin ikka tulla sinna, kus teie olete.

Oswill peatus rahuldatuna, et oli selle punkti kindlaks määranud. Stéphane kuulas teda ilma et ta oleks midagi ilmutanud, kannatamatu teada saada, mis Oswill tahtis, pisut rõhutuks muutunud ta äkki laitmatuist kommetest, ning walmis wastuseks. Kuid ta säilitas Oswilli ees oma ülla käitumise; ta ilusad huuled olid suletud; ta warjas oma silmade leeki ripsmete taga, kuna mees jatkas, niiid talle otsa waatamata, nagu oleks ta kartnud, et teda ennast wõiks läbi näha:

— Tulen koju reisilt. Lähen Biarritzi, te ei ole Biarritzis. Lähen Ritzi, te ei ole Ritzis. Järgnen teie toaneitsile ja leian teid... siit... härra Dewalteri juurest, kes on kindlasti... aumees, heast seltskonnast ja pealegi seisukorras teid armastama...

Ta katkestas oma kõne ja uuris Stéphane'i sel korral. Ta nägi, et ei ükski ta sõnust ei paistnud pilklikena sellele naisele. Siis jatkas ta enesekindlalt.

— Te näete, lausus ta, olen aus; ma ei püüa teie ebajumalat purustada ja kahtlematult ei suudakski ma seda. Tunnen teid: te ei ole autu ega uhkuseta. Te olete pealegi arukas; et teile meeldida, peawad härra Dewalteril kindlasti olema kõik wooruse-

Stéphane wastas:

— Tal on need.

Oswill kummardas wiisakalt:

— Tal on need. Te pole noid otsusewõimetuid armunuid, kes wõiwad eksida neid huwitawa mehe moraalse ja ostetawa wäärtuse suhtes. Härra Dewalter on, tunnistan seda, kallaletungidele ligipääsmatu.

— Ja siis?

— Mulle walmistab see tuska...

— Minule on see õnneks, lausus Stéphane.

Oswill naeratas; ta naeratus oli me iriteos. Suur näitleja poleks seda paremini teinud. Selles naeratuses oli headust, kahetsust, weidike õrnust, hõng kibedust, ent pilget ei põrmugi, oh! mitte põrmugi. Stéphane'i ees seisis wai[illegible] aus mees, kes wapralt kiitis oma waenlast. Ja ta rõhutas isegi:

— Kahtlemata on ta intelligentne, aus. Ta on siiras... Ta on rikas...

Ta ei waadanud enam Stéphane'ile otsa. Ta püüis, silm kaduunud tühjusse, nagu mees, kes on suunatud waid ühele mõttele.

— Millele te mõtlete, Oswill? küsis Stéphane.

Ta wastas suure pehmusega:

— Mõtlen sellele, mis ma tahan teha...

— Mis te tahate teha?

Oswilli ilme muutus inglilikuks. Ta wastas:

— Tahan end lahutada lasta.

Stéphane ootas kõike, kuid mitte seda. Ta teadis Oswilli olewat kangekaelse ja püüis hämmastatuna, nähes oma meest end wõidetuks tunnistawat. Ta ei uskunud oma kõrwu. Kuid Oswill naeratas ikka ja niiwõrra isaliku ilmega, et see tegi Stéphane'i kaitsetuks.

— Tänan teid, lausus ta. Te tulete mu soowidele wastu. Ma ei oleks teilt nõudnud oma täielist wabadust. Soowisin seda, kuid ma ei tahtnud teid jätta. Kuna te mulle seda pakute...

— Teen rõhkem kui et seda teile ainult pakun, wastas Oswill. Tahan, et oleksite täiesti waba ja üksinda kangelase ees, keda teie siiani on walinud. Te tänate mind? Ei ole mille eest. Teie õnnele põiki wastu astuda?... Seda ma ei teeks.

Oswillis oli hirmus rõõm. Ta tegi üliinimlikke pingutusi, et seda mitte näidata, tahtes Stéphane'i lõpuni petta. Ja tõepoolest, Stéphane pidi uskuma, et ta on siiras, niiwõrra warjas ta oma jalajasemat mõtet. Ta ilme muutus pisut naljakaks ja ta näis iseennast haletsewat.

Ta ütles:

oma igakuisest palgast 5 kr. alweelaewastiku heaks.

Wali noomitus sakslaste koolidele

Koolide õpilased käitusid tänawatel wööraste meremeestega sobimatul kombel

Saksa sõjalaewa „Leipzigi" külaskäigu puhul kohalike saksa soost kooliõpilaste ebasünnis käitumine tänawail ja mujal awalikes kohtades ühes küllaealnnud meremeestega on nääd leidnud ametliku järelmängu haridusministeeriumi kooliwalitsuse direktori poolt 4 kohaliku saksa kooli juhatajale saadetud hoiatus- ja noomituskirja näol.

Hoiatus kõlab sõnasõnaliselt järgmiselt:

„Haridusministeerinmile on saannd teatawaks, et ühe wälisriigi sõjalaewa külaskäigu puhul mõnede Tallinna koolide õpilased, munde hulgas ka Teie juhatatawate koolide mitmed õpilased,

on wööraste meremeeste seltsis käitunud tänawail ja mujal awalikes kohis õpilastele sobimatul kombel

ja distsiplineerimatult, nii et see on tõmmanud endale ebameeldiwalt kodanike tähelepanu.

Kuna selline wäärkäitumine pole esinenud üksikjuhtumitena, waid hulgaliselt, tuleb sellest järeldada, et mõned koolid, mille hulka kuulnwad ka Teile allnwad koolid,

pole suutnud kaswatada oma õpilasis oskust käituda wälja spool kooli

ja õpilastele sobiwas distsiplineerituses.

Säärase kaswatusliku puuduse eest tuleb wastutawaks lugeda koolijuhatajat, kes järelikult ei ole küllaldaselt täitnud endale ametiga seatud ülesandeid kaswatuse alal.

Eelpool nimetatud põhjusil tunnistas Haridusministeerinmi kooliwalitsus

Teie töö kaswatuse alal puudulikuks

ja nõnab waljude abinõude tarwitusele wõttu, et sarnased wäärnähted Teie koolide õpilaskonnas enam ei korduks, ühtlasi hoiatades, et korduumisele

wõib järgneda Teie karistamine kuni teenistusest wallandamiseni."

Hoiatus saadeti wälja täna ning kooliwalitsuse direktori ja sekretäri allkirjaga.

Üldse said selle hoiatuse Tallinnas asuwa 4 saksa kooli juhatajad — 5. gümnaasium, Toomkool, Elise kool ja saksa eraprogümnaasium.

Kooliwalitsusele on nii sündmuse ajal kui ka meie lehe kirjutusele järgnewalt paljud kodanikud teatanud eelmainitud wäärnähetest. Ministeeriumil aga polnud wõimalust uurimist teostada kuni tuhandate inimeste ülekuulamiseni ja piirdus waid wastuwaidlematute faktide konstateerimisega.

Külaskäigust Benjamino Giglile,
uudiseid filmitähtedest ja filmidest
ja kõigest muust huvitavast loete värskes Film ja Elu numbris
See huvitav žurnaalleht paljude piltidega maksab ka pärast 1. detsembrit endiselt ainult 10 senti.

Briti kolm tingimust Francole:

Monarhia uuesti jalule!

Aluseks 1876. a. põhiseadus. — Valencia juhtiwatele isikutele tagatagu julgeolek

Madrid külmas ja näljas

Pariis, 25. 11. (ETA) (DNB) „Jour" teatab Burgosest, et kindral Francole olewat üle antud Briti kaubandusesindaja poolt allakirjutatud noot, milles Inglismaa pakkuwat end sobitajaks praeguses konfliktis. London esitawat Francole kolm tingimust: 1) monarhia jalulesseadmist Hispaanias 1876. a. põhiseaduse alusel, 2) Valencia walitsuse juhtiwate isikute julgeoleku tagamist ja 3) Kataloonia prowintsi statuutide austamist.

San Sebastian, 26. 11. (ETA) (DNB) Madridist saabunud teated kinnitawad kuulduusi, et Madridi elanikkond on nälja kiilma tagajärjel sattunud troostitusse seisukorda. Kõik haiglad on tulwil haigeid ja surmajuhtumite arw on kaswanud kohutawalt suureks. Terwishoiuministeeriumi ees on toime pandud ägedaid meeleawaldusi. Meeleawaldajate laialiajamiseks oli rahwuswahe-line brigaad sunnitud awama tule. Enam kui 20 isikut sai surma ja üle 50 isiku haawata.

Pommid Guadalajarale

Madrid, 25. 11. (ETA) (Havas) Walitsuswastaste lennukid on pommitanud Guadalajarat. Lennukeilt on alla piillutud üle 100 pommi. Pommitamise tagajärjel on saanud 12 isikut surma ja palju haawata. Walitsuswastaste lennukid olid sunnitud põgenema walitsuswägede lennukite õhkutõusmisel.

Francolased röömustawad

London, 25. 11. (ETA) (Reuter) Kindral Franco agent Londonis Alba hertsog awaldas Reuteri esindajale antud intervjuus röömu selle üle, et kaubandussuhted Inglismaa ja Hispaania wahel seatakse jälle jalule. Ühtlasi ta awaldas lootust, et Inglismaa mängib Hispaania kaubanduses jälle niisama tähtsat osa nagu warem. Inglismaa wõib olla kindel selles, et Hispaania, kes alustab oma elu kindral Franco juhtimisel, taotleb kõigiti rahu Euroopas ja häid suhteid Inglismaaga. Uue Hispaania ainsaks waenlaseks on bolschewism. Ebasõi Alba hertsog toonitas, et kindral Franco walduses olewas Hispaanias walitseb täielik kord ja rahu.

Prantsusmaa protesteerib

Pariis, 25. 11. (ETA) (Havas) Wälisministeeriumist teatatakse, et 23. nowembril märkasid Prantsuse walwepostid Hispaania Prantsuse piiril Hispaania lennukeid, mis suures kõrguses lendasid üle Prantsuse territooriumi. Kohe alarmeeriti Pau sõjawäebaasi lennueskadrill. Ent wahepeal Hispaania lennukid olid lennanud tagasi Hispaania territooriumile. Prantsuse suursaatkonnale Barcelonas on tehtud ülesandeks tõsta protesti selle piiririkkumise wastu. Prantsuse wõimud on wõtnud tarwitusele waljemaid kaitseabinõusid, et wältida niisuguste wahejuhtumite kordumist.

Valencia tellis sõjamoona Prantsusmaalt

Rooma, 26. 11. (ETA) (DNB) „Giornale d'Italia" teatab, et tal on usaldatawaid andmeid uute sõjamaterjali tellimiste kohta, mis 19. ja 20. sk. on antud Valencia walitsuse esindaja ja sõjawäelise atašee poolt Prantsuse sõjamoonatehastele. Lehe teatel on wabrikuile juba täidetud tellimiste eest makstud 32 miljonit franki ja uute tellimiste eest 19 miljonit franki, seega kokku 51 milj. franki. Mainitud tellimiste täitmiseks olewat Prantsuse sõjaministeerium andnud loa. Edasi teatab leht, et 15. ja 20. nowembri wahel on rahwuswahelise brigaadi 300 ohwitseri, kes wiibisid kuuajalisel puhkusel Pariisis, wäikestes rühmades uuesti saadetud üle piiri Hispaaniasse.

Austria üliõpilased ei rahune

Seati ametisse ülikoolide komissar

Wiin, 25. 11. (ETA) (DNB) Üliõpilaste streigi mahasurumiseks on ministeeriumi direktor Skribensky nimetatud ülikoolide liidukomissariks. Komissari ülesandeks on langetada otsus ülikooli puutuwais küsimusis ja wahejuhtumeis. Lehtede teatel on üliõpilaskonna streigijuhid otsustanud jatkata aktsiooni. Nii Wiini kui ka Grazi ülikoolides on loengute boikoteerimine täies ulatuses läbi wiidud. Wiini ülikoolis oldi sunnitud ekspamitähtpäewad edasi liikkama määramatuks ajaks.

Seepärast on Junghans-kellad väga sobivad kinkideks. Junghans-kellad mitmesugustes eriliikides on müügil paremates kellaärides. Nende headust tagab Junghansi kaubamärk.

Torm wiis kalurite wõrgud

Viru rannas möllas hiljuti tugevam torm, mille algamisest kalurid polnud teadlikud, nii et paljudel suurem osa võrkudest ka merre tormi kätte jäi. Mahu ranna kümnekonnal kaluril viis torm ära räimevõrgud, kusjuures üksiku kaluri kahi kõigub 100—150 krooni piires. Purustanud ja ära viinud on torm võrke ka teisteski randades.

Torm, lumetuisk ja weetõus Pärnus

Pärnu, 26. 11. Eile valitses Pärnus ja Pärnu lahes tugev SW torm, mis ulatas 8—9 pallile. Tormiga käis kaasas ka äge lumesadu. Kuna Tartu ilmajaam õigeaegselt hoiatas kalureid, siis keegi merele ei läinud.

Tõusnud vesi ujutas üle Pärnu supelranna. Torm lõhkus ka telefoniühenduse Kihnu saarega.

Uusi terroriakte Palestiinas

Jerusalem, 25. 11. (ETA) (Havas) Täna oli Palestiinas uusi terroristlikke akte. Haifas terroristid on awanud tule ühele autole, kusjuures on saanud surma üks araablane. Jerusalema wanalinnas on plahwatanud üks pomm, mis ei ole aga tekitanud suuremat kahju. Politsei on wangistanud kolm atentaadi teostajat, kes antakse hiljuti loodud eriliste sõjakohtute kätte.

Karistus kelmidele

Kelmuse pärast mõisteti 3 aastaks wangimajja Arnald Nõmborg ja 1 aastaks Alfred Laupa, kes ühiselt olid petnud f-a A. ja P. Mietenjilt wälja ehitusmaterjali.

Kaitseliidu üleriiklikke võistlusi

Täna algavad kaitseliidu üleriiklikud malevatevahelised lahingväljaõppe lõppvõistlused, mis kestavad kolm päeva. Igal päeval võistleb 5 malevat. Võistluste eesmärgiks on virgutada jagusid lahingilmelisele laskmisele ja väljaõppele. Võistlused peetakse Valdekis. Võitja saab kaitseliidu ülema rändauhinna.

Pühapäeval peetakse patrullvõistlused. Võistluskoht tehakse teatavaks alles võistluse eel. Patrullid koosnevad 5 mehest, kes peavad täitma maastikul antud ülesande kompassi ja kaardi järele. Võistlused lõpevad kell 4 pl. kaitseliidu ülema juuresolekul.

Surmaotsuste laine kestab

Moskwa, 26. 11. (ETA) (DNB) Kõigist Nõukogude Liidu osadest saabub sõnumeid uutest protsessidest ja surmaotsustest. Lõikuse kogumise keskuste tähtsamaist ametnikest on maha lastud Harkowi piirkonnas neli, Põhja-Kaukasuses kuus ja Samaras üks ametnik. Sabotaažiakkide pärast loomakaswatuses on Sverdlowski piirkonnas maha lastud kuus juhtiwat ametnikku. Põhja-Kaukasuses on hukatud wiis isikut rahwusliku tegewuse ja sabotaažhi pärast.

Ühistegelisi auhinnatöid

Akadeemilise Ühistegewuse Seltsi juhatus arwestades seda, et Eesti ühistusasjandust käsitlewat teadusliku kirjandust on wähe, otsustas wälja kuulutada peale Tartu ülikooli AÜS-i nimel wälja kuulutatud auhinnatöö weel järgmised auhinnatööd: 1. Tarbijateühistuste omatööstus Eestis. 2. Ühistusasjandus rahwusliku kapitali loojana Eestis. 3. Ühistusliste pangandusе osatähtsus Eestis. 4. Ühistuste finantseerimine. 5. Erapooletuse põhimõte ühistusasjanduses. Soowijail on wõimaldatud kokkuleppel AÜS-i auhinnatööde korraldamise ja hindamise toimkonnaga kirjutada töid ka teistel teemidel.

Auhindadeks on määratud: 1. auhind 100 kr., 2. auhind 50 kr. ja 3. auhind 25 kr. iga teemi kohta.

Tööde esitamise tähtpäewaks on 1. now. 1938. a.

Tartu ülikooli poolt on AÜS-i nimel wälja kuulutatud auhinnatöö, teemil „Piimaühistuste kulud meil ja mujal", mille esitamise tähtpäewaks on 1. okt. 1938. a.

Auto sõitis wastu posti

Eile sõitis Tartu Eesti Majandusühisuse weoauto Tartu jaamaesisel wastu walgustusposti, seda wigastades. Õnnetus oli politsei andmetel tingitud autojuhi ettewaatamatusest. Nagu meile aga wäljastpoolt teatatakse, on Tartu jaamaesisele walgustusposti asetatud niiwõrd tihedalt, et autode liiklemine seal on wäga raske.

Champagne
„ERNEST IRROY"
Juba aastast 1820 tuntud kogu maailmas kwaliteetmargina
Reims

Sõjawägi otsib hukkunud lennukit

Sofia, 25. 11. (Havas) Poola lennukit, mis ülecile Saloniki ja Sofia wahel jäi kadunuks, ei ole ikka weel leitud. Üheksa Bulgaaria lennukit ja mitu wäesalka on teostamas osimisi mägedes Petritschi piirkonnas, kus lennukit oli teisipäewa pärast lõunal wiimast korda nähtud. Otsimist takistab tunduwalt halb ilm, nimelt lumesadu.

Kino „MODERNIS"
Pühapäeval, 28. novembril kell 12 päeval
avalik kõnekoololek
Kõnelevad: E. Särgava: Mele ja mele rikk.
I. Tandre: Uiemineku aja kandwaid ideesid.
Esineb Isamaaliidu segakoor H. Roosma juhatusel
LÕPUKS KINOETENDUS
Sissepääs kõigile waba

Loodetaw ilm

laupäeval, 27. nowembril.

Kõwu lääne- ja loode-tuuli. Pilwine ajutiste selginemistega. Kohati lumelörtsu. Siseõhk ööküllm, päewal temperatuur 0 kraadi ümber. Saartel ja rannikul sula.

Väga lugupeetud

„Päevalehe" luge

Ajalehtede hinnad on meil püsinud juba üle 10 aasta muu
Vaheajal on aga paberi hind kallinenud ja toimetamise,
mise ning muud ajalehe väljaandmisega seoses olevad
tunduvalt suurenenud. Vaatamata sellele on ajalehtede s
järjekindlalt tõstetud, kausta suurendatud ja võetud tar
mitmesuguseid tehnilisi uuendusi, et lugejaile pakkuda
kult parimat. Nende asjaolude tõttu on ajalehtede väljaa
seniste hindadega muutumas majanduslikult kahjulikuks.

**Suurenenud kulude katmiseks on päevalehtede „Post
„Päevaleht", „Vaba Maa" ja „Uus Eesti" väljaandjad
otsustanud**

ajalehtede hinda t

Välismaa ajalehtede hindadega võrreldes jäävad siiski ve
ajalehtede hinnad ka pärast hinnakõrgendust madalamak

Alates 1. detsembrist s. a. on

„Päevalehe" üksiknumbri hind

TELLIMISE HINNAD:

Postiga

1 kuu	Kr.	1.80;
2 kuud	„	3.60;
3 „	„	5.—;
edasi Kr. 1.50 kuus, s. o.		
6 kuud	Kr.	9.50;
9 „	„	14.—;
12 „	„	18.50;

Talitusest ise ära viies — 25 senti kuus odavam.
Välismaale Kr. 4.— kuus.
Aadressi muutmine 25 senti.

Kõik talituses varem vastu võetud tellimised täidetakse end

Tallinna Eesti Kirjastus-

Kultuurnõukogu tuleb uuest

Majandusministeeriumist saadi 8000 krooni

Kultuurnõukogus wastu wõetud sihtkapitalide walitsuste eelarwed, samuti wabariigi walitsuse käsutusse kuuluwa eelarwe summad jäid jeekord walitsuses kinnitamata, kuna majandusministeeriumist saadi kultuurkapitali tuluna piirituse- ja wiinamiiligi arwelt weel 8000 krooni ulatuses uusi tulusid juure.

Niiid kutsutakse 2. de
gu erakorraliselt kokku
krooni tuleb jagamisele ji
sellest summast langeb na
walitsuse osale ja 10 prot
tegelaste pensionikassale.

Weduririke ajas sassi raudtee sõi

Tapa ja Tamsalu wahel jäi teele Õnnetuse põhjustas weduri

Mõni minut enne kella 3 ööl wastu tänast päewa läks Tapa ja Tamsalu jaamade wahel rikki Tallinn-Walga reisijaterongi nr. 13 wedur AK-16. Weduril olid põlenud läbi kaitsekorgid, mistõttu rong jäi teele, kuni kohale saabus Walga poolt tulewa rongi nr. 14 wedur. Sellega toimetati teele jäänud wagunid ja wigane wedur kella 4 Tamsalu jaama, kuhu Tapalt kutsuti wälja abiwedur.

Teel tekkinud rikke tõttu hilines rong nr. 13 Tamsalust wäljasõiduga üle 3 tunni, kuid sellest tingituna oli takistatud ka teiste rongide liikluemine. Nii sai rong nr. 14, mille wedur käis teele jäänud rongi ära toomas, Tamsalust wäljuda alles 2 tundi 36 minutit hiljem sõiduplaanis ettenähtud ajast. 1 tund ja 40 minutit hilines ka Tamsalust Türile minew segarong nr. 40, kuna tuli oodata Tallinna poolt tulewaid reisijaid. Samadel motiiwidel hilines weel ka Tallinnast Haapsalusse wäljuw rong, mis Tartu poolt tulewaid reisijaid ootas 33 minutit.

Wigane wedur toimetati rongi nr. 14 koos-

Tallinna-Walga kaitsekorkide läbi

seisus parandusele Tapa
kaitsekorkide läbipõlemine
teada. Inimestega mingi
kinud. Samuti ei saanud

Wagunid jo rooba

Eile õhtul kella poole
Puka jaama 6. tagawara
kaubarongi nr. 156 koos
dega laaditud kaubawagu
justas, pole esialgselt sel
tagajärjel purunes üks
iisna tugewasti rikutud.

Teine samalaadne õn
poolikul Kopli kaubajaama
teel. Seal jooksid paren
bastelt maha 5 lahtist ja
mis samuti olid laaditud
põhjustas pöörangu wale
50 m ulatuses.

„Järvamaa" asus teele Gdyniasse

Eile pärast lõunat saabus Tallinnast luba „Järwamaa" wäljasõiduks, mille järele ka aurik kohe Paldiskist lahkus. Soodsate ilmastikuolude-

ga kestab „Järvamaa" r
Seal wõtab aurik pärast
mahalaadimist peale siisi,
Tallinna.

„Wirumaa" on Gdy
laadinud maha ja eile õh
dungiga tagasisõitu Tallin

Lume ja külmaga sulgu
ja naha varustamine loomul
raskendatud. Seepärast vajan
loogilise mõjuvusega vahend
hasse tungiks, nahka tugevd
judele vastupanuvõimeliseks
hoolevahend ei sobi selleks
sest Nivea sisaldab Euceriiti,
täielikult meie loomulikule na
oma nahahooleks järjekindlal
alati kadestamisväärt sileda
Hinnad alates 30-nest sendist.

Itaalia naiskunstnike näitus

RASMUS KANGRO-POOL.

Paari päeva eest avati E. Kunstimuuseumi ruumides väike kunstinäitus, kus esineb oma loominguga kaksteist itaalia naiskunstnikku. Kunstihuvilistel oleks küll põhjust jalutada Narva maanteele, et vaadelda kaugete külastajate vaimutegevust.

See kunstinäitus on korraldatud Savoya printsessi Bona, Eestis oleva Itaalia saadiku ja meie haridusministri aupatronaaži all ja taotleb nende kultuuriliste suhete pidamist, mis sõbralikud riigid üksteisele lubanud.

Meie teame, et Itaalia kord minevikus sammus kogu läänekultuurimaade kunstielu esirinnas, andes ja kandes renessansi suurloomingut ja olles kuni läinud sajandi esimese pooleni selleks ainukeseks kunstielu Mekkaks, kuhu tõmbusid kokku kogu maailma kunstiandelised inimesed küpseks arendama oma kunstiannete võimeid. Kogu hilisem klassitsistlik-akadeemiline mõtlemine kunstist ja esteetilised teooriad ehitati nendele kunstilistele veendumustele ja tungidele, mis pärit olid vanaklassikast ja itaalia renessansist.

Kunstiloomingu psühholoogiale võhikulisis ringkondis hellitatakse tänapäevani arusaamist, et vaid see kunst ongi täiuslik ja küps ka tänapäeval, mis esineb võimalikult tolle suure aja renessanslikult.

Meie seltskonda võiks käesolev näitus eriti huvitada kui õppekäik. Sest meil on avaldatud arvamist, et eesti kunstil pole mineviku kogemuste tugevat renessanslikku põhja ja seepärast ta olevat hoopis eemal vanast heast renessanslikust kunstist. Nüüd meie inimesed võiksid veenduda sellise mõtlemiviisi ekslikkuses, sest nad näeksid, kuidas suure renessansi kodumaal uus kunst samuti on moderniseerunud, nagu meil ja mujal.

Selle lühikese saatesõna pidasin vajaliseks nendele laiadele hulkadele meie haritudki seltskonnast, kel vähe on mahti olnud tegelemiseks kunstiküsimustega, aga kes siiski sageli kunsti üle arvamisi peavad avaldama ja meie oma kunstnike üle teevad otsuseid.

Mõni aeg tagasi meid külastanud itaalia graafikanäitus ja nüüdne itaalia naiskunstnike näitus on jätnud minule mulje, et seal kunstielu ei ela mitte väga kõrget õitsenguajastut. On tundmus, et sealgi kunsti rohkem tehakse, kui ta teostub suurest loomistungist.

Nüüd kõneldakse osalise suure õigusega, et kunst kipub jääma eluvööraks, elust väljasseisvaks nähteks. Eks tule see sellest, et loomistungid tunduvad vähevajalistena ja elu tungleb teiste huvide ümber.

Olen pannud tähele, et eriti maalikunst kipub jääma kõige kõrvalisemaks kunstiks. Maalid ei taotle midagi, mis seoks meeli, vallutaks südameid, valitseks ilutahteid. Hoopis hoogsamalt esineb kõikjal skulptuur. On tunda, et elu vajab skulptuuri ja skulptuur seepärast on ka elulähedam, õieti elulisem. Juba kohe pärast maailmasõda ennustasid mitmed filosoofid (näit. Cohen-Portheim), et lähema tuleviku vaimuväljenduse vormiks on arhitektuuri suursugusus koos skulptuur plastilisusega. Neil näib olevat õigus.

Ka itaalia naiskunstnike juures avaldub minu arusaamise järele skulptuurivõime tugevamini maalivõimetest. Kahtlemata nende skulptuuri vaatleme innukamalt, kui maale.

Maalijaist jääb mulje, et mõni neist ei ilmuta koguni seda taset, et ta esinemine vajaline ja õigustatud oleks kunstinäitusel. Nii näiteks E. Firmani ja Maria Angelini oma suurema osa maastikega. Viimase „Puuvili" ja „Lilled" on tavaline kooliklassi töö, ta värvivõime on kuiv, külm ja kinnine. Mis sest, et ta kohati on kalduvusilt eelrenessansiline ainult ja tehniliselt võttelt (näit. nr. 10), see veel meid ei eruta. Temal on aga dünaamikat (näit kas või nr. 7 ja mõningate majagruppide ehitamine) ja see tõendab tema kunstniku silma.

Caterina Castellucci esineb maalikoolilt osaliselt ekspressionistlikult, nagu see moes oli aastate eest — kontuurid kaovad, varjundeid ei ole, värvid esinevad pinnaliselt kõrvuti, nägudes tähelepanu on antud silmadele. Tema „Portree" (20) saavutab sellega elulisuse. Ta „skitsis" (28) on värvikäsitlus aga hoopis sulav akvarelliline. Samuti on häid varjundeid „lilledes" (19).

Stefania Guerzoni-Spanio ilmutab vormide pinnalisust ja kontuuride toonitamist teatud dekoratiivsuse kallakuga (46) head värvide soojust realistlikuma võttega (viinamarjad) ja üsna mittemidagiütlevat karbikaanelist roosides (43). Ta sadamad purjekatega on ebamääraselt närvilised nii jooneteehituselt kui ka koloriidilt. Sellel kunstnikul on tehnikat, aga imestamapanevalt vähe on tal kujunemist, nii öelda oma ilmet.

Maalijaist kindlasti kõige ilmekamalt ja küpsemalt esineb krahvinna Natalie Mola. Ta impressionistlik kool on tehniliselt tüse, ta muljete saamise võime näeb suursuguselt mõjuvaid kombinatsioone nii loodusest kui ka ehitustest. Väga sügavmeelselt nüansirikkad on ka tema portreed (näit. „kaks vende" ja „kontsert"). Erilise peenviimistlusega on antud ta atuoportree värvid ja joonte õrnused. Ta koloriidis on valguse elu (näit. 53).

Loodusé sumeduse sügisesi soojusi maalib Clelia Panzini.

Skulptuuriga esinejaid on mitu ja esinetakse väikeskulptuuriga, peamiselt terrakotas.

Kui skulptuuris meil domineerib pea, siis siin näeme peamiselt figuraalkompositsiooni.

Esmajoones jääme mingi hella imetlusega vaatlema Adelina Zandrino väikesi savipõletusi. Tema „Hällilaul (77) ja „Kodu" (76), kus näeme literatuurseid lugusid, kuidas esimeses inglikesed, teises ema on hällilapse juures, jätavad kummalise intiimse liürilise meeleolu sellest hoolest, mis osutatakse väetikestele. Midagi üsna minevikulist esineb siin vormides ja ühtlasi ka uut. Ta „keerubilaulu" kummaline tundelisus osalises jugendstiililisuses äratab samuti huvi ja ta „vaese kuld" osalise katoliikliku madonnalisusega on küll magus aga südamlik.

Anne Cottrau annab marmoris ja pronksis kaks roomalist-klassikalist torsot ja ühe pronksning neli terrakota portreed. Luigi Pirandello (32) ja teised kõik väljendavad tugevaid ilmeid, elu, vormi ja elamuste karakteristlikkust. Tugev jõud.

Liüriliselt kodune on Lina Arpesani oma „kahe emaga", kus lammas tallega ja ema lapsega on ühendatud ühiseks grupiks. Federica Aloisi oma „suplejaga" on annud ilusa figuuri, aga ei erine millegi erilise iseloomulikkusega.

Õige head plastilist võimet ilmutab ka printsess Bona. Ta „lõvi" ja „bulldog" väljendavad loomade ilmete elevusi haruldaselt hea karakteristlikkusega ja ka „neegri pea" ilmes ja hoiakus aimame seda sõltuvust, mis aimamisi hoiab sidemes kõige välise maailma sisehingestusega.

Pean sümpaatseks, et meid külastati. Kunstiliseks mõtlemiseks annab see väike näitus meile mõningaidki võimalusi.

Aljechini järjekordne võit

VÕITIS 21. PARTII. OMAB 3 PUNKTI EDU.

Eilne võistluspäev malemaailmameistrivõistlusel Amsterdamis oli eriti põnev. Hollandlased lootsid, eelmist matši meele tuletades, et nende mees Euwe sooritab vägeva lõppspurdi. Nad pettusid, sest Euwe esines eile üle ootuste nõrgalt.

Euwe, ke! olid valged, avas lipuetturiga ja, vältides Aljechini poolt kavatsetavat Nimzowitši kaitset, käis 3. käigul kuningratsuga, mispeale Aljechin valis lipuindia kaitse, mis oli uudis selles matšis ja üllatus Euwele.

32. käigul Euwe alistus lootusetus seisus, kuna Aljechin ähvardas veel materjali võita, ja kuna Euwe kuningal polnud mõistlikku varjupaika.

Seega asus Aljechin juhtima juba masendava 3-punktilise eduga, ja kuna mängida on jäänud maksimaalselt vaid 9 partiid on vaevalt loota, et Euwe järele jõuab. Matši seis on 12:9.

Järgmine matš tuleb mängimisele homme Delftis.

oma igakuisest palgast 5 kr. aliweelaewastiku heaks.

„Ikka veel oleme teineteise sarnased!"

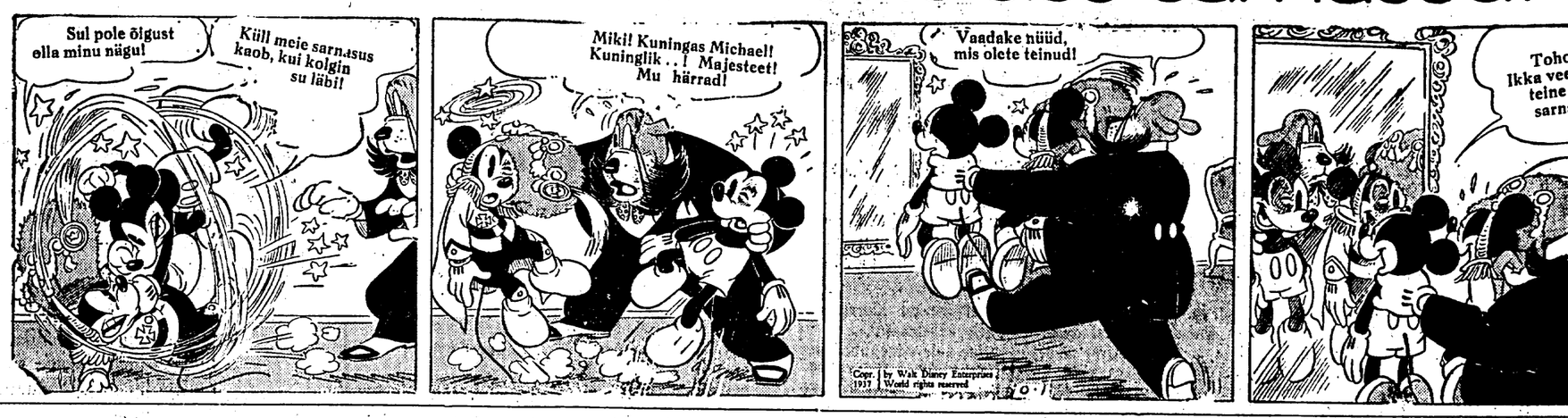

Wõitlus Jüha Maa pärast

IX.

Inglismaa ja Itaalia wastamisi

Kõik suurriigid relwastuwad praegu palawlikult. Kõik nad peawad silmas üksteise poliitikat ja neid salajasi mõiditõmbamisi, mida wõetakse otse wastastikku, neis tsoonides, kuhu jooksewad kokku nende huwid. Üheks niisuguseks esmajärguliselt tundeliseks tsooniks on Wahemeri ja eriti tema idapoolne osa seal teostuwa käärimise ning Inglise ja Itaalia huwide kokkupõrkamisega. Seda praegu teostuwat relwastuswõidujooksu ei põhjenda üksi riik muidugi kallaletungimise tahtega teisele riigile, waid põhjendab seda aimuikkusi rahu alalhoidmise tahtega, kuid asjatundjad ja puudutatud riigid ise esijoones saawad küllaldaselt aru, kelle wastu on sihitud relwastumine.

Kui möödunud aastal Inglismaa algas oma suure relwastusprogrammi teostamist, mis peab wiidama lõpule 1942. aastaks, ütles oma kõnes praegune Briti peaminister Neville Chamberlain, selleaegne warakantsler: „Ma arwan seda olewat riigi huwides, kui ma teoreetiliselgi ei määra kindlaks, kes on meie wastased ja meie liitlased. Meie relwastuskawa ei ole sihitud eriti ei ühegi riigi ega riikidegrupi wastu, waid walitsus peab oma kohustuseks esitada seda kawa, mida ta loeb wajalikeks meie julgeoleku ja meie poliitika teostamisele."

Inglise massilisele relwastumisele wastas Itaalia omapoolse relwastuskawa wäljatöötamisega, mida saatis alul õige tugew presisikampaania Itaalia poolt, et aga selle järele wõtta rahulisemaid toone ja asuda umbes samasugusele seisukohale nagu see wäljendus Inglise riigimehe kõnes. „La Stampa" kirjutas näiteks: „Itaalia relwastumisel ei ole tegemist wastuse andmisega Suur-Britanniale. Ei ole mingit alust finnitada, nagu seda teewad mõningad prantsuse ringkonnad, et Itaalia on wõtnud wastu Inglise wäljakutse." Ja „Giornale d'Italia", Itaalia wälisministeeriumi häälekandja, lisas: „Tõsiasi on, et Itaalia ei relwastu ühe riigi, olgu ta suur wõi wäike, wastu; ta relwastub, et säilitada seda seisukohta, mis kuulub tema rahwale maailmas."

Diplomaatia ülesandeks on rahustada meeleolusid, eriti niisugusel delikaatsel ajajärgul nagu praegu, kuid teisalt on tähelepanelike waatlejate ülesandeks selgitada nähteid ja määrata nende reaalset kaalu. Kui üheltpoolt on wastamisi niisugune wana ja staatiline riik nagu Inglismaa, ja teisalt wärskelttõusnud ja dünaamiline riik Itaalia, kelle elujooned satuwad kokku ühes ja samas paigas, nimelt Wahemeres, ja eriti selle idaosas — Palestiina ja Egiptuse rajoonis koos Suezi kanaliga — tohiks olla selge, et nende relwastumine on kantud üheist ja samast soowist, kaitsta iksteise wastu suunatud huwisid. Selles küsimuses ei ole toonud mingit lahendust ka tänawu 2. jaanuari aumehe-kokkulepe Inglismaa ja Itaalia wahel, kuna tegelik elu on kihutanud juba sellest kokkulepest mööda.

Inglismaa kindlustab Wahemere idaosa

Abessiinia sõja puhul sai Inglismaale selgeks, olukorra lähemal analüüsimisel, et inglise laewastik ei oma Wahemerel küllaldaselt kaitstud baasi. Malta on liialt seatud itaalia lennukite ja allweelaewade hädaohtu, et tarbekorral suuta tegutseda tarwilise edukusega. Selles mõttes muutus inglise Home fleet'i demonstratsioon Wahemeres 1935. a. septembrist kuni 1936. a. juunini otstarbetuks ega awaldanud Itaaliale mingit mõju. Kui kerkis üles Suezi kanali sulgemise projekt, et Itaalial lõigata läbi ühendusteid Abessiiniaga, wastas faschistlik ajakirjandus, et Itaalia wõib ise blokeerida Suezi kanali, kuid kaugemalt üle inglise kaitseseisukohtade. Selleks kindlustasid itaallased Pantellaria saare Sitsiilia ja Tuneesia wahel ja Doimerah' saare Punases meres, mille nad said Somaalimaa kaldal prantslastelt 1935. a. 7. jaanuari kokkuleppega.

Seda raskest seisukorda püüdis Inglismaa lahendada koostöö loomisega teiste Wahemere-riikidega Nahwasteliidu pakti art. 16 alusel, nimelt Prantsusmaaga, Jugoslaawiaga, Greekaga ja Türgiga. Sõlmiti neli kokkulepet kindralstaapide wahel, milles Inglismaale lubati sõja korral Itaaliaga tarwitada järgmisi sõjasadamaid laewastiku baasiks: Bizerta (Prantsusmaa), Kottor (Jugoslaawia), Salamin (Greeka) ja Izmir, end. Smürna (Türgi). Neid kokkuleppeid täiendati nue Türgi wäinade konwentsiooniga (millega Itaalia ei ühinenud) ja Inglise-Egiptuse sõjalise lepinguga, mis Inglismaale annab määramatuks ajaks õiguse pidada Egiptuses 10.000 meest oma sõjawäge ja 400 lendurit ning kasutada Aleksandria sõjasadamat, mis jääb inglaste poolt okupeerituks 8 aastaks.

Selle järele wõttis Inglise admiraliteedi esimene lord Hoare ette pikema inspektsioonireisi Wahemerel, et uurida lähemalt laewastiku baaside kiisimust ja kaitsewõimalusi. Ta külastas Gibraltarit, Maltat, Haifat ja Küprost. Minister deklareeris, et ei saa tulla küisimusegi seisukohtade loowutamine Wahemerel ega Malta ewakueerimine, waid et Inglismaa tahab kõiki seisukohti kindlustada seewõrra, et nad suudawad edaspidi panna wastu kõigile üllatustele. Eriti tahab Inglismaa suurendada kaitsewõimalusi Wahemere idaosas,

Inglise sõjalaewastik Malta saare juures.

millele seni ei olnud pöördud küllaldaselt tähelepanu, seewõrra, et need suudaksid tegutseda ka täiesti iseseiswa üksusena ja hoida Briti huwisid selles rajoonis wäljaspool hädaohtu.

Kui Gibraltari ja Malta lennujõude suurendatakse ja kõwendatakse nende punktide wastupanu õhukallaletungidele, ehitatakse Küprosest esimesejärgu mere- ja õhubaas. Küprosel on tõeliselt harukordselt soodus strateegiline seisukoht. Ta asetseb Alexandrette'i lahe ja Kirkuk-Haifa õliliini läheduses, on Suezi kanalist 380 km kaugusel ja mitte palju kaugemal ka Dodekaneesi saarestikust, kus asetsewad Itaalia tähtsamad Wahemere idaosa kindlustused. Küprosel on kaks head laewastikubaasi — Famaguste ja Limosol — sisejärw Krostiri weelennukitele ja häid maanduimispaiku maalennukitele Nicosie lähedal. Pealeselle pakuwad kuni 2000 meetri kõrguseni ulatuwad mäed häid kaitsewõimalusi.

Aleksandria sadama on inglased jätnud esialgu oma kätte, kuid Haifa kindlustamisega on neil rasksusi, sest mandaatmaa-alal, mida on Palestiina, ei ole inglastel õigust mandaadi tinginuste kohaselt wõtta ette kindlustusi.

Itaalia mobilisatsiooni seisukorras

Inglise kaitsekeskuste kandmine Wahemere idaosja äratas Itaalias suurt tähelepanu ja tõstis esile uusi strateegilisi plaane. Peab tähendama, et Itaalia tunneb endal olewat õigusi ka Wahemere idaosale, kuna talle seal just on lubatud soodustusi 1915. a. salalepinguga, kui ta astus liitriikide ritta keskriikide wastu, kellega ta oli seni lepinguwahekorras.

10. oktoobril 1936, s. o. kohe peale Hoare'i deklaratsiooni, Mussolini esitas ministrite nõukogule laialdase kawa Itaalia sõjajõudude kõwendamiseks Wahemerel. 1200 relwatehast asus tööle ülitundidega, 140 miljonit liirat määrati lennuwäe täiendamiseks, wäljaspool harilikku eelarwet, ja Aadria mere kaldal Sardiinias ja Sitsiilias asuti uute lennuwäliade ehitamisele. Merewäge suurendati 20% wõrra ja samuti hakati ehitama lisaks uusi sõjalaewu. 1933.—1936. a. merewäe-ehituste kawa nägi Itaalial ette uusi laewu 130.000 tonni ulatuses, millest 2 ristlejat à 35.000 tonni (walmissaamise tähtaeg 1938), 22 miiniristlejat, 26 allweelaewa ja suurem hulk wähemaid üksusi. Nendele lisaks teatas itaalia ajakirjandus 8. oktoobril 1936 weel künne uue 600-tonnilise allweelaewa ehitamisest.

Samuti asus Itaalia koloniaalwäe loomisele Aafrikasse, mille suurus 65.000 meest, neist 20.000 itaallast ja 45.000 pärismaalast. Kuid sellele arwule lisandub 150.000 itaalia töölist Aafrikas, kes on liidetud miilitsaks, ja 22.000 itaalia demobilisseeritud sõdurit, kes on jäänud Ida-Aafrikasse. Pealeselle on Mussolini koondanud hiljuti suuremaid wäeüksusi Liibüiasse, nii et seal olewat tegelikult praegu 119.000 meest. Ja tänawu 2. märtsil wõttis Itaalia faschistide suurnõukogu wastu otsuse, et Itaalia jääb alatiseks mobilisatsiooni-seisukorda.

Inglise relwastuskawa

Kuna Inglise-Itaalia 2. jaanuari gentlemen's agreement ei näinud täitwat talle pandud lootusi, awaldati tänawu 16. weebruaril Walge raamat Inglise relwastumise kohta ja esitatud relwastumise programmi kiitis parlament kohe heaks.

Relwastuskawa koosneb peamiselt õhujõudude suurendamisest ja õhukaitseabinõude suurendamisest ülemeremaades, millega laewastik peab pidama ühendust. Selle kawaga on mõeldud esijoones Wahemere baase. Mere- ja maawäge suurendatakse, kuid need ei ulatu Baldwini seletuste kohaselt siiski 1914. a. arwudeni. Eriti maawäe wäljaarendamist rahuajal Inglismaa ei pea tarwilisiks.

Merejõududest on ajutud kahe 35.000-tonnilise ristleja ehitamisele, lisaks senisele 15-le. Kolme uue ristleja ehitamisele ajutakse tänawuse eelarwe jooksul, nagu ka 8 wähema ristleja, 16 destroyeri, 7 allweelaewa, 2 lennukite emalaewa ja mitmesuguste wähemate laewade ehitamiselegi. Wähemate ristlejate arw tõstetakse üldse 60—70-le. Admiraliteedi käjutuses olewate weelennukite arw tõstetakse praeguselt 170-lt 450-le. 1937. a. lõpuks tõuseb Inglise merewäe arw 1936. a. wõrreldes 10.864 mehe wõrra.

Inglise õhujõududes teenis tänawu 1. aprillil 51.000 meest, kuid aasta lõpuks pidi see arw tõusma 70.000-le. 1. aprillil oli 100 lennueskadrilli Inglise saartel, pealeselle 26 eskadrilli ülemere-maade teenistuses ja 20 eskadrilli merewäe käjutuses. Suwe jooksul pidi loodama juure 24 eskadrilli ja 20 abieskadrilli, nii et aasta lõpuks peaks Inglismaal olema 1750 sõjalennukit.

Suuremas ulatuses laiendatakse ka inglise motoriseeritud wäeosajid. Tankide arw tõstetakse 400-le. Egiptusele on tehtud ettepanek luua 20.000 mehe suurune motoriseeritud sõjawägi.

Üksteise wõidu

Inglismaa ja Itaalia relwastumine teostub praegu üksteise wõidu. Ühe relwajõu suurendamine kutsub teise poolt otsekohe wälja wastuabinõud.

Et Inglismaa ja Itaalia oma wõidurelwastumises peawad peamiselt silmas üksteist, selgub juba faktist, et Inglismaa ja Saksamaa wahel on 1935. a. sõlmitud merejõudude kokkulepe, mis määrab kindlaks Saksamaa merejõudude suuruse ⅓ Inglise omast. Sellest kokkuleppest on Saksamaa pidanud kinni.

Saanud tuttawaks Inglise relwastuskawaga, andis faschistlik suurnõukogu kohe korralduse sõjatööstuse komissariaadi wolituste pikendamiseks 5 aastaks, wäeteenistuskohustuse pikendamiseks 18 aastast 55 aastani, meeste hoidmisega alatises mobilisatsiooniwalmiduses. 8 miljonit on sõjawäe arw, mida Mussolini on walmis otsustawal hetkel panema mängu.

Neid wastastikuseid ettewalmistusi tehakse kõik oma huwide nimel Wahemere rajoonis, Wahemerelt idasse ja lõunasse wiiwate ühendusteede positsioonide saatuse otsustamiseks, kui ei lähe korda teostada huwide kooskõlastamist rahulisel teel.

Me näeme, et Inglismaa poolt tehakse korduwalt seesuguseid katseid, kuid nende tulemused ei ole seni olnud märkimiswäärsed.

(Järgneb.)

SHERLOCK HOLMES ASUB TÖÖLE!

Viimaks näib haihtuvat saladusloor kuulsa inglise detektiivi ümber. Möödunud ööl viibisid Sherlock Holmes ja dr. Watson surnud professor Berry lossis. Seal elavad praegu professori vennatütred, kes on professor Berry ainukesed pärijad. Mis põhjustel aga detektiivi külaskäiku seatakse ühendusse võltsitud Mauritiuse markidega, on saladus.

Aruwälja

õigustab naiste ühis

Sa
jah, k
ajad
läind,
änam
saand
tada. S
ikka n
robleen
aga ni
sed tõs
alkohol
tu wõitlemise küsimuse, waat, kas
sulge kätte wõtab! Muudkui torisi
mis see wiinatilk mehele teeb, puh
kab maailmas igerik ja imelik ela
edetsi.

Ega aidand siis midagi, kui ma
jutuslaua ääre ja akkasi paberile
sinatseid kirjasõnu, mis tulewad üh
mese ja elatand taluperenaise süda

Kõiksepealt lubatagu mulle siik
kult diklareerida, et ma poolda
nende karskete naiste ühisrinnet, k
ühinend wõitlusess alkoholismuse

See põle ju ka änam kellegi k
na müüdasse igas wirtspoodis ja
kauplustes, kus koolilapsed käiwa
lehweetreid ostmas. On jõmpsikat
wahtida, kudas wanad mehed po
wiinapudelit suu peale ajawad ja
juttu a'awad.

Ja öölokaalide sulgemise wastu
dagi. Ei inimesed jõua pääwa a
pumbata, neil waja weel suuri öö
bareesid.

Kui ma wiimati linnas käisi, si
tahtis mo wägise wädada ühte ö
lubisse ja kiitis: „Siis sa oled on
ma näind kudas suured sakfad e
ütlesi: „Ei mind uuwita see kõrts
dikute rallamine midagi. Kis usub
kese eluga õndsass saab, tõmmaku
pääwad ühte."

Eks maalgi kipub see lõbuelu
minema ja ma ei oska küllalt ime
kesess need uued tantsud ja tipsu
on kujunend. Enne wõtsid mehed k
oma napsid ära, kiskusid mõniko
karwupidi, aga tulid ikka terwe
Nüüd äigawad aga kohe pussiga
on alati muret täis Kusti pärast, k
loomuga ja kerge kääga. Kuipalj
ma ole täma pärast pidand üle ela

Teisess ma ole pand tähele, et n
akkawad ka naisterahwad maal n
Nagu mardi-laada ajal oli. Ma ot
hi taga ja kuulsi, et nad olle läind
restoraani. Eks wana Andres i
suur padaäss sohwa peal ja kisab
juttu ajada. Poisid aga naisperega
ja laasid aiwa wälguwad. Siis ma
das Karjanurme Ristiine wiskas
toi walget wiina meestega wõidu j
tand nägugi.

Ma akkasi siis augutama:
naistesugu maa pealt ä'ä. Ma ole i
peast wiina mekkind, aga siis pidi
ma ka punanz ja peenemat sorti,
tad aga prostoi wiina kõrist alla

Ristiine aga isi üha kuraasitab:
jah ja kannan kah. Enne on mõn
all kui mina."

Pärast tuli aga nõnnamoodi wä
olid Ristiine õllelaasi kalland pii
akkas tüdrikul peas mühisema.
mässas ja märatses. Antagu mulle
kõikse koledam olewus maailmas
naine.

Ma kupatasi mehed kõrtsist wälj
et sai teised kuidagi koju. Meestel
wiitu peas, et mis äda mool on.
näind sinminalja. Ma ei mõista a
see on, kui inimene lakub eesa ni
tea änam maast ega taewast.

Nõnna et meie, naised, peame
arendama seda alkoholismuse was
ja ma ütlesi täna jüba Andresele, e
Jaani pulma ajass õlle paar raa
kui on meil seni tehtud. Ma tahtsi
sedasi rihtida, et ma põless pulma
wiina toondki, sest ma isi a'asi
ankru täit punatsesoostra weini, m
wisejoomisess küll, aga sii raiub
wastu kui rauda. Tä ütleb: „Eg
ometi jääda maailmarahwa naeru
oma poja pulmi pidama marjasa
oless eksimine Aruwälja põliste ra
meie wahmiili au wastu."

Aga küllap ma nõnnapalju ik
tahtmist kehtima panna, et wiin
piiratud. Oma kaaswõitlejannadele
aga jõudu ja edu karskuse töös!

Ann

Wanim hariduskolle Harjumaal

Nehatu walla Maardu algkool 200-aastane

Maardu kooli wanemad „wilistlased": Esimeses reas Mart Sepp, 83 a. w. Istuwad wasakult — Leena Moosang, M. Liiwaleht, Mart Sepp, L. Sepp; seisawad — Juhan Sepp, Jaagup Sepp ja Mart Wain.

Pühapäewal, 28. skp., pühitseb Nehatu walla Maardu algkool oma 200 a. kestwuse juubelit. Sel puhul korraldatud pidulikule juubeliaktusele oodatakse ka riigihoidjat K. Pätsi, haridusminister kol. A. Jaaksoni j. t. kõrgemaid koolielu juhte. Juubeliaktus toimub kell 2 p. kooliruumes ning sellele järgneb ühine pidulik kooswiibimine.

Nagu Jõelehtme kiriku arhiiwist kogutud andmeist selgub, on Maardu kool asutatud 1737. a. Saha mõisa tolleaegse omaniku kapten v. Gerodorfi poolt Saha külla Maardu ja Saha laste jaoks. Kool töötanud Onni-Abrahami saunas ja esimeseks koolmeistriks olnud Onni-Abraham ise. Esimesel aastal olnud koolis 8 õpilast.

Edasi köneleb kroonika, et weebruarikuus 1739. a. olnud Maardu mõisas koolilaste „katsumine". „Katsumisel" antud paremaile õpilasile kingiks raha ja raamatuid, halwemad saanud juuksejõt karwustada ning

laisemad õpilased aetud laua alla.

Märkida wõiks, et Onni talu, kus Maardu kool oma tegewust algas, on weel praegugi alles. Talu maa peal leiduwad waremed, mis on arwatawasti pärit Onni-Abrahami saunast.

Wähepeal puuduwad kooli ajaloo kohta igasugused andmed kuni 1867. aastani. Sel aastal leidnud Saha mõisa tolleaegne omanik v. Glodt, et endine koolihoone on wananenud. Mõisaomanik kinkinud siis kooli uueks asukohaks Loo kõrtsihoone Saha küla lähedalt ühes 12 tiinu maaga. ühtlasi annud v. Glodt kõrtsihoone ümberehitamiseks tasuta ehitusmaterjali, mis kohalike põllupidajate poolt kohale weetud. Samal aastal alustati kõrtsihoone ümberehitamist, kus

meistriks olnud Saaremaalt Tornpilli Mihkel,

kelle juhatusel töö seewõrra edenenud, et uue koolimaja ünnistamine wõis toimuda juba järgneval 1868. a. mardipäewa paigu.

Wähemärkusena olgu tähendatud, et tolleaegne Jõelehtme kogudusе õpetaja Paul Loppenowe, rahwuselt soomlane, suutnud juba tol ajal mõisnike seas seewõrra poolehoidu wõita, et 1868. a. igasse walda Jõelehtme kihelkonna piires suudeti ellu kutsuda wallakoolid.

Uues koolimajas oli esimeseks koolmeistriks Tõnu Räits, kes oli alles 18 a. wana ja omas 30 õpilast. Räitsi õpilastest elutseb praegu weel Saha külas wana Allika Mart, kes on juba 81 a. wana. Räits, kes koolitöö eest saanud palgaks tasuta koolimaa kasutada, olnud jumalakartlik mees, hakanud siis „prohwet Malitsweti" pooldajaks ja jäänud hiljem nõrgameelseks.

Tolleaegsete kristusmeetodite kohta märgib kroonika, et õpilasi pandud

palja istmikuga jääle istuma

ning peksetud joonlaua wõi witsadega wastu sõrmi, kuna suuremate kuritegude pärast pandud õpilasi tunniks wõi kaheks hernestele ja puuraagudele põlwili.

1914. a., mil

koolimaja lagi oli klassiruumis ühes otsas siise langenud

ja wõimatuks osutus seal koolitööd jatkata, wiidi kool Saha külla Lutika sauna. Selles saunas töötas kool kuni 1919. a., millal wiidi jälle üle Maardu mõisa. Uue koolimaja jaoks ostetud palkidest tehti koolile uued pingid, kuna ülejäänud ehitusmaterjal ära müüdi.

Kuna Saha külas töötas kool waid ühe komplektiga, siis Maardus jatkas ta tegutsemist juba kahe komplekti ja nelja klassiga ning 1921. a. muudeti juba 6-kl. algkooliks. Wähepeal 1926. a. tehti weel kord katset kooli ühekomplektiliseks muuta, kuid see katse ebaõnnestus ja aasta hiljem jatkas kool jällegi tegewust kahe komplektiga, misjuures töö-b ka praegu kuue õppeaastaga. Koolis on praegu 72 õpilast, kuid internaati kooli juures ei ole, kuna lapsed käiwad koolis kõik umbes 3 km kauguselt. Koolijuhatajaks on praegu Jakob Aljas ning õpetajaks prl. M. Dubas.

Iseloomustawa nähtena wäärib märkimist, et juba 1865. a. oli kooliõpetus Jõelehtme kihelkonnas suuduslik. Tol ajal kestis n.-n. päriskool 3 a., kuid peale selle tuli kuni leeriõpetuseni käia koolis talwel igal nädalal üks päew, suwel aga kord kuus. Nii kestis juba tol ajal järelkool mõnele õpilasele 2—3 a., olenedes sellest, mil ta leeri läks.

Üle 2 sajandi
on kultuurrahvaste
lemmikjook
COGNAC MARTELL
F-a asut. 1715. a.

Karusnahkade hindade langus

Norras hõberebased 15% odawamad mullusest

Oslos hiljuti lõppenud hõberebaste nahkade suurel oksjonil langesid hinnad madalamaks möödunud aasta tasemest keskmiselt 15% ulatuses. Kõige kõrgemaks hinnaks ekstraklassi nahkade eest oli 250—280 norra koroni (1 norra kroon 92 eesti senti) tükk, kuna keskmiseks hinnaks ühtlaste ja heade nahkade eest oli 130—170 kr. ning suurel arwul müüdi hõberebaste nahku isegi alla 100 krooni tükk. Pakutawast 10.000 nahast müüdi kõigest pool, kuna ostjad olid tagasihoidlikud ning püüdsid weel odawamate hindadega teha sisseoste otseselt hõberebaste farmide omanike juures. Detsembris peetakse weel mitu hõberebaste nahkade oksjonit Oslos ja Stokholmis.

Hõberebaste nahkade wäljaweo alal osutub praegu kõige suuremaks maaks Norra, kust 1936./37. a. sesoonil eksporditi 186.000 nahka 28 milj. krooni wäärtuses, ületades seega juba Ameerika Ühendriikide ja Kanada wäljaweo. Rootsist on hõberebaste wäljawedu tõusnud 8 miljonile kroonile. Oslos tuleb jookswal aastal müügile 100.000 hõberebase nahka, kujunedes seega rahwuswaheliseks karusnahkade müügikohaks.

Wiimaste andmete kohaselt oli hõberebaseid Norra farmides 391.000, Rootsis 175.000, Soomes 13.000 ja Taanis 4000.

Kõrgekvaliteedilist
Inglise
katuseplekki
10-n. ja 11-naelalist
soovitab T.-Ü. „MAJA"
Estonia pst. 25, tel. 461-39

Rahutused Beirutis kestawad

Beirut, 25. 11. (ETA) (Havas) Rahutused linnas jatkuwad. Kesklinnas on kõik kauplused suletud. Awalikel platsidel peetakse meeleawaldusmiitinguid. Awalikke asutusi walwawad tugewad politseivalgad. Parlamendihoone ees oli kõrgendatud politsei ja meeleawaldajate wahel. Kolm muhamedlast sai haawata, nende hulgas üks naine.

Gotamatu poksiwõit Stokholmi

Tallinlased wõitsid 12:4. — Käbi päästis end punktikaotusest k.-o.-wõiduga A. Andersson wõitis M. Linnamäe 2:1. — Peagu kõik matschid olid enam-wõi Täna poksiwad Nikolai Stepulow ja Walle Leet nendest raskemate

Esmakordset Tallinn-Stokholm poksilinnawõistlust jälgis eile kangelt üle tuhande pealtwaataja — kinoteater „Arsi" saal oli pealtwaatajaid peagu tulwil. Pealtwaatajaskonna elawal ja paiguti liialtki lärmikal kaasaelamisel matschidele esimesid meie poksijad üle wõtuste tublilt: Tallinn wõitis Stokholmi tulemusega 12:4! See ülekaalukas wõit tuli liialt wõtamatult.

Seni pole meie poksijail olnud rootslastega nimelt ühtki maa-, linna- ega klubiwõistlust, warem on meie poksijatest ainult üksikutest kaaludest käinud Rootsis wõistlemas ja esinenud seal paiguti wõidukalt, paiguti kaotusliku lt. Walitses seetõttu üldine eelarwamine, nagu oleksid rootslased poksis meie sportlastest mõõkõrgusel üle.

Eilne linnawõistlus hajutas selle eelarwamise. Linnéa, Balderi ja Eskilstuna poksijatest koostatud Stokholmi linnameeskond esines küll tublilt, kuid wõiduihkamises ületasid meie omad rootslasi. Kuigi tehniliselt olid mõnedki rootslased meie poksijatest paremad, häwitas selle paremuse meie poksijate lõõgiroskus ja lakkamatu pealekäimine wastastele. Nii tuligi Tallinna wõit 12:4, kusjuures paaril-kolmel matschil oli wõidu andmine embale-kumbale kohtunike poolt peagu täiesti maitseasjaks.

Kui rootslased olid meelehärmas H. Freimuthile wõidu andmisel Stig Cederbergi üle, siis wõib täiesti kindel olla, et Freimuthi rootslane olles wõitnuks ta matschi Stkholmis peetuna sama kindlalt. Wastukaaluna sellele tuleb märkida, et Swensfoni matschil A. Stepulowi ja P. Andersfoni matschil M. Linnamäe wastu wõinuks 2:1-otsused rootslaste heaks sama hästi olla ka eestlaste heaks!

*

Linnawõistluse eelmatschides Kanepi (W. S. Sport) wõitis Riidi (üEMüTD) 3:0 ning Liinar (Gong) sai wõidu 3:0 Altmäe (üEMüTD) üle. Seejärele riwistusid Tallinna ja Stokholmi meeskonnad poksiringi kiiluna linnawõistluse awatseremooniaks, mis toimus kiibetawalt wägagi kiirelt, Tallinna linnawalitsuse nimel awas linnawõistluse paari lausega linnasekretär Pinding, kuna linnawõistluse wõitjaile on Tallinna linnawalitsuselt pandud wälja eriauhinnana wäärtuslik laukell. Kõlasid meeskondadelt teineteisele terwitushüüdeid, Rootsi ja Eesti hümnid ning linnawõistlus algas kärbeskaalu matschiga.

Haigestunud Martin Ljungi asemel esines Stokholmi Axell, kes paari nädala eest oli wõitnud Ljungi. Rootslase wastu läks Arnold Torpel, kellel see esimeseks rahwuswaheliseks matschiks. Torpel esines tublilt, olle kõigis kolmes ringis wastasest aktiiwsem ja napilt kuid küllaldaselt parem wõidu saawutamiseks 3:0. Sellele üllatuslikule algusele — Torpelilt ei oodatud wõitu Axelli üle — järgnes weel suurem üllatus kukk-kaalus.

Karl Käbi wastu tuli ringi Erik Alfredsson, kes warem Stokholmis on Käbit wõitnud. Esimene ring läks tasawägiselt, kuid teisel ringil oli wälkkitre ja tubli lõõgijõuga rootslane Käbist juba tublisti parem. Kolmandal ringil oli rootslasel juba punktiwõit taskus, kuid siis tuli see õhtu suurim üllatus — Käbil õnnestus tabada rootslast wasakuga lõuga ja rootslane warises põrandale kuueni. Uimaselt ajas ta enda üles ja kaotamuks järgmise lõõgiga kindlalt k.-o.-ga, kuid matsch katkestati Käbi wõiduks tehnilise k.-o.-ga. 34 sekundit enne lõpugongi wõitis Käbi seega matschi, mille ta oli juba „kaotanud"!

Sulgkaalus oli ringis H. Freimuthi wastasena Rootsi kuulsamaid tehnikapoksijaid Stig Cederberg, kes Berliini olümpiamängudel weerandfinaalis ainult napilt kaotas olümpiawõitjale Sergole. Rootslasel polnud eile kuigi hea päew. Tehniliselt oli ta küll parem, kuid flugg erina pealekäiwa Freimuthi ees sukeldus ta kogu aeg liialt madalale, käis kordusalt nõõrides, wajudes seejuures Freimuthi surwest läbi nõõride. Kohtunikud andsid kolme häälega wõidu Freimuthile, arwestades eelseldut. Stokholmi meeskonna juht „Idrottsbladeti" toimetaja S. Holmstedt sõnas, et „Kümnel maawõistlusel on Cederberg üheksa korda wõitnud ja nüüd saab sõõrase kaotuse..." Parem tehnika ei anna aga lisapunkte ja alati ei-saa „elada wanast kuulsusest". üldiselt oli aga Cederberg siiski wõiduwäärilisem.

Nikolai Stepulow kergekaalus saawutas puhta wõidu 3:0 Harald Stenbergi üle, kes Stokholmis laewalt mahajäänuna oli Tallinna saadetud leunukil. Stepulow oli ülekaalus kõigis kolmes ringis ja rootslane paiguti groggy. Kergekeskkaalus kujunes Henri Swensfoni ja Aleksei Stepulowi kohtumine rajuliseks taplukseks, kusjuures Stepulowi löögid näisid tagajärjekamatena — rootslane pidi taluma rohkesti löökehaste. Tasawägise matschi wõitjaks kuulutati Swensson häältega 2:1, mis paras otsus, kuid publikult tõi suure wiletormi.

Keskkaalus Walle Leet esines jõõsaka ja lühelbase, nagu kõigutamatu rootslase Kurt Andersfoni wastu pa-

Pilte eilselt poksiõhtult. Ülal — eestlased ja rootslased linnawõistl
„Svarte Per" on joosnud Linnamäe ataagil eestlase kaenla alla. A
tust löögist „mahaniidetud" E. Alfredsso
peenikese R. Genber

remini kui maawõi
Rootslane suutis üll
ja wiimse ringi wiin
wõtatud paremus an
raskekaalus lühikesel
andmata matschi wõit
tänast Walle Leedt e

Per Andersfoni
raskekaalus oli tasa
rootslane kogenenum
kuigi Linnamäe lööt
Linnamäegi pidaunk
peale käima, kuid teg
wõdu — hääled 2:1

Täna wõistleb S
juures Tallinna mee
pinewaks ja kaafakis
lowi ja Walle Le
oma tawalisest kaal
kujuneb aga raskekaa
mepuu wahel, kuna
lase Tanamari.

100-aastane algkool Tarwastus

Mõnnaste algkooli juhataja Andres Lättemäe, ja Mõnnaste algkool Tarwastus.

Eelolewal pühapäewal, 28. nowembril, pühitseb 100. aasta juubelit Wiljandimaal Tarwastu walla Mõnnaste algkool, olles peale Holstre end. Pulleriisu kooli üheks wanemaks algkooliks Wiljandimaal. Juubelit pühitsetakse kohapeal suurema pidulikkusega: kell 1 päewal korraldatakse kooli ruumides aktus, sellele järgneb mitmesuguseid eitekandeid õpilastelt, tervituisi jne. Aktusele järgneb kooswiibimine kuisutud külalistele eesotsas Wiljandi maawalitsusega.

Millal just Tarwastu Mõnnaste algkool oma tegewust alustanud, on kindlaks tegemata, kuid kogutud andmete waral sündis see aastal 1837. Küll on aga Mõnnaste külas lastele suunõnalisel õpetust jagatud juba waremini ning see õpetuse jagamine on sündinud kas Kiisa wõi Lepiku talu saunas.

Esimene koolimaja asetses praegusest umbes poolsada meetrit põhja pool ning see sarnanenud kõigiti tawalisele talukoonele. Koolimajal oli kaks ruumi, mudpõrandaga. Esimene ruum oli klassiwaks, teine aga koolmeistri „kirjutuskambriks". Wallawalitsuse protokollides on märgitud, et 1880. a. ümber asutakse Mõnnastesse ehitama uut koolimaja, kuid millal see walmis, pole teada. Endine koolimaja mõdanenud waratult ja uue koolimaja avamisel Tarwastu mõisaomanik on sulaselges eesti keeles ütendanud, et

„kuri waim" on wana koolimaja enneaegselt ära söönud...

Uus koolimaja oli telliskiwiehitus. 1887. a. puhkes tuli selle pööningul ja häwitas pööningukorra ühes koolijuhataja linade ja heintega. Tule läbi tekitatud kahju hinnati 1200 rublale. Kohe ehitati järelejäänud kiwimüüridele uus punkord ja nii on koolihoone püsinud tänini. Ehitamise tõttu õpilased tuli saata paaleks aastaks walla teistesse koolidesse.

Mõnnaste algkooli esimeseks õpetajaks oli Ado Perlus, kes pärandas oma ameti pojale Jaan Perlusele.

1920. a. peale on Mõnnaste algkooli juhatajaks Andres Lättemäe, keda tuntakse tubli pedagoogina ja seltskonnategelasena. Teise õpetajana tegutseb koolis pr. Puusepp, samuti hinnatud pedagoog.

Äritegewuse tagasiminek Ameerikas

New York, 25. 11. (ETA) (DNB) Juba mitme nädala eest alanud äri- ja tööstustegewuse tunduw tagasiminek, mille tagajärjel üksi terasetööstuses on töötu jäänud umbes 500.000 töölist, on kaasa toonud uue streigilaine. Nii on Fordi tehastes St. Louis's kuulutanud streigi Lewisi tööstustööliste organisatsiooni kuuluw autotööliste ametiühing. Streikijad on wälja pannud umbes 1.200 streigiposti, kes pillawad autodes kohalesaabuwaid töötahtelisi kiwidega. Politsei on wangistanud hulk isikuid.

Genf pettunud Brüsselist

Genf, 25. 11. (ETA- (Havas) Brüsseli konwerentsi tulemused on walmistanud pettumust Genfi ringkonnile. Mõned päewad Brüsseli konwerentsi nurjumises nut põhjust hukka mõista iga diplomaatilist aktsiooni, mis wõetakse ette wäljaspool Rahwasteliidu raame, ja soowiwad 23-komitee kokkukutsumist Genfis. Selle komitee kokkukutsumine oleneb oluliselt Hiina walitsuse käitumisest. Kui Naningi walitsus nõnab komitee kokkukutsumist, siis tuleb seda nõudmist täita, sest Rahwasteliidu täiskogu koosolekute ajal septembris anti Hiinale selleekohane lubadus. Arwatakse, et 23-komitee wõiks kokku tulla 10. detsembri paigu.

Täielik valimisvabadus Rumeenias

Bukarest, 25. 11. (ETA) (Havas) Eelseiswate parlamendiwalimiste pärast ministrite nõukogu otsustas kaotada kõik kitsendused koosolekute pidamise kohta. Koosolekute pidamiseks poliitilised rühmitused ei waja mingit luba.

MacDonaldi põrm kodumaal

London, 25. 11. (ETA) Täna saabus Plymouthi Briti ristleja „Apollo", mille pardal toodi kodumaale Ramsay MacDonaldi põrm. Homme peetakse leinajumalateenistus Westminsteri peakirikus ja hiljem põletatakse laip krematooriumis. Urn tuhaga wiiakse MacDonaldi kodukohta Lossiemouthi.

London, 25. 11. (ETA) Ristleja „Apollo" saabumisel Ramsay MacDonaldi jäänustega lasti kõik lipud Plymouthis poolwardasse. Malcolm MacDonald ja teised kaduru omaksed sõitsid ülemjuhataja paadis ristleja juure. Kirstu laudsid maale kahekja madruse. Meriwäelastest auwalwe kail presenteeris relwad kirstu maaletoomisel. Kirst asetati eriwaguniisse, mis haagiti Londonisse minewa kiirrongi külge.

Leinateenistuse esimene osa peetakse homme Westminster Abbey's. Kuningat esindab sel leinateenistusel Gloucesteri hertsog.

Tüüfusetaud Londonis

London, 25. 11. (ETA) Maestegis (Lõuna-Walesis) on puhkenud tüüfus. Keni on kindlaks tehtud kümne haigestumisjuhtumit. üks naine on juba surnud. Ka Londonis on olnud tüüfusejuhtumeid, mis on nõudnud juba ühekja surmaohwrit. Wiimase 24 tunni jooksul on taud seal kiiresti lewinud.

Jäi trammi alla

Eile õhtul kella poole kümne paigu jäi Kopli tän. nr. 7 asetseva maja juures trammi alla ja sai elukardetawaid wigastusi Lai tän. nr. 23-6 elutsew 39-a. Rudolf Johani p. Sahk. Mees toimetati rawimisele Tallinna ühise haigekassa haiglasse, kus selgus, et ta on saanud selgroomurde.

Juurdlusega selgus, et mees oli wiinastanud olekus ise tuikunud trammi ette, mida juhtis Wene-Balti as. nr. 21—18 elutsew Jaan Koow. Lühikese wahemaa tõttu trammijuht trammi enam peatada ei saanud, mispärast ka õnnetus oli paratamata.

Rahwahääletus Helweetsias

Bern, 25. 11. (ETA) (Havas) Pühapäewal, 28. nowembril on Helweetsias rahwahääletus küsimuse üle, kas wabamüürlased ja teised sarnased organisatsioonid tuleb Helweetsias ära keelata. Kui see küsimus rahwa poolt jaatawalt otsustatakse, siis tähendab see Helweetsia kodanike ühinguiks ühinemise õiguse kitsendamist.

Paawst sõid

Berliin, 25. awaldab sensatsioon Pius XI kawatsewa Püha Therese pidu watust, „Angriff" Prantsuse rahwafro et korraldada demok meeleawaldust rahn

Pariisi ma

Pariis, 25. lõunat oli uues Tr tuse pidulik lõppaktu litsusliikmete, kõigi faride, diplomaatlik esindajate ofawõtul. komissar Labbe, kes maade peakomissari far kindral Piccio, k wuswaheline näitus selt kui sõpruse wäl köneles Prantsuse k nitas, et see näitus Edasi Chapsal teata aastal uuesti awata Walitsus igatahes rast wiimast könet dile Lebrunile näitu

Aktuse lõpul an hindamiskomisjoni tud: suurauhindu 3.798, hõbemedaleid on auhindu ja autu japanlajaid näitusel lastajate arw tõusel

Näitus suletakse

Prantsuse riigipöörajad ootasid abi Aafrikast

Alsheerias loodi pärismaalaste relwastatud rühm

Wangistati wandeseltslaste peajuht

Pariis, 25. 11. (ETA) (Reuter) Juurdlus kagulaaride asjus on selgitanud, et wandeseltslased on organiseerinud endile relwastatud jõudusid Põhja-Aafrikas. Nimelt on loodud Alsheerias pärismaalaste rühmi pärismaalastest ohwitseride juhatusel. Iga kolme rühma üle on aga seisnud eurooplasest kompaniiülem. Neisse wõitlusrühmadesse on wõetud sõjalise wäljaõppega mehi. Eelistatud on mehi, kes on saanud wäljaõppe tehnilistes wäeosades. Iseäranis on eelistatud kuliipildujate mehi.

Pariis, 25. 11. (ETA) (Reuter) Peale kindral Duseugneuri on wangistatud weel insener Eugene Deloncle, keda peetakse kagulaaride salaorganisatsiooni peajuhiks. Kindral Duseigneur on olnud ainult tema abiks. Deloncle oli nõuandwaks inseneriks laawatehastes, kus ehitati Prantsuse ookeanilaew „Normandie".

Pariis, 25. 11. (ETA) (DNB) Seoses kagulaaride organisatsiooni paljastamisega kesknädalal wangistati kindral Duseigneur i wastu on nüüd prokuröri poolt tõstetud süüdistus. Hästiinformeeritud ringkonnist kuulub, et CSAR-i oletatav juht insener Eugene Deloncle, kes möödunud öösl wangistati, on juba warem wangistatud Henri Deloncle-i wend. Edasi kuulub, et julgeolekupolitsei on kuningameelse nädalalehe „Courrier Royal-i" Pariisis asuwais büööruumides toime pannud läbiotsimise. Läbiotsimise tulemuste kohta ei ole seni selgunud midagi lähemat.

Henri Deloncle'i (CSAR'i oletatawa juhi wenna) ülekuulamise kohta kuulub, et on selgunud tema identsus politsei poolt tagaotsitud Grosset'ga. Ta on seletanud, et ta kuulub salajasse organisatsiooni, mille peaülesandeks olewat kommunismi wastu wõitlemine ja kaitse organiseerimine kommunistliku erakonna wõimaliku putschi wastu. Henri Deloncle waikis aga organisatsiooni seljataga seisnud isikute ja rahaga warustajate kohta. Ta seletas waid, et tal on aeg-ajalt olnud kohtamisi mehega, kellest ta teab ainult eesnime. Mainitud mehelt ta olewat saanud summasid kaitserühmade organiseerimiseks.

Pariis, 25. 11. (ETA) (DNB) Julgeoleku direktor seletas wälismaa ajakirjanikele n.-n. kagulaaride organisatsiooni kohta, et leitud käsidemed on sinise-walge-punase wärwilised, ühes kuningasinise emailmärgiga, mis kujutab liiliat. Edasi ta teatas, et ühe lennuwäe allohwitseri ülekuulamisel on selgunud, et ühes suwilas Pariisi lähedal oli siise seatud salajane wangla.

Relwalaod hotellides

Pariis, 25. 11. (ETA) (Havas) Juurdlus CSAR-i asjus on jõudnud. Ühes hotellis on korraldatud läbiotsimine. Läbiotsimisel on leitud keldrist 12 püssi ja kuulipildujat ja üheksa karabiini, mis on wälismaa päritolua. Peale selle on leitud weel Prantsuse päritolugа kuulipildujа, üheksa karabiini, 13.000 padrunit ja 250 granaati. Edasi on juurdlusel selgunud, et CSAR-i liikmeskonda on kuulunud üle kogu Prantsusmaa 5000—6000 meest, kellest umbes 1500 asus Pariisis, ühenduses CSAR-i asääriga on wangistatud täna õhtul arhitekt Parent, kes on toimetatud politseisse ülekuulamisele.

Prantsuse riigiteenijate palka tõsteti

Pinew õhkkond saadikutekojas

Pariis, 25. 11. (ETA) (Reuter) Seisukord riigiteenijate palkade asjus on läinud teravamaks. Saadikutekoja kuluarides walitseb õige pinew õhkkond. Rahaminister Bonnet seletas, et tema ei wõi nõustuda rohkema kui 1.700 miljoni frangi lubamisega riigiteenijate palkade parandamiseks. Peaminister Chautemps, kellel pidi korda läinud olema saawutada kompromissi selles küsimuses, esines radikaalsotsialistliku parlamendirühma koosolekul seletusega, millest ilmnes pettumus. Ta ütles, et ta on riigiteenijate nõudmistele küllalt wastu tulnud, kaugemale aga ta järeleandmises ei wõiwat minna. Milgi tingimusel ei wõiwat ta jätta eelarwet tasakaalustamata, sest sellega ta ohustaks Prantsuse wääringut. Kui leibub niisuguseid, kes on teisel arwamisel, eks kukutagu nad siis walitsus ja wõtku endile wastutus, ütles Chautemps. Peaminister lisas, et teatawate ringkondade manöövrduseid sihiwad nähtawasti sellele, et takistada teda Londoni minemast.

Pariis, 26. 11. (ETA) (Havas) Saadikutekoda kiitis heaks 518 häälega kuue wastu riigiteenijate palkade kõrgendamise seaduse.

Jaapani-Wene wahekord kriitiline

Pool miljonit Jaapani sõdurit Mandshukuo piiril. — Wene saadab Hiinale 1500 lennuk

Meeleheitlik seisukord Schanghais

London, 26. 11. (ETA) (DNB) „Daily Herald" arwab teadwat, et Jaapani ja Nõukogude Liidu wahel on tekkinud wäga kriitiline seisukord. Schensi prowintsist olewat saabunud kinnitawaid teateid selle kohta, et sinna on saabunud Nõukogude 160 pommi- ja wõitluslennukit, mis on määratud Hiina punasele armeele. Pealeselle seiswat Nõukogude idaprowintsides transpordiwalmis 1500 lennukit. Ka olewat maateed mööda saadetud teele Hiinasse allweelaewade osi. „Daily Heraldi" arwamist mööda on Hiina toetamine Nõukogude Liidu wastuseks poole miljoni Jaapani sõduri koondamisele Mandshukuo piirile.

Schanghai, 25. 11. (ETA) (Reuter) Sõjast laastatud Schanghaile tuleb nüüd weel nälg lisaks. Rahwuswahelise asunduse linnanõukogu liige ütles Reuteri esindajale, et praeguseid toidunainete tagawarasid Schanghais jatkub ainult kolmeks päewaks. On karta tõsist näljamässu. Eilne wahejuhtum on ainult esimene wihje sellele, mis on tulemas, kui jaapanlased ei lase hiinlasi tagasi minna maale. Toidunaineid tuuakse linna weel ainult wäikeste rannalaewadega, mis ei jõua aga nõndmisi rahuldada. Suured rahwahulgad piirawad riisipoode. Weoautosid, mis tulewad sadamast, saadawad tugewad kaitsesalgad.

Schanghais on praegu umbes miljon Hiina sõjapõgenikku. Kange külm suurendab surewust nende poolnälginud ja kehwasti riietatud inimeste keskel.

Schanghai, 25. 11. (ETA) (Reuter) Jaapani sõjawäe esindaja teatas, et jaapanlased on wallutanud Wusih linna ja jatkawad edasitungi Nankingi peale.

Schanghai, 25. 11. (ETA) Kindral Matsui seletas ühes interwjuus muusees, et Jaapani armee jatkab edasitungi Hankouni ja Tschungkingini, kuhu on üle wiidud Hiina walitsuse mitmed departemangud, kui marssal Tschiang Kai-schek ei loobu wastupanust Jaapanile.

Schanghai, 26. 11. (ETA) (Havas) Hiina allikaist teatatakse, et Taihu järwe piirkonnas on käimas ägedad lahingud. Jaapanlased on fooritamas eriti ägedaid rünnakuid Kiangyni kindlustele. Jaapanlased on pommitanud neid kindlusi juba mitu päewa. Waatamata hiinlaste raskeile kaotusile, nad kaitsewad wapralt kindlusi. Taihu järwest lõunapool jaapanlased on leidnud tugewat wastupanu Hiina wägede poolt. Schantungi prowintsis Hiina wäed on purustanud Kollasel jõel kolm tammi, ujutades üle Jaapani wägede positsioonid. Uputuste tagajärjel on hukkunud hulk Jaapani sõdureid. Schansi prowintsis Hiina wäed on fooritanud wasturünniku, sundides jaapanlasi taganema põhjapoole.

Schanghai, 25. 11. (ETA) (Reuter) Jaapanlased teatawad, et nad on suutnud pidurdada Hiina wägede wasturünnakut ja et nende wäed on nüüd edasi tungimas Nankingi suunas. Jaapani sõjalaewad Jangtse jõel ja Hangtschou lahes pommitasid Hiina fronti. Samal ajal Jaapani lennukid pommitasid ühen dusteid Hiina wägede tagalas. Lõpuks teatate pani allikaist, et Wuching on nüüd täiesti o ja et Jaapani wäed on sealt juba edasi liikun

Tokio, 25. 11. (ETA) Domei agentu Schanghaist, et Jaapani õhuseskadrillid fooritc pärast lõunat uue retke Kantonile. On pommite miselt Kanton-Hankou raudteed. Raudtee on kohast purustatud. Teine Jaapani eskadrill tanud retke Nankingile, pommitades sealseid me ja sõjawäelisi ajutusi.

Briti laevad peatagu jaapanlas nõudmisel

Schanghai, 25. 11. (ETA) (Reuter peakonsul Phillips hoiatas kõiki Briti kaubal nad peatuksid Jaapani sõjalaewade nõudmi Briti walitsus on nõustunud sellega, et Jaap laewad kontrolliksid laewade pardal nende ühtlasi peakonsul juhib tähelepanu sõsistele t dele, mis wõiwad tekkida, kui Inglise laewad jaapanlaste nõudmisel, nagu see on hiljuti juh

JUN
ILUHOI
UUDISVAHEN
elegantsele
nais
A-S. Prov. J. LILL

6 wanaaegset tõlda sõjalaewadeks!

Laupäewal weetakse Narwas 12 weoautoga jaama kokku 50.000 kg-i wanarauda. — Eesti suurimat wanaraua kogumist filmitakse

Wanaraua kogumine areneb Narwas haruldaselt hoogsalt. Seni on Narwas kogutud juba 40.000 kg wanarauda, mis on saadetud Tallinna. Kuid peakorjandus wiiakse läbi eelolewal laupäewal. Nüüd on komitee teinud kokkuwõtte, millest nähtub, et selle päewa jooksul tuleb läbi wiia hilgeltöö. Nii tuleb päewa jooksul jaama kokku wedada Tallinna saabumiseks 50.000 kg wanarauda. Selleks organiseeritakse kõik saadawal olewad weoautod ja weoorimehed wanaraua wedamiseks. Ühtlasi toimub samal päewal wanaraua wagunitesse laadimine. Tööle rakendatakse niipalju töölisi, kui neid õnnestub leida. Wanaraua killawoorid filmitakse.

Suba kogu käesolewa nädala weab Narwa komitee jaama wanarauda, mida tuleb kokku jeninägemtul määral. Nüüd on komiteele annud wanarauda ka Narwa juurwabrikud. Nii annetas Narwa kalewiwabrik peale muu ka ühe turbiinwõlli, mis kaalub 10 tonni. Kuidas see suur malmipõrakas saadakse jaama toimetada, on praegu lahtine.

Linawabriku walitsus andis neljapäewal komitee esimehele abilinnapea J. Lutjule üle kuus wanaaegset tõlda. Tõllad on linawabriku end. omaniku parun Polowtsowi pärandus. Rewolutsioon al tõigati puruks ja wiidi minema põidukite alster. Kuna põidukite parandus on kulukas, si istati anda endised uhked põiduriistad, mille kü awad wapid, riigikaitsele.

Samuti anti komiteele üle wanad ab-riku laternad, mis ka juba aasta d on seisnud kasutamata. Wanaaegsete põidukite transporteerimine läbi linna äratas inimeste tähelepanu, sest paljud polnud üldse näinud niisuguseid imelikke „wankreid".

Wanaraua kogumise päew Narwas lõpeb laupäewa õhtul „wanaraua õhtuga", mis ka filmitakse.

Läti riigiametnike wõlakoorem kergendatud

Wõlgade ümberlaenustamine teostub aasta jooksul

Riia, 26. 11. (ETA) Walitsus wõttis eile wastu riigiametnike wõlgade ümberlaenustamise seaduse. Une seaduse täpsaimad määrused on järgmised:

Rahaminister wõib teha Läti kreditpangale ülesandeks wõtta üle riigiametnike lühiajalised wõlad teistes kreditaatustes. See määrus käib niisuguste wõlgade kohta, mis on tehtud enne käesolewa aasta 1. juunit ja mis seni ei ole kustutatud. Ülewõtmisele tulewad ainult niisugused wõlad, mis wastawad wähemalt ametniku kolme kuu palgale, ja millede kogusumma ei ületa aastapalka. Tulewikus wõiwad need riigiametnikud, kellede laenud ei kuulu ümberlaenustamisele, kes ei suuda tafuba oma laenusid ja kellede wekslid lähewad protesti, jääda riigiteenistusse ainult osakonnajuhataja wastawa otsuse põhjal. Osakonnajuhatajad määrawad komisjone, kellede ülesandeks on uurida ametnike palweid wõlgade ümberlaenustamiseks. Läti kreditpanga poolt ülewõetud laenud kustutatakse wõlgnike poolt 8—18 protsendi wõrra aastas. Protsendimäär on kaks protsenti aastas, millele lisandub weel pool protsenti algsummast kreditpangale tekkinud kulude eest. Maksub kreditpangale peetakse kinni ametnike palkadest. Läti kreditpank maksab riigiametnike wõlausaldajaile kas sularahas wõi riiklikes wäärtpabereis. Tarwilikke summasid kreditpank saab laenuna rahaministeerimi poolt riigikassa wabadest summadest. Riigiametnike wõlgade ümberlaenustamine teostub ühe aasta jooksul pärast seduse jõusse astumist. Tulewikus wõiwad riigiametnikud teha wõlgasid ainult siis, kui nende wõlad ei ületa kuue kuu palka. Rahaminister wõib peaministri nõusolekul une seduse määrused maksma panna ka üksikute awalikus elus tegutsewate isikute kohta, kuigi nad ei kuulu riigiametnike hulka.

Toimetusele saadetud kirjandus

R. Indreko: Eesti ürg-aeg. Pilte Eestist 7—9000 aasta eest. Elav Teadus nr. 69. 128 lk., 43 pilti ja kaarti. Hind 1 kr. Eesti Kirjanduse Selts, 1937.

Kes oleks veel paar aastakümmet tagasi uskunud, et võidaks kirjutada meie maa teaduslikku ajalugu ajast 7000 kuni 9000 aasta eest? Et see „ime" nüüd teoks on saanud, selleni on viinud eriti viimase aja suur ja elav uurimistöö meil ja mujal Põhjamail. Ja siin ilmub nüüd selle töö tulemusist esimene ülevaatlik kokkuvõte, mille on teinud selle ala üks paremaid asjatundjaid ja uurijaid, Tartu ülikooli arheoloogia kabineti konservaator R. Indreko. Siin ühineb suur algupärase teadusliku töö väärtus rahvale määratud raamatu loetavusega.

Keda ei huvitaks küll need muistsed ajad, kus meie noor maa veel alles hiljuti oli jää ja mere alt vabanenud? Ajad, kus meie jõed ja järved asusid veel mitmeti teisiti, kus metsades elas veel ürghärg ja sisevete rannikuil, Kundas, Pärnus, Kolga-Jaanis jm. asusid esimesed inimesed Eestis? Ja kes usuks, et sest ajast on meile säilinud tuhandeid asju, isegi mõne telgi puust vaiaotsad? Kõigest sellest lugeda on imelik nagu muinasjutt, kuid ometi tõsi.

K. Leetberg: Mõned vastuseletused Johannes Aaviku „Õigekeelsuse õpiku" vastu. Autori kirjastus. Rakveres 1937. a. 128 lk., hind 1 kr. 25 snt.

Naised kosjas. A. Speek. Nali 1 vaat. E. Haridusliidu kirjastus. See on lustakas lugu vanapoisist, kes võidab loteriilt miljoni ja sellega tõmbab oma kaela rea naiskosilasi. Tükk on kirjutatud elavalt ja huumoririkkalt.

H. Sepp: Stephan Bathory ja Gustaf-Adolfi Pihkva-vastased operatsioonid. Akadeemilise Kooperatiivi kirjastus, Tartu, 1937. 26 lk. + Pihkva piiramise aegne 1581/82. a. kaart 2 lehel. Hind 65 senti.

See lühike huvitav ajalooline käsitlus on väärtuslikuks lisandiks igale ajaloost huvitatud raamatukogule.

Albert Borkvell: Tasapinnalise ja ruumilise analüütilise geomeetria põhijooni. Akadeemilise Kooperatiivi kirjastus Tartus, 1937. a. 360 lk. Hind 12 kr.

Ülalnimetatud teos, mis on välja kujunenud tegelikust tööst Tallinna tehnikainstituudis, on Tall. tehnikainstituudi esimeseks eestikeelseks õpperaamatuks, mille ülesandeks on tutvustada üliõpilasi tasapinnalise ja ruumilise analüütilise geomeetria põhielementidega. Iga peatükk on varustatud arvuka harjutustülesannete koguga, mis on selgituseks ja täienduseks esitatud teoreetilisele osale.

Esitatud ainestik on käsiteldud lihtsal ja võimalikult konkreetsel kujul, mis teeb selle omandamise kergelt mõistetavaks.

Wargusi pealinnas

Kadaka paemurrust warastati Kaarel Kaera haamer 10 kr. wäärtuses.

Ole tän. nr. 10 asetseva maja esikust warastati Albert Wiikowi jalgratas 40 kr. wäärtuses.

Ellen Heiduki korterist Wabriku tn. nr. 37 warastati mitmesugust riidekraami ja kuldning hõbeasju, kokku 280 kr. wäärtuses.

Gerda Malkini lukustamata korterist Pronksi tän. nr. 6 wiis waras ära 132 kr. wäärtuses pesu.

Tolli tän. nr. 4 asetseva maja hoowilt warastati Rosine Rõmmelile kuuluw särk 10 kr. wäärtuses.

Hotell „Kuld Lõwis" warastati Endel Kiwikingu kingad galossidega 14 kr. wäärtuses.

Peale Tallinna tehnikainstituudi võiks teos leida kasutamist Tartu ülikooli üllõpilaste kui ka keskkoolide matemaatikaõpetajate ning teiste asjasthuvitatute seas.

Artur Mägi: „Suveräänsuse probleem". Akadeemilise Kooperatiivi kirjastus, Tartu 1937. 128 lk., hind 3 kr.

Õigusteadlaste Selts Tartu ülikooli juures toimetusena ilmunud mag. Artur Mägi „Suveräänsuse probleem" aitab teoreetilisel taustal lahendada üht kaasaja akuutsemat õiguspoliitilist probleemi — mida mõista suveräänse riigina, ja kui tunnustada riikide suveräänsust, siis millised on selle tulemused nii siseriiklikult kui ka rahvusvahelise õiguse seisukohalt. Probleemi lahendamise teostab autor kaasaja õigusteaduse tähelepanuväärsema koolkonna — normativistliku koolkonnaõpetuse arvustava analüüsiga. Sellega seoses püüab autor lahendada normativistliku koolkonna poolt ainuõigena proponeeritava puhtjuridilise meetodi kasutamise võimaluse küsimust õigusteaduses ja eriti seoses riigiõiguslike eriprobleemidega. Ühtlasi annab autor vastuse küsimusele, kas kõik riikidevahelised suhted on reguleeritavad õigusnormidega.

Teos on varustatud ingliskeelse sisukokkuvõttega.

William Shakespeare: Sonette. Suveöö unenägu. Othello. Tõlkinud prof. A. Oras. „Maailmakirjandus nr. 4, 416 lk. Hind 4 kr. Eesti Kirjanduse Selts, 1937.

Shakespeare'i teoste puhul on liigne küsida, kas nimelt see ja see töö on ka tänapäeva seisukohast huvitav, sest Shakespeare on alati huvitav — kui ainult lugeja ise viitsib tema tööd tõsisema tahtega kätte võtta. Tuleb arvata teretulnud sündmuseks, et eesti keeles täiuslikus tõlkes on saadavaks tehtud Shakespeare'i kaks kuulust draamateost, „Suveöö unenägu" ja „Othello" ja pealeselle veel valik sonette. Shakespeare luuletajana on eesti lugejaskonnale peagu uudis. Käesolev raamat toob aga tervelt 60 sonetti nauditavas tõlkes.

Ungari ministrid Hitleri juures

Saksa ja Ungari seisukohad langewad ühte

Berliin, 25. 11. (ETA) (DNB) Ungari peaminister Daranyi ja wälisminister Kanya wõeti täna Hitleri poolt wastu. Ungari riigimeestel oli juhiga ja kantsleriga pikem jutuajamine. Täna õhtul andis Hitler külaliste auks diner.

Ungari riigimeestel awanes ametlikul ülekaigul Berliinis wõimalus tutwuda kolmanda riigi saawutustega ja pidada üksikasjalisi läbirääkimisi Saksa riigimeestega ja erakonnajuhtidega. Neil oli jutuajamisi Saksa wälisministriga Euroopa poliitilise olukorra ja eriti mõlemaid rahwaid huwitawate küsimuste üle. Neile läbirääkimistele pani lõpupunkti Ungari peaministri ja wälisministri kohtamine Hitleriga, kus uuesti ilmnes mõlema riigi seisukohtade täieline ühtelangemine. Otsustati ka tulewikus siiwendada mõlema maa wahel walitsewaid majanduslikke ja kultuurilisi sidemeid ja jatkata koostööd küsimustes, mis huwitawad ühtlselt Saksamaad ja Ungarit.

Berliin, 25. 11. (ETA) (DNB) Täna pärast lõunat wõttis Ungari peaminister Daranyi siinses Ungari saatkonnas wastu ajakirjanduse esindajad, kellele ta muuseas ütles: Külaskäik uuele Saksamaale on minule jätnud füüsilise mulje. Raskes wõitluses parema tulewiku pärast töötawad Saksamaa ja Ungari käsikäes. Ungari on alati walmis kaasa töötama rahu säilitamiseks, kusjuures tuleb silmas pidada ütsikute rahwaste elusiõi huwisid ja wastu tulla wastastikustele nõudmistele. Selles aktiiwses rahupoliitikas toetab Ungarit sõprus Saksamaaga ning koostöö Itaaliaga ja Austriaga Roomu protokolli raamides. Lõppeks Daranyi toonitas, et tema külaskäik Saksamaal ei omanud muud eesmärki kui wahetada mõtteid Saksa juhtiwate riigimeestega.

Rootsi vähemusrahwas Eesti-Rootsi vahelüliks

Wiimasel ajal on Rootsi lehed meist küll tunduwalt rohkem kirjutanud kui seni, mida nad ise seletawad ka Balti fondi asutamisega, millel on ülesandeks arendada kultuurisidemeid Rootsi ja Eesti wahel. Kuid neis on hakanud ka kõõma etteheiteid meile uue põhiseaduse asjus, milles meie rootsi wähemusrahwuse seised õigused enam ei ole säilitatud, sest rootslased ei saa enam endile esindust Riigikogusse. Wiimases numbris „Dagens Nyheter" awaldab juhtkirja Balti küsimusist, kus waatleb Eesti-Rootsi kultuurwahekorda ja leiab muuseas, et uue hariduspoliitikaga olewat rootsi wähemusrahwuse noorsool Eestis emakeelse hariduse jaamist raskendatud.

Leht peatub eestlaste arwamuse juures, nagu oleks siit poolt rohkem tehtud Eesti-Rootsi kultuurilise koostöö edendamiseks kui Rootsi poolt. Tsiteeritakse Neeme Ruusi sõnu, et Eestis olewat rohkem isikuid, kes walitsewad rootsi keelt ja wõiwad pidada sidemeid Rootsi kultuurringidega ning lugeda rootsi kirjandust, Rootsis aga — kuipalju olewat seal neid, kes wastawalt tunnetsid eesti keelt? Rootsi leht ütleb selle kohta, et see olewat suur eksitus. Kui Eestis on rootsi keele oskus lewinud, siis Rootsi teenel. Rootsi rahadega töötaw rootsi lektoraat Tartu ülikooli juures on rootsi keele ja kirjanduse wastu eestlaste seas tekitanud wajalist huwi. Eesti walitsus omalt poolt pole aga weel wõimalikuks pidanud oma kulul korraldada elementaarset rootsi keele õpetust Tartus.

Rootsi leht seab meie ja Rootsi wahele kultuurlüliks meie rootsi wähemusrahwuse. Nemad tunnewad hästi eesti keelt ja walitsewad ka rootsi keelt selleks paremini, kui seda õppimise teel omandanud eesti intelligendid. Kui Eesti soowib kultuursidemete tihendamist Rootsiga, siis peab ta hoolt kandma, et rootsi wähemusrahwus Eestis leiaks õiget kohtlemist.

Raskeid tööõnnetusi Kiviõli kaevanduses

Viimane kolmapäev ja neljapäev kujunesid õnnetusrohkeiks päeviks Kiviõli kaevanduses töötavaile kaevureile. Tuli ette neli rasket tööõnnetust, millе ohvriks langesid noored kaevurid, kes waritsevai allmaahädaohte weel õigeaegselt ei ten märgata

24. nov. õhtul jäi kaevanduses töötav Oisu liikuva põlevkivirongi wahele, mille tagajärjel purunes jalahu. Õnnetus juhtus töölise ettewaatamatuse tagajärjel, kes küllalt ettewaatlik ei olnud liikuvate wagonettide haakimisel.

Umbes samuti sai wigastada ka kaevur Djubin, kuid õnneks osutusid tema wigastused kergemaks. Mõlemad wigasaamud toimetati ravimisele kaevanduse ambulatooriumi. kust nad hiljem edasi saadeti kodusele raimisele.

Raskem õnnetus juhtus ööl wastu neljapäeva poola kaevuri Wladislav Rydrichiga, kellele allmaakaevanduses töötades kukkus kaeviku laest selga suur kivirünk, mis poola kaevurit raskesti wigastas. Kukkumise hoog paiskas Rydrichi kaeviku põrandale uimaselt maha, kuhu ta suurte sisemiste waludega lamama jäi. Appirutanud kaastöölised toimetasid wigastatud kaaslase kiiresti ambulatooriumi, kust see kohe edasi saadeti Rakvere haiglasse. Kuna raske kivirünk kukkus poolakale otse selga, siis võib wigastus raskeks osutuda.

Neljas tööõnnetus juhtus samal päeval kaevur Ferdinand Stieglitsiga, kes komistas töö juures ja kukkus nõaga wastu wagonetti, mille tagajärjel põrutas niivõrd tugevasti nina weresooni, et arstidel suuri raskusi walmistas verejooksu seismapanek.

Kuna ninast verejooks kestis 24 tundi, siis oli mehe elu kogu aeg hädaohus, sest oli karta verest tühjaksjooskmist. Rohke verekaotuse mõjul vajab mees mõneajalist kosumist. Nagu arstid arvavad, on wigasaanul kalduvusi veristumistõvele.

Pealinn hakkab saama paremat pii

Tallinna keskmeiereile telliti uus sisseseade

P. K. „Wõicksport" on otsustanud tellida une sisseseade Tallinna keskmeiereile, mis pealinna warustab piimaga. Tellimine keskmeierei masinatele anti osaliselt Daani ja osaliselt Rootsi wabrikutele, kogusummas 80.000 krooni eest. Ued masinad keskmeiereis monteeritakse kohale talwe jooksul. Pealinn hakkab saama paremat piima loodetawasti juba kewadel.

Nagu teada on Tallinna keskmeierei küsimus püsinud päewakorral juba mõnda aega. P. K. „Wõicksport" kawatses ehitada une ja moodsa keskmeierei, mis täieli määral oleks rahuldanud pealinna nõudeid piima warustamisel. Kuna riik ei ole otsustanud wastutulekut odawamaprotsendilise laenu näol, siis loobuti sellest kawatusest. Ka tootjate keskel algatatud kawad Tallinna keskmeierei suhtes ei ole annud seni mingisuguseid tulemusi. Seejärele jäi P. K. Wõicksportdil walida üks kahest, kas kiwideeriba keskmeierei mille sissesead oma aja on elanud üle, wõi muretseda ued masinad. Et keskmeierei kiwideeriba keskmeierei, mille sissesead oma aja on elatekkinud weelgi halwem seisukord, kui see on olnud seni, siis sellest mõttest loobuti. Otsustati uuendada ja tellida wälismaalt wajalised masinad. ei ole aga keskmeierei küsimus kaugeltki lahend likult. Nelja aasta pärast peab keskmeierei hooneetest kolima wälja, kuna linn rendileping kendawat.

Masinad, mis keskmeiereile on tellitud, moodsamad oma alak. Daanist juba lähemal aj jõudew pastöriseerimise aparatuur on tehnika sõna. Daani wabrik on neid seni walmistan kaks. ühe Pariisi maailmanäituselе ja selle jõ tile, esimese wälistellimisena. Wabriku kinni aparatuuriga pastöriseeribes piima maitse jään loomulikuks. Samuti ei muutuwat fugugi pi seis.

Piima solkimine uute masinate tõõle rake olewat üldse wõimalik. Eitseks on wõimalik linna tarwituseks minew piim saata müügile Pudelitele pannakse aga peale selliseb metallkap wõimata on wõtta ära ja siis uuesti asetada t

Uus sissesead wõimaldab kolm korda nii su läbikäigu kui Tallinn praegu tarwitab.

Rakvere püstitab moodsa supelhoone

Neljapäeva õhtul pidas Rakvere linnavolikogu oma järjekorralise koosoleku, kus oli arutusel mitmeid küsimusi maksumäärade jne. alalt. Alul täiendati elektrivoolu andmise juhtnööre, mille järele elavamaid sõnavõtte tekitas linna 1938. aasta maksumäärade kinnitamine. Maksumäärades jäädi endisile aluseile. Määrati kindlaks ka ujula kasutamise maks 5 s. peale, millele lisandub veel riietehoid samuti 5 sendiga.

Järgnevana otsustati rahvamajanduse elustamise fondist teha 10.000 krooni suuruses summas laenu, mida soovitakse 10 aasta peale ja võimalikult ilma protsendita. Vastavat summat vajab linn tuleval suvel ehitamisele tuleva supelhoone püstitamiseks, linnal endal pole võimalik sarnast kulu kanda. Laenu soovitakse hakata tasuma 1939./1940. eelarveaastast 1000 kr. summades.

Vähemtähtsate küsimuste all otsustati omandada Liiva t. nr. 1 asetsev kinnisvara ühes krundiga, millе eest linnal tegelikult tuli maksta ainult väike summa, kuna siin oli tegemist majaomanikuga, kes oli saanud pikemat aega linnalt abi, kuid kes hiljem osutus majaomanikuks ja kelle ablsumma tuleb seega ka tagasinõudmisele.

Koosoleku lõpul võttis erakorraliselt sõna linnavolinik Remmert, kelle soovil võetakse tulevase volikogu päevakorda linna metsavahi vallandamise küsimuse arutamine.

Meile kirjutatakse:

Ka pensionärid ootawad elukorra parandust

Kui Eestis majanduslik kriis süwenes, kärbiti puhkepalku selle põhjendusega, et linnades ja mujal leidus hulk inimesi, kes olid jäänud ilma tööta, ja neile tuli korraldada hädaabitöid. Lõigati pensionidest maha 25%, 5% ja weel 3% ning üteldi, et kui majanduslik kriis möödub ja meil enam inimesi ei ole, kes töö puudusel peawad tühja kõhtu kammatama, siis maksetakse pensionäridele puhkepalka jälle endisel määral.

Praegusel ajal on riigis majanduslik olukord põhjalikult muutunud. Tööpuudus on ammu kadunud, selle asemel on juba tunda töölistepuudust. Majandusliku surutise mõõdumisel on riigiametnikele ja koolidpetajaile taasumäärasid tõstetud, kuid weel pole pensionäride olukorra paranduselе mõteldud. Ometi tabab elukallidusе surwe neid palju rängemini kui riigi- ja omawalitsusametnikke. Noorematel inimestel on kitsikusepäewil ikkagi wõimalik kuidagi enestele sissetulekuisa hankida, sest neil on terwis kaes ja energia alles kulutamata. Wanad on täiesti töömõimetud, ei saa ennast napi puhkepalga täienduseks mingil wiisil aidata.

Pensionäridele on lubadus antud, et puhkepalga wäljamaksu siis enam ei kitsendata, kui tööpuudus lõpeb ja teistel kodanikel on leiba küllalt. See olukord on nüüd saabunud. Wannusetasu takistamatu wäljamaks tooks rõõmsat elewust nende keskel, kes lootuses puhkepalgale lasewad eneste palgast maha arwata kõrgendatud protsendi pensionikassa heaks. Seda lootust ei tuleks alla suruda. Ka praegused pensionärid on oma weeringud pensionikassasse maksnud hea lootuse peale. Mõistetagu õigust nendele töötaja veteraanidele, kes nüüd on weetmas musti päewi!

Üks paljude eest.

Riigikohus

Otsuseid.

Tsiwiil-osakonna kohtuistungil 19. nov. järjeta: Salme Reinbergi kas.-kaebus Jaan ja Kadri Martinsoni wastu; Joakin, Woldemard ja Ewald Puhti kas.-kaebus Riigi Sad nõudeasjas kaebajate ja Adolf Bausmanni pärast bu wastu; Jenny-Johanna Koppeli kas.-kaebus line Koppeli wastu; Jaan Kõõvu ja Liine Kõõvu kaebused Liine Kõõvu nõudeasjas Jaan Kõõvu Jakob Laulu kas.-kaebus Riigimaade- ja Metsa litsuse nõudeasjas; Meier Judeikini kas.-kaebu Johannes Halliku pärandustombu nõudeasjas; Konti ja Oskar Grossualdi kas.-kaebus Aiti ku wastu sundotsuse tühistamise pärast; A kas.-kaebus „Wanemuise" selts wastu palga rast; Ida Kissi kas.-kaebus Jüri Sandbergi Sandbergi wastu; Johan Hanseni kas.-kaebu Krüüpelmanni wastu korteristi wäljatõstmise pärast da Reose kas.-kaebus Riigimaade- ja Metsade nõudeasjas; Heinrich Tamme kas.-kaebu Türnpuu nõudeasjas; Anna Tasa kas.-kaebu Jüri Tasa pärandustombu nõudeasjas; Aleksa lepi kas.-kaebus maksujõuetuks tunnistatud a. Panga likwideerimise komisjoni wastu! Hain Wõru maksuinspektori kas.-kaebused Hain Kaa deasjas Gustaw Lilliailliku ja põllutööminis wastu.

Kaebatud otsused tühistati: a.-s. „Wenne berg" kas.-kaebuses Jaan Weberi nõudeasja korterite ehitusühingu „Tare" kas.-kaebuses Wiesnapuu nõudeasjas (osaliselt); Jüri Jäägi kaebuses Liisa Paldise nõudeasjas (osaliselt).

Otsuse kuulutamine liikati edasi: Johan Eduard Hold-Neumanni, Paul Ingermanni Kullami ja Johan Ossi kas.-kaebuses Rudo nõudeasjas; August Roosi kas.-kaebuses Elfri nõudeasjas abielulahutamise pärast; Friedhil mermanni kas.-kaebuses Oskar Zimermanni jas; Hans Toomanni kas.-kaebuses Albiine nõudeasjas; Paul Falki kas.-kaebuses kaebaj duse arestimise pärast Eesti Tarwitajate F nõude täitmisel Helga Silwesteri wastu ja Eu nowi kas.-kaebuses Eesti tööliste kinni wastu.

Arutusele tulewad

Kriminaal-osakonna awalikul kohtuistungil 8 ril kell 10 homm. on arutusele määratud toimetused:

Ed. Nahkuri, Silme-Aurora Mäitse, Anton kini, Oskar ja Adolfine Lõpsi, Artur Läki, Aug Eduard Kaupi, Gustaw Helmi, Johannes M demar Puningu, Karl Tõnissoo (Tõnisson), J mann-Einmanni, Rudolf Suubani, Richard P wald Tiiri Aleksander Walgemäe (Waldsner) ja Matilde Koppelmanniде, Anton Rei ja Os soni süüasjad.

Administratiiw-osakonna awalikul kohtuist detsembril kell 10 homm. on arutusele määr miied toimetused:

Sindi Tekstiilwabrikute ühisuse Sindi tä lisnõukogu, Kreenholmi Puuwillasaaduste M ri O'aühisuse, Oskar Merila (end. Peters), Baggi, Iwan Baranowi, Jakob Mähari, Joh a.-ü. G. Scheel ja Ko, Julius Prisko, waun ad nes Oti. 1) maksuawalitsuse direktori ja 2) a. berg Tuberg ja Ko" ja Eestimaa põllusaadus o.-ü. „Wiru" 1) Simha Rubinowitschi ja Rubinowitschi August Kindsüweeri protsessid.

Administratiiw-osakonna awalikul kohtuist detsembril kell 10 homm. on arutusele määr miied toimetused:

K.-ü. Oskar Stude, a.-ü. Kapsi ja Ko, M dasowi, Fanny Elendi, Wähma Majandusühi Balti Puuwilla Ketramise ja Kudumise Wab sindewalitsuse direktori, Alfred Lutiu, Hans Kitt ter Hannay, Pärnu linnawalitsuse, Johan Ann sessid.

oma igakuisest palgast 5 kr. aiweelaewastru heaks.

Kohalikke teateid

„Luna-park" — Piritale

Tallinnas on kawatsusel asutada n.-n. Lunapark — zoo-botaaniline aed, wabaõhumuuseum ja rahwa lõbustuspark.

Selle asukoha määramiseks oli nõupidamine, mida juhatas riigiparkide walitsuse direktor P. Päts. Sotsiaalministeeriumi esindajana wõttis sellest osa dr. W. Reinthal, põllutööministeeriumist dir. Luik, haridusministeeriumist E. Laid, looduskaitse inspektor dr. G. Willaste, linnanõunik P. Sisask, „Sanatorium Kloostrimetsa" esindaja A. Ott, Harju maawalitsusest dr. Pihlak, linna metsade ülem Tabbur ja Pirita maaomanik A. Brandmann.

Asja aruteamisel jõuti selgusele, et sobiwaimaks paigaks „Lunapargile" oleks maa-ala Pirital, mis asetseb Kloostrimetsa tee ja Pirita jõe wahel. Maa-ala suurus on seal umbes 100 ha. Metsa jatkub küllaldaselt.

Asja tegelikuks läbiwiimiseks asutatakse sihtasutus.

Ebameeldiv üllatus Töölismuusika ühingule

Tallinna tehaste tööliskonnale aga ka laiemale publikule hommikkontsertide kaudu hästi tuntud Tallinna Töölismuusika ühing tähistas hiljuti oma 10-a. kestwuspäewa konserdiga, millest osawõtt oli harukordselt elaw. Ühingule awaldasid sel puhul tunnustust paljud organisatsioonid nii kodu- kui wälismailt. Kuid samal ajal tabas ühingut ootamatult ebameeldiw üllatus: Kultuurkapitali nõukogu koosolekul haridusministeeriumi teaduse ja kunstiosakonna direktor dr. Wasar oli teinud ettepaneku wõtta TKÜ helikunsti sihtkapitali poolt heaks kiidetud toetus ära ja anda see stipendiumideks kahele isikule. Oma ettepanekut põhjendati sellega, et Töölismuusika ühing käesoleval aastal saawat riigieelarwe kaudu 1000 kr. endisest enam. Onneks see ettepanek ei leidnud wastuwõtmist, kuid ühingule määrati siiski ainult 650 kr. endise 750 kr. asemel.

Sel puhul Töölismuusika ühingu ringkondadest seletatakse, et endiste aegadega wõrreldes ei ole ühing midagi juure saanud, küll aga pidanud ajama läbi poole wähemaks kärbitud toetustega, kuigi ühingu tegewus näitab aasta-aastalt pidewat tõusu. Omalajal sai ühing riigieelarwe kaudu toetust 7000 kr. aastas. Peale selle kultuurkapitalilt 1500 kr. poolaastas ja linnawalitsuselt 2000 kr. aastas. Nüüd aga oli talle riigieelarwes nähtud ette toetusena 4000 kr., kultuurkapitalilt 750 kr. ja linnawalitsuselt samuti ainult 750 kr.

Kontsertide ja esinemiste arwu (300) poolest on TKÜ üks esimesi Tallinnas. Ta on annud maksuta kontserte täitistes, on esinenud tasuta hoolealustele ja waestelaste jõulupõhtutel, aga ka ta tawalised kontsertid on odawahinnalised, mille tõttu kehwematel kihtidel on wõimalik olnud neist harukordselt arwukalt osa wõtta. Neil asjaoludel arusaadawalt ühingu tulud ei saa olla kuigi suured ja ta ei saa tegutseda ilma toetusteta. Mängijad orkestrites on asjaarmastajad, kes ei saa mingit palka, samuti ka lauljad koorides. Kuid paratamatult tuleb kontsertide puhul kasutada ka soliste — elukutselisi muusikuid. Neile on maksetud esinemiste eest äärmiselt madalat tasu, madalamat kui kusagil teisal. Nad on sellega leppinud ideelistel motiiwidel.

Ettevaatust seebikivi tarvitamisel!

Seebikivi on kujunenud üheks sagedamaks õnnetuste põhjustajaks. Nende päewade sees tegi Faarmaatsia inspektuur kõigile seebikivi müügikohtadele kohustawaks warustada selle ostjaid wastawate hoiatuslehtedega, juhtides tähelepanu, et seebikiwi on inimese ja looma terwisele hädaohtlik, seepärast tuleb sellega käia ümber ettewaatlikult.

Seebikivi ei tohi hoida pealkirjata ega lahtistes söögi- wõi joogiannumates. Weel wähem tohib seebikiwi hoida leotatult wõi lahustatult, s. o. wadelas olekus.

Seebikiwilahust on inimesed, eriti aga lapsed, pahatihti mõne joogi asemel sisse wõtnud ja seega oma terwise rikkunud wõi peale piinarikast waewlemist surnud.

Seebikiwiga kokku puutudes wõiwad saada raskeid wigastusi ka inimese wõi looma wälised kehaosad.

Seebikiwi lahused tulewad igakord lõplikult ära tarwitada wõi nende ülejäägid häwitada.

Kergedivisjoni pidu „Estonias"

Homme, laupäewal, 27. now. kell 9 õhtul korraldab meie ainulaadsemaid kaitseliidu üksusi, Tallinna malewa kergedivisjon, „Estonia" rohelises saalis traditsiooniks kujunenud piduõhtu wäärtusliku loteriiga ja hea koduning wälismaisteist numbritest koosneva eeskawaga.

T. m. kergedivisjon on praegu weel formeerimisjärgus, kuid sammub pidewat tõusuteed. On loomisel weel rida uusi üksusi, mis komplitseeritakse kõrgema haridusega seltskonnategelastest ja üliõpilastest. Praegu koosneb diwisjon järgmisteist eriüksustest: ratsaeskadron, mootorrattur-eskadronid, suusk-jalgrattur-eskadron ja Wironia autorühm.

Diwisjonil on loodud tihe kontakt seltskonnaga. Diwisjoni mees- ja naisperre kuulub nii tegew- kui toetaw-liikmetena hulk nimekaid seltskonna- ja awalikuelu tegelasi.

Kergedivisjoni pidu on kujunemas seega pealinna tuntuima seltskonna kohtamiskohaks.

Apteekide öövalwe

Reedel wastu laupäewa:

Suur-Pärnu apteek, Pärnu mnt. nr. 68. Tel. 468-21. E. Matsoni apteek, Niguliste tän. nr. 5. Tel. 436-06. E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. nr. 81. Tel. 459-54. E. Urmi apteek, Sakala tän. nr. 3. Tel. 808-55. R. Wallneri apteek, Narwa mnt. nr. 24. Tel. 804-27.

Nõmmel:

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Aknakardinaid,
tüll- ja etamiin-, uuemates mustrites wälismaalt saadud
Soome riidekauplus 13
Estonia teatri maja nr. 13

Krahwinna Mola kõne Naisklubis

Naisklubis oli eile õhtul kooswiibimine Itaalia naiskunstniku krahwinna Natalia Mola külaskäigu puhul. Krahwinna Mola esines klubis kõnega Itaalia naiskunstnike töist kunstimuuseumis awatud Itaalia naiskunstnike töode näituse puhul, mille tema ijitlikult korraldas. Krahwinna Mola erialaks on portreekunst. Ta jutustas ladusas prantsuse keeles oma kunstielamustest. Kõneleja tutwustas koosolijaid muuseas ka Itaalia naise eluga. Hoolimata naise wäliste kutsealade piiramisest Itaalias on sealnegi naine teinud suuri edusamme kunstielus ja kutsehariduses. Enda kohta kõneleja ütles, et ta pole iial olnud naisõiguslane, kuid on alati olnud moodne naine. Kooswiibimisest wõeti osa rohkearwuliselt.

Loomade- ja lihahinnad

reedel, 26. novembril.

Tulewal nädalal algab weiseliha eksport.

Põllutööloja loomaturul täna weiste pakkumine keskmine. Nõudmine wäga rahuloldaw. Tapaweistest maksetakse sama hinda mis eelmistel päewadelgi, kuid pullide ja mullikate hinnad kaduwad wäikesele kõwenemisele, sest tulewal nädalal algab weiseliha eksport Soome. Eksporteeritakse nagu mõõdunud aastalgi wäikesemaid keskmises rammususes tapetud pulle ja mullikaid. Suuri pulle, lehmi ja rammusat kaupa ei eksporteerita.

Pullid ja mullikad maksawad 57—61 s. tapakaalu ja 26—31 s. eluskaalu kilo.

Nuumatud lehmad 62—65 s., rammusad 56—59 s., keskmised 52—56 s. ja lahjad 47—50 s. tapakaalu kilo. Lehmade eluskaalu hinnad 17—22—26 s. piires kilo.

Wasikate pakkumine wäike. Nõudmine rahuloldaw. Tapetud wasikad ühes nahaga maksid 50—75 s. kilo. Eluswasikate hinnad 30—48 s. kilo.

Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta maksawad 40—50 s. kilo. Eluslammaste hinnad 26—30—35 s. kilo. Tendents kindel.

Sigade pakumine suur. Nõudmine eelmistest päewadest parem. Tapetud sigade ülbisemaks hinnaks on täna 75 s. kilo ning kõikumise piir olenewalt kauba wäärtusest 70—77 s. kilo. Kuna eksport elussigade hinnad püsiwad kõrgel, 62—66 s. kilo, siis on loota eelolewal nädalal ka siseturul hirdade paranemist. Ootamata suurest pakkumisest makseti nädala algul siseturul pekisigade tapakaalust sama hinda mis „Lihaeksport" maksab praegu elussigade kilost.

Nahkade hinnad:

Weisenahad toorelt 90 s. kilo.
Wasikanahad 4.00—4.50 kr. tükk.
Lambanahad 2,5—4.00 kr. tükk.

Näitus „Saksa raamat ja raamatukunst"

Saksa kirjastajate ja raamatukauplejate keskorganisatsioon „Börsenverein der Deutschen Buchhändler zu Leipzig" korraldab koos seltsiga „Deutsche Buchkünstler" haridusminister kol. A. Saaksoni ja Saksa saadiku min. dr. H. Frohweini patronaadi all 4.—12. dets. Börsisaalis (Pikk t. 17) suurejoonelise saksa raamatunäituse, millel pannakse wälja ka raamatukunsti ja graafikat.

Näitus sisaldab ligi 3000 köidet ilu- ja teaduskirjanduse alal.

Saksa raamatukunst esineb näitusel iluköite, illustratsioonide, kirjakujude ja graafika näol. See osakond on koostatud tuntud raamatukunstniku, Leipzigi akadeemia „Staatliche Akademie für graphische Künste" dir. prof. Walter Tiemanni poolt, kes wiibib näituse ajal Tallinnas.

Näituse kestes loeb oma teostest saksa luuletaja Hans Künkel.

Mõne reaga

Gustaf-Adolfi lastewanemate pidu. Homme, laup., 27. now., korraldawad Gustaf-Adolfi gümnaasiumi, progümn., realkooli ja täienduskooli lastewanemad piduõhtu, mille kawas muusikalisi, sõnalisi ja wõimlemise ettekandeid. Pidu algus kell 18.30.

Loengud tööliküsimustest raadios. Ringhääling on wõimaldanud wõtta saatekawasse igas kuus ühe loengu tööliste ellu puutuwaist küsimusist. Esimese sellesarnane loeng on raadios homme õhtul kell 6. Kõneleb tööliskoja nõunik A. Renning tööliste olukorrast Rootsis.

Omakultuuri-õhtu korraldab Hiie Mängukolle laupäewal, talwekuu 27. p. (27. XI) linna 21. algkooli saalis, Raua t. 32.

Linna koolivalitsus korraldab s. a. 29. novembril ja 6. detsembril tütarlaste kommerskooli füüsika-auditoorium Tallinna tehnikainstituudi professori dr. Jüri Nuudi loengud teemal: „Tõenäolisuse teoori a alused uuemas walgustuses".

Linna koolivalitsus soowib, et õpetajad — eriti matemaatika- ja filosoofiaõpetajad — neist loengust osa wõtaksid. Loengute algus kell 19.00.

Aknakardinaid,
tüll- ja etamiin-, uuemates mustrites wälismaalt saadud
Soome riidekauplus 13
Estonia teatri maja nr. 13

Rahwamaja ehitamist tahetakse kiirustada

Sihtasutis „Tallina Rahwamaja", kes omandas sotsialistide „Tööliskodu" kinniswara Pärnu maanteel nr. 41, pidi asuma rahwamaja ehitamisele, kus olekski ulualust leidnud tööliste ja teised organisatsioonid. Rahwamaja juure pidi ehitatama ka suurem saal koosolekute pidamiseks. Praegu kasutatakse peale kinode, kaubandustööstuskoja ja börsisaali koosolekute tarwis weel pritsimaja saali, mille hoone läheb aga edaspidi lammutamisele. „Tallinna Rahwamajal" aga praegu ehituskawatusi ei ole. Tema hoonetes asetseb praegu tööliswõimla, töölispordi liit, töölismuusika ühing, kutseühingute keskliit, osa kutseühinguid, „Rahwa Sõna", mõningad teised organisatsioonid, kino „Kungla", wiinapood, äristid ja iiirikortereid.

Kutseühingute ruumid on kitsad ja wiletsad.

Suuremad kutseühingud, nagu trükitööliste ja tekstiiltööliste jne. ühingud ja liidud on endale ruumid mujale iiirinud.

Ka puuduwad Rahwaülikoolil wastawad kuuldesaalid ja klassiruumid.

Et ruumide puudus ennast teravalt tunda annab, on töölisorganisatsioones ja tööliskojas päewakorrale wõetud „Tallinna Rahwamaja" wäljaehitamise kiirustamise küsimus.

Kes peab „Tootsi pulma"?

Eesti Draamateatri üldjuhi seletus

O. Lutsu-A. Särewi „Tootsi pulma" lawastamise ainuõiguse küsimus Töölisteatri ja Eesti Draamateatri wahel on weel lahendamata. Eile tõime jutuajamise kirjanik O. Lutsu enesega, kes tahab tülis hoopis tahaplaanile jääda. Täna andis wälismaalt tagasijõudnud E. Draamateatri teatrijuht L. Kalmet pikema jutuajamise oma matkast, wastates selle lõpul ka ajakirjanike küsimustele „Tootsi pulma" asjus.

— Jõudsin tagasi alles eile ega ole ma seepärast weel kursis kogu asja kõrwallugudega. Wõin waid ütelda, et mul pole palju lisada O. Lutsu seletusele, mis ta on annud „Päewalehele". On fakt, et O. Luts 15. nowembril sellekohase lepinguga andis teose lawastamise ainuõiguse meile ja wõttis selle eest wastu tasu. Ta tingimuseks oli, et „Tootsi pulma" dramatiseerib A. Särew. Kuna aga hra Särewil on oma asutuse wastu kohustusi, siis sellest wist ongi pärit praegune kollisioon. Igatahes meie wormilise konfliktini minna ei taha, tahame küsimuse lahendada sõbralikus waimus. Selleks astun läbirääkimistesse Töölisteatriga.

Pean waid lisama, et kogu Tootsi näidendite-seeria awastajaks olen mina ja kohe alul referweerisin meie teatrile kogu seeria, samuti kui see sündis A. H. Tammsaare „Tõe ja õigusegagi". Sest muidu poleks see mõeldawgi, kuna on seotud teatawa riskiga. Lutsu tingimuseks oli, nagu üteldud, et dramatiseerijaks oleks A. Särew, mille üle loomulikult wõisin waid rõõmustada. Tootsi seeria senised näidendid — „Kewade" ja „Suwi" — on läinud suure eduga. Tagantjärele on nüüd selle wastu tekkinud huwi ka Töölisteatril.

Wormiline õigus on esialgu meil, aga wõib olla on ka Töölisteater need nüüd endale muretsenud. Moraalne õigus peaks aga ka olema meie poolt, kuna oleme selle menuka seeria awastajad ja proksime seda ka jatkama. Wabatahtlikult ma sellest loobuda ei wõi, sest tükid on olnud menukad ja nii kerge loobumine neist tähendaks mu hoolimatust meie teatri wastu.

Sünnipäewalapsi

Leopold Hansen, näitleja, sündinud 27. now. 1879. a. Laiuse w. Tartumaal.

Uno Sillaste, usuteadlane-ajakirjanik, sündinud 27. now. 1910. a. Peterburis. „Päewalehe" reporter.

Helene Klein, talu- ja äriomanik, sünd. 27. now. 1867. a. Tabasalus.

Nõmme teateid

Puudustkannatajaile lastele talweks toetust. Sotsiaalministri otsusega on puudustkannatajate laste erakorraliseks abistamiseks eelseisva 1937/38. a. talwe- ja kewadkuudel, s. o. 1. dets. l. a. kuni 1. aprillini 1938. a. määratud Nõmme linnawalitsusele laste toitlustamiseks 1000 kr.

Sel puhul on nüüd linnawalitsuse algatusel kokku kutsutud kohalike organisatsioonide esindajate koosolek 30. sk. Koosolekul tuleb moodustamisele lasteabikomitee, kes hakkab korraldama puudustkannatajate laste toitlustamist Nõmmel eelseiswal talwel.

Ümberkorraldusi linnawalitsuses. Kuna töö wiimasel ajal Nõmme linnawalitsuses on tunduwalt tõusnud ja ruumid selle töö jaoks kitsaks osutusid, siis wiis linnawalitsus nüüd läbi mõned ümberkorraldused linnawalitsuse töö ja ruumide suhtes. Nii on linnawalitsuse hariduse- ja sotsiaaloskond ühes osakonna juhataja J. Murumetsaga nüüd üle wiidud Pärnu m. 86, kus asetsewad ka perekonnaseisuamet ja tööbörs. Uues asukohas on osakonnal töötamiseks nüüd märksa lahedamad wõimalused kui seni.

Samuti on linna makuamet nüüd üle wiidud endisesse Majaomanike Panga ruumesse, Pärnu mnt. 90/92, kus maksuameti kasutada on kaks ruumi.

Rahwamaja asukoha küsimus kaalumisel. Linnawalitsus otsustas paluda kohalikult kaitseliidu malewkonnalt, kui suuremalt rahwamaja püstitamise finantseerijalt, tema lõpulikku seisukohta uue rahwamaja asukoha suhtes. Kui kaitseliidu malewkonna seisukoht on teatawaks saanud, läheb tulewase rahwamaja asukoha küsimus linnawolikogusse, mille järele asutakse juba uue rahwamaja projekteerimistöödele.

Ehitustegewus jatkub. Waatamata talwe tulekule kestawad Nõmmel uute elamute püstitamise töö edasi. Ka wiimasel linnawalitsuse koosolekul kinnitati ehitusprojektid, mille kohajelt uusi elamuid hakkawad püstitama H. Hanser Tammiku t. 19 ja A. Horkow Pärnu mnt. 257. Peale nende kinnitati J. Müürmanni elamu ümberehitamise projekt Sanwla t. 13 ja E. Lilleoja kuduministööstuse projekt Põllu t. 39.

Jälle 3 puudustega ehitust atwastati linna ehitustehnilise komisjoni poolt neil päewil. Tutwunedes puudustega, andis linnawalitsus nende kõrwaldamiseks ehitajaile tähtaja.

Sekretäride wahetus waestelastekohtus. Nõmme linna waestelastekohtu sekretäriks lahkunud P. Radiko asemele on määratud makuameti juhataja A. Ilwes, kes asjaajamise seniselt sekretärilt neljapäewal üle wõttis.

Talugi ei tohi olla tulekustutusabinõudeta

Luke walla Kupi talus juhtus hiljuti tulekahjutus. Nüüd Elwa kohus karistas taluomanikku Hilda Kriiska, sest et talus puudusid igasugused tulekustutusabinõud. Kawistuse sai ka õnnetuse wäljakutsuja — ahju küttja Aug. Saks.

Pühitsetakse ka elektriwalgustust

Rannu kirikusse seati elektri, mis läks maksma 700 kr. Pühapäewal, 5. dets., pühitsetakse elektriwalgustusti praost Lauri poolt. See on kolmas kirik Lõuna-Tartumaal, mis on wiimase aasta jooksul üle läinud elektriwalgustusele.

Alutagusel plahvatas saunaahi

Omapärane õnnetus Ärewerel

Neljapäewal tekkis Ärewere külas (Alutagusel) plahwatus sauna ahjus. Joosep Kaalepi talus olid naised asunud pesupesemisele saunas, milleks oli pandud küdema ka saunaahi. Silmapilgul, millal üks naistest tahtis hakata küdewas ahjus tuld sitgutama, kõlas wali kärgatus, kusjuures ahjust lendas wälja suur tule- ja tuhapilw. Plahwatuse eest põgenesid naised suures kabuhirmus kaugeimasse sauna nurka. Peale ränga ehmatuse naistega siiski mingit õnnetust ei juhtunud.

Kui suitse- ja tuhapilw oli haihtunud, selgus, et ahjul oli uks eest maha langenud ja lõhki oli mõranenud ka müür.

Arwatakse, et õnnetus wõis tekkida asjaolust, et naised tuld tehes kallasid ahju rohkesti bensiini ja panid siis ukse kinni.

Wiis tublit wanametalli

Autokoorem wanametalli Westholmi gümn.

Wajakult: Gunnar Berggrün, Allan Sooman, Ülo Kaijel, Henno T[illegible] ukse juures, millele on kinnitatud korjanduse eest saad[illegible]

Allweelaewastiku sihtkapitali wanametalli korjandus on leidnud eriti head wastukõla koolinoorsoo hulgas. On see ju tõepoolest sellane ettewõte, kus tegewusihast tulwil noored wõiwad käed külge panna ja aktiiwselt kaasa aidata. Üle kogu maa käib noorte wahel wõistlus, kes suudab rohkem koguda ja aidata kaasa meie rannakaitse ehitamisele.

J. Westholmi era-humanitaargümnaasiumi 5. kl. wiis poissi andsid üleeile allweelaewastiku sihtkapitalile üle autokoorma wanametalli, kogusummas 1500 kg. mille eest said 1. järgu kinniswara märgi ja igaüks weel rinnaskantawa märgi. Kinniswaramärk kinnitati klassi uksele. Kangete poiste rühma kuulub politseiwalitsuse abidirektori Joh. Soomani 11-aastane poeg Allan, kes isa loal kolas läbi politseikooli pööningu ja leidis sealt okupatsiooniaegseid wi[illegible] Kuna wask arwestatak[illegible] poiss seega üle 1000 [illegible] sealt üle 100 kg. Te[illegible] prof. J. Waabeli 12-[illegible] janud Nõmme prügim[illegible] metalli. Gunnar Berg[illegible] 12. sünnipäewa, oli [illegible] 100 kg metalli. Ülo K[illegible] 12-aastased korjajad, [illegible] koolis klassikaaslastelt [illegible] üle 2 kilo wene wask[illegible] ja poiste waimustaja [illegible] Zelinsky, kes wõis õ[illegible] tele ukse olla, sest te[illegible] ilutses 1. järgu kinnis[illegible]

Saaremaalt on leitud teadusele senitundmatu[illegible]

ülikooli sekretäri dr. A. Luha huwitawaid geoloogilisi uurimusi ja selle tulemusi Saaremaalt. Awastatud kiwististekogu ulatub ligi 1000 eksemplarini.

Loodusuurijate seltsis kõneles A. Luha 25. sk. uutest kiwistiskogudest, mis kõneleja oli mõõdunud juwel Saaremaalt toonud ja mis sisaldawad peamiselt siluriaegseid kalu. Kihelkonnal ja Lümandas on waremgi tuntud rida leiukohti, mis on kuulsad oma hästisäilinud kiwististe poolest. Nendele lisaks sõnestus kõnelejal mõned aastad tagasi leida uus, Pilguse lähedal, kus paiguti hulgaliselt leidub hästisäilinud kalu, mis osaliselt sinnamaani olid teadusele tundmatud. Siiamaani ei ole meie oma geoloogidel wõimalusi olnud neid leiukohti suuremal määral ära kasutada; käesoleweal juhul wõimaldas seda loodusuurijate seltsi geoloogia ja geoloogia sektsiooni toetus.

Tulemuseks on osutunud ligi 1000 eksemplarini ulatuw kiwististekogu, mis peamiselt koosneb Tremataspis'e liikidest. Kuigi ei ole selles kogus wiimase peersuseni täiuslikult säilinud looni, on siiski palju murdosi ja mõned täielikumad eksemplarid, mis wõimaldawad nendest loomadest sarnaste täielikumat kujutlust luu see seni oli wõimalik. On materjali, mis wõimaldab selgitada ka sisechituit (ergukawa, weresooni) ligilähedale sellise täiuslikkusega, kui praegugi elawate loomade juures. Et seda kogu[illegible] tarwis teha palju prep[illegible] da aga on juba seni [illegible] mis õnnelikul kombel [illegible]

Peale Tremataspi[illegible] neist teisest leiukohast [illegible] wiimastel aastatel ki[illegible] Osiliaspis'e liike. [illegible] Need esinewad wähem [illegible] tuselt aga ühte ja s[illegible] (Ostrakodermid), mis [illegible] silmudele, kuigi [illegible] seid meele ei tuleta.

Peale ürgsete kal[illegible] maldawad need kiwisti[illegible] les neid leitakse, seeg[illegible] tinginuste waheldusi, [illegible] ja kogu Läänemere [illegible] teiste maadega ja ko[illegible] mis seletab ka nende [illegible] tema aluspõhja wastu[illegible] mis siin leidub, osalis[illegible] Teetõttu on on ka [illegible] neile asjadele loomuli[illegible] omalt poolt saame kõ[illegible] edusammudele.

Tabati tagaotsitaw waras

Kolmapäewa õhtul tabas Walga kriminaalpolitsei ülekuriklikult tagaotsitawa wargapoisi ja wäejookiku Juliamus Marie p. Rebase. Tabamine toimus Koidu tän. nr. 8, H. Ode korteris, kuhu R. oli tulnud wähe aega enne kriminaalpolitsei saabumist. Kriminaalpolitsei haarangu põhjustas samal päewal Metsa tän. toimetatud sissemurdmine, mille toimepanijana tabatigi J. Rebane.

R. on waremgi korduwalt warguste pärast karistatud. Käesoleva aasta juulikuus ta põgenes sõjaväe sundajateenistusest 7. rügemendist ja oli tagaotsitaw sõjaringkonnakohtu poolt. Wahepeal ta elas Jaan Rebaselt, elukoht Tartu tän. 20, Walgas, waraštatud isikutunnistusega. Wäejookusoleku ajal R. on pannud warguši toime ka wäljaspool Walgat.

Patis põ[illegible]

Pati wallas füüsi[illegible] lew elumaja, millega [illegible] tare. Hoone põles [illegible] mitmefuguist wallaswa[illegible] hindab ärapõlenud h[illegible] hästi maja kui ka w[illegible] tamata.

Ta[illegible]

Kriminaalpolitsei [illegible] gei Töcinini, kes [illegible] kõgijst waraštas 5 k[illegible]

Teater • Muusika

Estonia teatri orkestri sümfoonia-kontsert

„Estonia" teatri orkester on juba kord esinenud kontserdiga. Peterburi Maria-teatri orkestri eeskujul ilma juhita, kuid kahjuks selle vahega, et seal leidis säärane orkestri iga-aastane ettevõte väga elavat poolehoidu väljamüüdud saali näol, kuna meil osutus osavõtt publikult kaunis leigeks. See on ikkagi teatav orkestri-tuluõhtu ja vääriks tõepoolest tõsisemat tähelepanu. Kava oli huvitav ja mitmekesine, ka solistide poolt, nii, et selle kontserdi külastajad võisid rahul olla pakutavaga.

Dvořaki värvikas viies sümfoonia „Uuest ilmast" toodi kuuldavale hea ansambliga ning varjundite suhtes hoolikalt väljatöötatud. Kiitust väärib teise jao meeleolurikas ettekanne, kus eriti silma paistis keelpillide õrn ja mahe kõlavus. Dvořaki sümfoonias oli võrdlemisi vähe märgata, et teatriorkestri keelpillidekogu on arvu poolest tunduvalt väiksem meie harilikust sümfooniaorkestrist. Ent Mozarti avamängus „Figaro pulm" andis end juba puhkpilliderühma ülekaal tunda, kõnelemata „Tannhäuseri" avamängust. Mozarti avamängus oleks ka tagasihoidlikum „forte" ettekannet tasakaalustanud, kui samuti stiili mõttes ka kasulik olnud.

Solistina esines A. Šutinsky Demerssemanni kontsert-fantaasiaga flöödile, kus ta oma virtuositeeti võis ilmutada soodsasti, kuid kahjuks on suurem osa virtuoosile tänulikke soolo-kompositsioonidest orkestriristadele kaunis kahtlase muusikalise väärtusga. Sylvia Tobias kandis ette selge ja viimistletud tehnikaga ning varjustatud kõlavusega Grandjany „Rapsoodia". Kontsertmeister Hugo Süts väljendas tabavalt meeleolude vaheldusi Čaikovski „Melankoolse serenaadi" ettekandel.

Th. Lemba.

Ada Juurupi kontsert

Kahe aasta eest siin juba iseseisva kontserdiga esinenud lauljanna Ada Juurup jättis oma seekordsel ülesastumisel „Estonia" kontsertsaalis vähem soodsa mulje kui omakordsel esinemisel. Arvatavasti on ta veel juure õppinud ja edasi töötanud, mispärast ka tõusevad edusammude nõudmised. Oletada võis muidugi, et selle põhjuseks võis ka olla teatav üldine ja hääleline ebadispositsioon, kuid mitte sel määral, et vaja oleks olnud kontserdi edasilükkamine. Kontsertandi laulukava oli väga rikkalik, koosnes lauludest ning rasketest koloratuuraariatest. Noor lauljatar on saanud juba tunduva hääleharidusele, kuid raskemates koloratuurkäikudes ei ole ta jõudnud veel eksimata intonatsiooni täpsusele, sest isegi võrdlemisi kergemas koloratuuraarias, nagu seda on aaria „Sevilla habemeajajast" jättis staccato-hüpete puhtus soovida. Võib-olla, et edaspidise töötamisega koloratuuri alal võiks temast areneda ooperilauljanna, ent kontserdilauljanna jaoks ei ole temal küllalt tõlgitsuslikku kujundamisvõimet, et paeluda kuulaja tähelepanu terve õhtu jooksul. Ta häälekõlavus on samuti nagu varemaltki liiga avatud tooniandmisega teataval määral habras ja vajaks enam painduvust, mispärast Schuberti ja Brahmsi laulud on vähem kohased tema iseloomule ja lauluorgaanile kui kontserdil esitatud Čaikovski, Glasunovi ja Rimski-Korsakovi laulud.

Kuulajaid kontserdil oli kaunis rohkesti ning pikale kavale tuli veel lisaks laulda publiku nõudel.

Th. Lemba.

„Mees, kelle käes on trumbid" menu „Wanemuises"

Esietendus toimus väljamüüdud saali ees.

Neljapäeval oli „Vanemuises" Raudsepa komöödia „Mees, kelle käes on trumbid" esietendus. Kuna komöödia tegevus toimub meie ülikoolilinnas, mille all on loomulikult mõeldud Tartut, siis oli tartlaste keskel huvi näidendi vastu arusaadavalt suur, mida tunnistas ka täiesti väljamüüdud saal.

Komöödia paelus publikut kogu etenduse kestes. Selleks aitasid kaasa komöödia tegelased: J. Põder, R. Ratassepp, L. Tubin, L. Laoniidu, E. Tamul ja E. Pärn, kes oma osa täitsid hästi.

Publik ei olnud kiiduavaldustega kitsi, vaid juba esimesest vaatusest peale said näitlejad aplausi ka teksti keskel, veel enam aga muidugi näidendi lõppedes. Kiiduavalduste saatel pidi ka lavale ilmuma etendusl viibiv komöödia autor kirjanik H. Raudsepp. Autorile anti lilli, samuti ka näitlejaile.

Tundub et komöödial on eeldusi kujuneda Tartu tõmbetükiks mida ei jäta vististi vaatamata ka laiemad rahvahulgad. Juba esietenduselgi võis tähele panna „uusi nägusid".

„Küpsustunnistus" „Ugalas"

See lavastus on käesoleval hooajal „Ugala" õnnestunumaid. Lavastaja Ed. Tinn oli suutnud seekord ansambli lõõlestada ühtlaselt, mille tõttu üldmulje jäi ka kõigiti terviklik.

Lavastuses esineva küllaltki arvuka pedagoogide ansambli üksikasjalik sõelumine viiks liig pikale. Autori poolt haruldaselt selgepiiriliselt antud kooliõpetajate tüübid said üldiselt õige kujutuse nii mängulises osas, kui ka välispidiselt. Vahest ehk ainult jumestus oli mõne üksiku juures liiga terav. Koolijuhatajat mängis lavastaja Ed. Tinn ise; eriti meeldiv oli ta viimses vaatuses, kus andis vajalise annuse südamlikkust. Teine kuju pedagoogide laua taga, keda seekord tahaks välja tõsta, oli Magda Raik dr. Anna Mathéna. Suur hingelisus anti siin edasi meeldiva tagasihoidlikkusega ja eriti silmapaistva intelligentsiga. Sümpaatne oli prof. Baranyi K. Söödori kehastuses ning õleti tabatud Klotilt Szalay Salme Tamme ja dr. Richtig Aleksander Juhani (Johanson) poolt.

Kato Horvathi mängis Lydia Vohu. Kuni seni kummitasid seda kiiresti arenevat noort näitlejatari ikka veel teatavad šablooniline pisinüansid miimikas. Seekord rõõmustaval komber aga oli L. Vohu neist suuresti vabanenud.

Kes aga hästi sellesse ansamblisse ei sobinud, oli kooliteener Ants Toiger ja seda oma räpaselt välimuselt.

Vähemaist osalisist Ants Viir Varjasena oleks võinud olla enam mehelikum, Siiri Tähe d. Pukk ja Jori Ots tegid oma osad korralikult, san ka kooliplikadena Terje Kukk ja Anni Silberman... Karl Ots Tamas Rudnayna oli sollidse Budapesti noorhärra kohta natuke liig kirev.

Dekoratsioon A. Möldroolt oli päris kena, vähemalt oli kooliõpetajate toas seekord palju valgust ja avarust.

Publikut oli seekord esietendusel enam kui tavaliselt, aplausid olid sagedased ka vaatuste keskel.

A. S.

„Oitsew meri" „Endlas"

Endla teatris tuli esietendusele A. Särevi dramatiseering A. Mälgu romaanist „Oitsev meri". Lavastaja E. Lemmiste oli jätnud kärped tegemata ja seetõttu tundus ettekanne venivana, milleks omajagu aitas kaasa temponappus. Sordiini alt ei päästnud ettekannet seegi, et vähene esietendusepublik näis dramatiseeringule suhtuvat üsna soojalt.

„Oitsvat merd" kannavad mehed, naistel on teisejärgu osad. Peaosalisena, Turja Laasina M. Mitt oli rahuldav. Viimastes piltides Miti mängu jälgida oli lausa nauding. Tema poeg Hannes H. Aare esituses oli hea. Silmapaistvalt sügava tundmisega mängis Aare esimeses pildis. Hiljem oli tunda väikest, veidi segavat järjekindlusetust tüübi jatkamises. V. Laason vana kaluri vanema poja Klausina ja A. Mälton asunik Muruna ei annud seda, mis neist võinuks oodata. A. Mälton oli rohkem mulgilik pärisperemees, kui iseseisvuse aastail mõisamaadele saanud asunik. Seevastu A. Vimm kalur Saadu Aaduna mõistis ja esitas oma tüübi hästi. Naistest paistis eriti silma Ross Teder Laasi naise Liisuna. Seda võib pidada R. Tederi käesoleval hooajal parimini mängitud osaks. Mara Mikk Märt Muru tütre Lindana tegi üllatuse esimeses etteastes. Naiivse külaplikana, kes koos isaga tulnud kosja, oli ta oma saamatuses kiitust teenivalt hästi näidelnud. Kuid Hannese naisena hiljem ta ei rahuldanud enam kuidagi, ilmselt oli tunda heas alguses ebaõnnestunud lõppu. Ülejäänud naisosad A. Willmanni, E. Korjuse ja M. Voogi esituses olid tavalised.

U. Halla dekoratsioonid, kohandatult maalavadele, rahuldasid. Kuid tuleb kahelda, kas on õige sel viisil kokkuhoidu püüda. Sest ega maalavadele kohandatud dekoratsioonid ei suuda tõsta esietenduse väljapaistvust, küll aga saavutatakse vastupidist.

E. J.

„Estonia" teater

Reedel, 26. nov., harilike hindadega Smetana ooper **„Müüdud mõrsja"**.

Laupäeval, 27. nov., harilike hindadega operett **„Tatra tüdruk"**.

Pühap., 28. nov., päevaseks etenduseks Smetana ooper **„Müüdud mõrsja"**; õhtul kell 1/2 8 H. Raudse 1/2 pa komöödia **„Vedelvorst"**.

Eesti Draamateater

Laupäeval, 27. nov., kell 4 p. l. Noorsooteatri etendusena **„Aladini imelambi II jagu"**.

Laupäeva õhtul kell 1/2 8 O. Lutsu-A. Särevi „Suvi" 35. korda.

Pühapäeva õhtul, 28. nov., kell 1/2 8 õhtul O. Lutsu-A. Särevi „Kevad" 100. korda.

Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

Töölisteater

Täna **„Häda õnnega"** viimast korda ja üldhindadega. Algus kell 1/2 8 õhtul. Pääsmed 25 ja 50 senti.

Laupäeval **„Inimesed ajujääl"** 4. korda.

„Raudami" juubelikontsert

Laupäeval pühitseb Raudteelaste kultuur-haridusühing „Raudam" oma 15. aastapäeva. Juubeli puhul korraldatakse Estonia kontsertsaalis samal õhtul kell 20.00 eesti helitööde kontsert. „Raudami" 140-liikmelist koori tuntakse juba varematest aegadest kui tublit üksust Tallinna kooride hulgas. Ta on järjekindlalt iga aasta esinenud iseseisvate kontsertidega, peale selle veel palju kordi tähtsamail aktusil. Ka välismaa kontsert-reisidest on kooril kiitvaid arvustusi.

Koori seekordne kontsert pakub palju huvitavat, mida kinnitab kontserdi kava, millesse on võetud A. Kapi ja tema õpilaste helitöid, kusjuures 10 laulu on esiettekandel.

Solistidest A. Papmehl esitab viiulil A. Lemba „Poème d'Amour" ja „Masurka" ja H. Elleri „Berceuse; P. Indra kannab orelil ette A. Kapi „Sind, Jumal, kõik me kiidame"; prl. L. Anton esitab klaveril J. Aaviku „Capriccio", „Rahulik mees ja elav naine", ning H. Elleri „Kellad".

Koori juhatab tuntud muusikamees K. Leinus. Pääsmete eelmüük kontserdi päeval Estonia kassas. Kontserti raadios edasi ei anta. Kontserdile järgneb koori koosviibimine ühes kutsutud külalistega.

VÄGIKAIKA VEDAMINE TEATRIGA.

Elva Tuletõrje Ühing ei nõustunud seltsimaja saali andmisega Draamateatrile järjekordseks etenduseks. Ühtlasi otsustati tõsta külalisteatritelt võetavat maksu 10 protsendile üldsissetulekust, peale-selle 30 priipääset. „Vanemuisele" lubati neil tingimusil 27. skp.-ks saal, kuid „Vanemuine" ei tule Elva. Alevivolikogu lükkas tagasi Draamateatri palve lõbustusmaksu vabastamisest.

Kino

„Suur seiklus" „Heliosés"

on kahtlemata film, mida maksab vaadata. Temas on parajal mõõdul seiklusi, Tühkatriinut, printsi, armastust, kriminaalpõnevust, laulu ja reviüid, parajal mõõdul pinnapealsust ja tõsidustki. Alguses, kui ajalehepoiss äkki osutub nooreks neiuks, kes pealegi baaris hakkab laulma, tundub, nagu hakkaks meie silme ees jälle kord arenema lääge tosinaoperett, aga varsti vaataja oma meeldivaks pettumuseks veendub selles, et sündmustiku areng on hästi läbi viidud ja laseb end meeleldi kaasa tõmmata. Igatahes filmi tase tõuseb igas suhtes märgatavalt, niipea kui tegevus sirdub New Yorgist Berliini. Filmi peategelaseks on tütarlaps Ju-Ju, kes ajalehepoisi ameti vahetab näitleja kutse vastu — kusjuures tal on palju õnne — ja päästab sümpaatse ning andeka noormehe (A. Schönhals) au, vabaduse ja võib-olla elugi — kuna noorhärrat kahtlustatakse mõrvas. Ju-Ju teel õnnele seisab ees teine naine (Charlotte Susa), kes hoolimata oma kenadusest ja õelusest peab alistuma võitluses mehe pärast. Mäng on hea, lavastus intelligentne, pakkudes toredaid „vahemänge" laevalael ja teatrilaval.

Raadio

Reedel, 26. novembril

7.00 äratusmäeg. 7.05 võimlemist. 7.20 päevauudiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalvus Jaani kirikust — õp. R. Ühte. 8.30 Tallinn: Turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami 18.00 lastetund. Gert Helbemäe kuuldemäng „Warastatud unenägu". 18.30 eesti keele tund — R. Kreis. 19.00 Ilmustagem jõigisi! Heliplaate ja juttu. Koostanud Gert Helbemäe. 19.40 päevauudiseid 20.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. 20.05 ülemaailmse Wälis-Eesti päeva saade. 21.20 eradoif. dr. med H. Norman: Miêsugune peab olema haigetuba. (Eesti Tervisehoiu Muuseumi loeng, Tartust.) 21.50 Ameerika muusika. MR orkester, juh. prof. R. Kull. 22.15 aktuaalne weerandtund. 22.30 parafraase. MR orkester, juh. prof. R. Kull. 22.55 päevauudiseid.

Laupäeval, 27. novembril

7.00 äratusmäng. 7.05 võimlemist. 7.20 päevauudiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalvus Jaani kirikust — piiskopl. wikaar õp. A. Soomre. 8.30 Turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 tööliskoja nõunik A. Renning: Tööliste olukord Rootsis. 18.30 muusikalist ajawiidet nädala lõpuks. MR orkester, juh. külalisena Woldemar Tago. 19.35 laatekawa ülewaade. 19.40 päevauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 wälispoliitiline ringwaade — toimetaja Henno Rahamägi. 22.25 wanu tordeid tantsulugusid. 21.10 autoritund. Pedro Krusten loeb oma seni awaldamata novelli „Tühi waresepesa". 21.40 lõbus laupäeva-õhtu. Mari Mõldre loeb ja laulab ning mõndki muud. 22.15 kutse tantsule — John Pori orkestrilt. (Moodne taantsumuusika „Estonia" Walgest saalist.) 22.55 päevauudiseid.

Raadiosaatejaama „Rõmme K. L. S." saatekawa Laupäeval 27. novembril

15.30 heliplaate. 16.00 noortetund — eśineb Hiiu algkooli õpilasi. 16.30 heliplaate ja teateid.

Pühapäew, 28. november.

7.55 Tallinn: Jumalateenistus Niguliste kirikust (Saksa keeles). Praost K. Mühlen. 9.00 hommikkontsert heliplaatidelt. 9.55 Tallinn: Jumalateenistus Kaarli kirikust. Õp. F. Stokhlm. 10.00 Tartu: Jumalateenistus Peetri kirikust. Õp. J. Taul. 12.00 Eesti wiinilisoolosid. Ewalt Turgan. 12.30 põllutööloja karjakontrolli eriteadlane agr. A. Ruderström: Karjakontrolltöö tulemusi. 13.00 põllumajanduslikke teateid. 13.05 kontsert eesti helitöist. K. L. Kalewi malewkonna puhkpilliorkester. Juh. prof. J. Waks. 14.00—14.30 nimede eestistamise rünnapäeva kõne.

16.50 heliplaate ja reklaami 17.00 lähtekohti wabaharidustööle. Eesti Naisliidu juhataja M. Reisik: Naisliitumise haridusliksest ja kasvatusliksest juundadest. 17.20 kella-5-tee muusika heliplaatidelt. 17.50 Ed. Laaman: Kui Maapäew kuulutati kõrgeimaks wõimuks Eestis. 18.20 „Wastu pidada, wastu pidada lõpuni!" Antu Kobrulehe episood wabadussõjast. Näitejuht Felix Moor. Tegewuskoht ja aeg: Eestis jaanuaris 1919. 19.15 „Kus kõik pirrud kahel otsal ..." Luule ja laulupõimik wabast Eestist. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 Eesti helitöid. MR orkester. Juh. prof. R. Kull. 21.10 lugemistund. Juhan Tõnopa loeb kaitendi Jaan Kärneri romaanist „Tõusew rahwas" II. 21.35 wana tantsumuusika. 22.10 moodne tantsumuusika „Gloriast". Kurt Strobeli orkester. 22.55 päevauudiseid ja spordiateid.

Raadiosaatejaama „Rõmme K. L. S." saatekawa pühapäewal, 28. novembril 1937.

Kell 14.30 heliplaate. 15.00 Johannes Põllupüü loeng — „Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse küsimusi". 15.20 soololaule — Johannes Piller (bariton), klaveril Johannes Traublum. 15.40 lugemistund — prl. Erika Saar. 16.00 heliplaate ja teateid.

Politseipeegel

Loata viina müümise pärast võetakse vast tusele Terase tän. nr 14—8 elutsev Helene Ko kelle korterist läbiotsimisel leiti 14 pudelit v

Teise protokolli sai sama isik seepärast, e kauemat aega pidas oma korteris sissekirjuta tult Johannes Meindoki, kuna kolmas prot koostati talle sellepärast, et ta koos oma kaas lisega toimetas kõrvale selle võlgade katteks a titud varanduse.

Takistas liiklemist. Israeli tän. nr. 10—12 sev Rudols Tendal võetakse vastutusele seepä et ta oma hobuse ja vankriga takistas tra liiklemist.

Jättis tasumata toiduarve. Kindla eluko Michael Käokuld võetakse vastutusele seepä et ta Narva mnt. nr. 26 asetsvas söögimajas j tasumata oma sööginarve. Mees on pärit Pet maalt, kuna ta Tallinnasse on tulnud otsima t Siin oli ta aga jäänud nälga, mispärast oli läin söögimajja, et seal kuidagi saada priikõhutäit.

Lärmitseja pagaritööstuses. Oskari tän. nr. 5 elutsev Eduard Oorni võetakse vastutusele pärast, et ta lärmitses Kalju tän. nr. 10 asets pagaritööstuses.

Süüdistab varguses. Liivalaia tän. nr. 84 elutsev Aleksei Mölder avaldas politseile, et K tiine tän. nr. 4—10 elutsev avaliknaine Elfr Fathal on restoran Tartu kabinetis pummeldan varastanud tema pükste taskust 35 kr. raha. kuulamisel Fathal rahavarguses end süüdi ei nistanud. Samuti jäi tagajärjeta tema juures raldatud läbiotsimine.

Kärumees liikus keelatud ajal Tartu maan Kindla elukohata kärumees Mihkel Marjapuu takse vastutusele seepärast, et ta keelatud oma käruga liikus Tartu maanteel ega lahku sealt ka politsei nõudel.

Tabati vanaraua varguselt. Gerhard Buck a das politseile, et tema tabanud sadamas Vikt sillal vanarauavarguselt Jõe tän. nr. 7—14 elut Jaan B.

Joobnud isikuid paigutati politsiarestimajj

Auto sõitis peale jalgratturi

Jalgrattur Alfred Jablonski, kelle elukoht Kauba tän. nr. 14, avaldas politseile, et P mnt. nr. 46 asetseva maja juures on temale nud peale sõiduautole nr. A—1498, mida juhtis nik V. Kalamaja tän. nr. 31 elutsev Madis Kokkupõrke tagajärjel sai jalgratas tugevasti gastada, kuna inimestega õnnetusi ei olnud.

Jablonski süüdistab autojuhti ettevaatan sõidus.

Ringhääling tuleval nädalal

Tulewa nädala saatekawa algab Maapäewa f matuse-deklaratsiooni 20. ja Wabadussõja 19. aastap mälestamisega. Sel puhul on pühapäewal saatek peatoimetaja E. Laamani loeng „Kui Maapäew kuulutas kõrgeimaks wõimuks Eestis", Antu Kobr kuuldemäng wabadussõjast „Wastu pidada, wastu pidada lõpuni!", suur segasaade „Kus kõik pirrud kahe sal ..." deklamaatorite, folistide ja koori kaastegen lugemistund J. Kärneri romaanist „Tõusew rahwas" kolm kontserti eesti helitöist. Ajakohasel teemal tõ esmaspäewal ka arhiwaar O. Wares, nimelt Ees liitriikide suhtest wabadussõja alul.

Nädala suuremateks saadeteks on weel läbi Tšaikowski ooperist „Eugen Onegin" ja laupäewal ligi poolteistkuunniline kirew kawa „Laupäewa-õhtu wäljal", mis tõotab kujuneda wägagi kirewaks ja f saks.

Oma ülejäänud osas pakub saatekawa mitmek wahelduses tõsisemat ja lõbusamat muusikat, wiimast dugi eriti rohkel määral, loenguid, igasuguseid wee tunde jne.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisu

Tööpakkumised

Kohe vaja vilunud
püksirätsepa naisabilist.
Teat. kirj. slt. „A. 8884".

Vajatakse
modistinit
Kentmani 21, kübaraäris.

Tüdrukut
tarvis maale linna ligidale. Kaubelda täna, 26. skp. kella 3—5 ja homme, 27. skp. kella 9—11 Söörensi tän. 5—6.

Tüdrukut
tarvis linna lähedale tallu. Kaubelda reedel, 26. nov., kella 4—5 Pärnu mnt. Majandusühisuses, küsida kassast. Trammilt maha tulla Luha tän. peatusel.

Keeli valitsejat
müüjannat
või õpilast, kes on ka osav akende kaunistamises, tarvis meeste, naiste pesu ja puduärisse. Teatada slt. „36/7736".

Tarwis
raadio-amatööri
õhtuti Tartu mnt. 77, äri 3.

Vajatakse
mööbli-sadulseppa
Graniidi tän. 29, töötuppa.

Tallu waja üksikut või abielus
naisteenijat.
Palk 20 kr. Mehele on ka tööd, kuid mun hulgas peab oskama lehmi lüpsa. Kirjad slt. „10/7790"
Kaupa teen laup. ja pühap. kella 12—1 Wene t. 10, kingseva korteris.

Elektriarmatuuritööstus vajab vilunud
lukuseppi ja vasetöölisi.
Läbirääkimistele tulla Kappeli tän. 7. tööstus „Arba", telefon 312-26.

Ehituspuuseppi
tarwis maale juurema ehituse juure. Wismari 17-a—7.

Kohe tarvis veoautole 1-b-liigi
autojuhti,
kes kaasa töötada aitab. Tulla 28. nov. kell 11 Endla tän. 32 krt. 15.

Restorani äraõiduks wajatakse wilunud
teenijat.
puhwetipreilit, köögiteenijat ja julaist, kes ka šõweitsariitööd tunneb. Kaubeldakse Pikk t. 36, kringlitööstuses.

Tallu tarwis tublit
tüdrukut.
kes karja talitab. Kaub. 26. nov. kella 2—4 p. l. Tallinna Eesti Majand.-Ühisuse kaupl. Estonia puiesteel 21.

Maale waja
tüdrukut
Kaubelda täna pärast lehe ilmumist Uus Kalamaja 25—2

Wajatakse
kindakudujaid,
kellel on koduse 5. tuni 8. kl. majinad. Tulla W. Karja 1, kübaraäri „Miz", passaažhoowis.

Wajatakse lapsearmastajat
teenijat
wäikesesse perekonda. Söörensi tän. 3—7 (hoowimajas).

Vaja lihtsa töö jaoks
sepatöölist
Kohasoovijad teatagu oma aadress slt. „15/7715".

Naiskokka,
kes hästi tunneb sooja ja külma kööki, on tarwis. Sanna tän. 1, restoran „Passaaž".

Pealepanijat ja valtsijat
waja trükikotta „Kiirtrükk", Tallinn, Müütli 4.

Kolmeliikmeline pere wajab kohe
majateenijat,
kes ka pooleaastase lapsega hästi sobiks. Rahumäe, Näituse 4—6.

Seakarwatööstus Tartus wajab
töölisi
spetsiaalalale: tsupsijat ja segajat. Üles anda Tallinn, Maneeshi tän. 1, hotell Room, tuba nr. 49 reedel ja laupäeval kella 4—6 ja Tartus postkast nr. 227.

Hea kindlapalgalise koha leiab kutsetunnistusega
juuksur-preili
meesketöö alal. Palk 55 kr. kuus. Palun isiklikult ilmuda 26. skp. kella 4—6 Pärkese t. 6—2, pr. Wingi korterisse.

Wajatakse koloniaal- ja piimakauplusse
ärlõpilast.
Teat. kirjal. slt. „8/7908".

Tarwis korralikku wirka
jooksupoissi
J. Kulli rätsepaärisse Suur Karja 6.

Wilunud
abitööjõude
pühiks wajatakse koloniaal- ja maiustusainete-äriste. Teateid saab Harju 25, Ed. Hansoni äristi.

Töötuppa tarvis
rätsepatöölist ja abilist,
kes on hästi vilunud. Tööd on aasta läbi. Kirj. slt. „2/7742".

Tööotsimised

Palun
teenistust
kas majavalitsejaks või muud. Olen 44-a. mees. Valitsen vabalt 3 kohalikku keelt. Paremad soovitused endistelt kohtadelt. Teat. slt. „38/7738".

Maalt sõitnud gümn. harid. töökas neiu
soovib kohta
kas ärisse, kontorisse õpilaseks, perenaiseabiliseks või mõnda muud tööd. Võib ka õpilasi järele aidata eriti matemaatikas. Kirjad slt. „18/7598".

Hiiu tütarlaps,
16-aast., palub perenaiseabiks, on lastearmastaja. Kirjad slt. „18/7718".

27-a. neiu ausast perekonnast, majapidamiskooli haridusega
soovib kohta
maale tallu või ka maakauplusse Tunneb ka lihtsamat raamatupidamist. Varem töötanud mõlemal alal. Palk mitte alla 20 krooni. Kirjad slt. „27/7727".

16-a. tütarlaps
soovib juuksuri juure õpilasekohta. Teatada slt. „31/7731".

Lp. tööandjad!
Kas tõesti ei leidu mingit tööd kahele korral. noormehele (21-a. ja 23-a.), pal. teat. kirjal. slt. „27/7767".

17-aastane
tütarlaps
soovib perenaiseabiks või lapse juure, on enne teeninud. Kirjad pal. slt. „26/7766".

Lp. tööandjad!
Palun, võimaldage ajutiselt raskustesse sattunud 25-a. noormehele mingit tööd, nõus kõige tööga. Varem teeninud laos. Teat. slt. „24/2984".

Aus, ärilise praktikaga noormees palub
teenistust
Warem töötanud lihakauplustes wastutawa müüjana. Kautsjoniwõimeline. Kirjad slt. „35/7775".

Härrad majaomanikud, jootwin
keskküttekohta;
tunnen wee-, õhu- ja õrgejõrwe-aurujõisteemi. Palun teat. slt. „36/7776".

2 töökat naist
otsivad tööd
kraamijaks, pesupesijaks (pesus täieline vilumus) või ehitustööle. Pal. teat. slt. „13/2973".

Noor kena
preili
otsib teenistust ettekandjaks, kinno, ärisse õpilaseks, on rahul kõige tööga. Kirjad slt. „18/2978".

24-a. energiline
I-b liigi autojuht
palub teenistust üksküik mis alal. Omab kogemusi ärialal ja kaubaleiöös, ning praktika autojõidus. Kirj. slt. „40/7780"

Gümnaasiumi haridusega keelivalitseja noor neiu soovib
kübaraärisse
õpilasekohta. Teatada slt. „14/2974".

Vanem teenija
otsib kohta haige juure või laste juure, võib ka majateenijakoht olla, tunneb kõike majapidamist, on vilunud, võib linna või väljasõiduks. Kirjad slt. „23/7723".

Noormees palub tööd
wabrikusse, tööstusesse või kesktüütele, on wilunud masinate ja katelde alal, omab ka tunnistuse. Kirj. slt. „3/8103".

Kes wajab endale töölisels aufat energilist
Hiiu poissi?
On warem olnud ladus ja äriala. Kirjad slt. „11/7791".

Karske wilunud
1. liigi autojuht
otsib mingisugust teenistust linna või maale. Teat. slt. „12/7792".

Lp. õmblejad!
Võimaldage korralikule neiule töölise- või käealusekoht kleitide või mantlite töö alal. Kirj. slt. „12/2972".

Aus, korralik
saareneiu
palub tööd, kas passijaks, perenaiseabiks majateenijaks wõi üksküik mis alal. Teat. slt. „31/7771"

Vilunud
passija
palub vastavat kohta, võib ka pagari juures või tööstuses olla. Kirjad slt. „26/7726".

Tütarlaps
soovib kohta kauplusse, vabrikusse, perenaiseabiks või lapse juure. Võib ka mõni muu töö olla. Kirj. slt. „23/2983".

Energiline
32-a. noormees
soovib mingit kindlat teenistust, tööd ei põlga. Kirjad slt: „28/2988".

Noor tütarlaps palub
õpilaseks
ärisse, tööstusse või midagi muud tööd. Teat. slt. „20/7760".

Lp. õmblejad!
Wilunud käsitsi palub tööd. Kirj. slt. „25/7805".

Tellige veel pühiks
elegantseid hästi passivaid mantleid, kaukaid, jakke, kleite, mühve, kraesid ja kõiki karusnahatöid. Tööstus „Ilo", Gimnaasiumi t. 6—3.

Lapsehoidjaks
palub kesknõu kohta (ühes korteriga), lastega ennem wilunud naister., teeb ka muid töid majas. Pakk. slt. „15/7795".

Karske ja korralik kolmeliikmeline perekond otsib
kojamehekohta
2. wõi 3. rajooni, omab ka tunnistused endistelt kohtadelt. Teat. kirj. slt. „12/7872".

Vanem korralik inimene soovib
teenistust.
(keedab iseseisvalt), voodiruumi wõi töö eest wõi kaasüüriliseks ühe proua juure wõi väiksemasse perekonda. Lembitu tän. 9—3.

Palun
wõimaldada ausale wirgale tüdarlapsele tööd wabrikusse, tööstusse wõi midagi muud, wõib ka ajutine töö olla. Teat. slt. „32/7852".

Rätsepmeistrid!
Palun, wõimaldage noorele neiule õpilaskoht. Pal. teat. slt. „24/7844".

Peentöödes wilunud
lukusepp
palub tööd. Kirj. pal. slt. „28/7843".

Lp. rätsepad!
Palun, wõimaldage meeskäealusele koht tellitud töö alal. Pal. kirj. slt. „27/7847".

Rohu- ja wärwikauplustes warem teen., jw. waban. noormees palub
teenistust
ärisse, laatu wõi mujale. Tunneb raamatupid. ja masinakirja. End. koht. tunnistused. Kiri: Miljandi, Majara p.-k. „22/1937".

Lastekasvatajanna,
kes ka majapidamises on täiesti wilunud, soowib kohta. Omab tunnistused, wõib oma korterist käia. Teat. slt. „B 4718", wõi telef. 446-40.

Noor terwe töölas
maatüdruk
soowib kohta lihtsasse wäikesesse perekonda wõi korralikku tallu. Wõib ka iseseisew perenaine olla. Dunkri 6—4 (kolmas kord).

Wilunud
tangilokkija
otsib kohta. Tunneb ka wesilainete ja elektriloktide tegemist. Teat. slt. „32/7892"

Noor tütarlaps
palub tööd
tööstusse. Tunneb naha- ja rezinõmblustöid. Kirjad slt. „40/7820".

Ärimehed, töösturid!
Aus, karske ja korralik noormees soowib kohta wabrikusse, tööstusse, ärisse wõi laatu, kohaneb kiiresti, töötab masinatel, omab tehnilise eelhariduse. Kirj. slt. „5/7865".

Korralik tütarlaps
palub jüdamest passikohta, toiduainetekauplusse wõi mingit muud tööd. Kirj. slt. „36/7816".

Lugupeetud tislermeistrid!
Karske, korralik noorem tisler soowib tööd, oskab polceerida ja tunneb joonestust omab wajalikku haridust. Kirj. slt. „10/7870".

Maalt tulnud korralik lejealine
neiu palub
majateenijakohta wõi üksküik mis tööd. Kirj. slt. „31/7811"

Lugupeetud mööblitööstusid!
Sisse jõitnud wäljaõppinud mööbliilustaja (nikerdaja) soowib kindlat töökohta mööbli-töökodadesse. Kirj. slt. „10/7830".

Tööandjad!
Wõimaldage 24-a. noormehele tööd. Soowitaw oleks käite- ja maalritöö. Lepib ka kõigega. Teatada slt. „33/7773"

Palun
wõimaldage neiule tööd. Tööd ei põlga, wõib omast korterist käia. Kirj. slt. „14/7874".

Lasteta abielupaar soovib
kojamehekohta
Kirj. slt. „30/2990".

15-a. poiss
soowib jookupoijiks tuhugi ärisse wõi tööstusse. Kirj. slt. „11/7871".

Wilunud
maaler
otsib tööd. Lennuki 20—12

Vene neiu
soowib kohta Nõmmele. Aadr.: Paldiski mnt. 6—5.

Noor, korralik maatütarlaps palub mingit
teenistust.
majateenijaks wõi laste juure. Kirjad slt. „40/7860".

Vaene maatütarlaps
palub tööd
majateenijaks wõi üksküik mida. Kaubelda S. Tartu mnt. 75—12.

Klantstriikija,
wilunud klantsi- ja rehne-peesu triikija, palub kohta. Kirjad slt. „37/7817".

Aednik
kauaaegse kogemuse ja kutsetunnistusega, soowib kohe kohta. Kirj. slt. „7/7827".

„PÆEVALEHE"
üksikuid numbreid müüb
KEILA-JOAL
August Puusepp

Korteripakkumised
TALLINNAS

Ruumikas mööbl. wõi ilma remonteeritud
tuba
kütte, valg., köögi ja vanni tarvitusega, erasissekäig., intell. kindlas ametis isikule üürile anda. Põhja puiesteel 11—11, pärast kella 3 (hoovis, punane paraaduks).

Õunakauplus
heas rajoonis ära anda. Teat. saab Dunkri tän. 13—9, kingsepatöökojast.

Toakaaslaseks
üksiku preili juure võib saada korralik tütarlaps. Õuna tän. 6—9.

Äriruum
Pärnu mnt. 26 (end. V. Roosikrantsi) ära anda. Küsida majahoidjalt.

Hästi mõbl. tuba
ära anda soliidsele härrale, hind 30 kr. Girgensoni tän. 2-a krt. 1.

Hea
toidualnctekauplus
ära anda ühes piimaruumi, õllemüügiloa ja telefoniga. Teateid saab Harjumäe trepi juurest ajalehekioskist.

Wälja üürida suur
tuba
ühele wõi kahele ametiskäijale korralikule meesterahwale. Liiwalaia 90—5, waad. kella 1/2 7 — 8 õhtul.

Preili wõib
kaasüüriliseks
tulla harinud perekonda. Küüsida kella 6—7 Wiru 8—3.

Tuba
mööbliga, erasissekäiguga, köögi tarwit., üürile anda. Näha kella 16—21 Raudtee 41—10

Lihakauplus
elumuutuse tõttu ära anda. Teat. saab Raua tän. 5.

Juuksetööstus
käidavas kohas odavasti ära anda. Soov. kirj. slt. „35/2995".

Tuba
ära anda üksikule meesterahwale wõi naisterahwale Tõnisa tän. 23—20.

Ilus

Meie armsa lahkunu

dipl. ins. Nikolai Wiegand'i

matmine on pühapäeval, 28. nov., kell 1 päeval Nikolai kirikust Vene tän. Kopli surnuaiale.

Lesk pojaga ja vanemad.

Pika, raske haiguse järele lahkus meie armas isa ja äi

Jakob Nikker

Matmine pühapäeval kell 3.15 Pühavaimu surnuaial.

Kurbuses *lapsed ja väimees*

Armast ema ja wanaema

Anna-Lowisa Grünberg'i

sünd. **Tamwelt,**

sünd. 25. sept. 1850, surn. 24. now. 1937,

leinawad

lapsed, lastelapsed ja omaksed.

Ärasaatmine leinamajast, Odra tän. 5—1, pühap., 28. now. kell 2 wanale Kaarli kalmistule.

Korteriotsimised

Riigiteenistuses 2-liikm. perekond

soovib korterit,

ühetoal. või tuba vaheseinaga, 3. linnajaos, nüüd või edaspidi. Pal. teat. kirj. slt. „A. 8885".

Kindlas teenistuses noormees soovib **kaasüüriliseks** soovit. Koidu — Tähe tän. ümbruse. Kirjad ühes hinnaga slt. „32/7772".

Kes Koplis töötajaist sooviks **vahetada** odava (5 kr. kuus) 1-toalise korteri korteri vastu linnas, teat. kirj. slt. „29/7729".

Vajatakse lähemal ajal ilusat

4—5-toalist korterit garaashiga,

Tallinna, Piritale või Nõmmele. Soovitav omaette majas. Pakk. saata ühes hinnaga ja korteri plaaniga Tartu postkast 204.

Kaasüürliiseks

soovib korralik mittesuitsetaja noormees 2. või 3. linnajakku. Kirjad slt. „16/7836".

Lasteta perekond soovib wäikest **korterit** 3. jk. rajoonis. Kirj. slt. „89/7819".

2—4 toaga **korterit** otsitakse Nõmme ümbruses vaikses majas, eelistatud üksikelamu. Kirjal. teat. slt. „35/7855".

Soovin erasissekäiguga **möbl. tuba** 15—20 kr. kuus. Teatada slt. „12/7752".

Lasteta abielupaar soovib ühetoalist **korterit** või tuba köögi tarvitusega. Kirjad slt. „21/7721".

Ausast perekonnast maaneiu soovib **kaasüürliiseks** üksiku naisterahva juure. On korralik maksja. Kirjad slt. „22/7722".

Mehaaniline jalanõude tööstus vajab väikesemaid **tööstusruume** ühes elukorteriga. Teatada ühes hinnaga kuni 15. dets. slt. „40/7740".

Kindlas teenistuses noormees wajab **möbl. tuba** Teat. hinnaga slt. „4/7784".

Vajan 6—8-r.-s. tisleritöötoa **ruumi** või 2-toalist korterit, kus võib tööd teha (üksik). Kirjad slt. „40/3000".

Korteriotsijad!

Kuulutuse kaudu „PÄEVALEHES" on soovitud korter Teil varst käes.

Riigiteenistuses, korralik lasteta abielupaar otsib wäikesemat **korterit** kuhu 1. detf. saaks sisse kolida. Teat. slt. „28/7768".

Riigiametnik vajab kohe 4—6-toalist **korterit** soovitav 3. rajoonis või selle ümbruses. Teatada slt. „25/7765".

Vajan **korterit** 1—2 tuba köögiga, maksan korralikult. Väike perekond. Teat. slt. „21/2981".

Korralik abielupaar otsib 1 või 2 toa ja köögiga **korterit** 1. või 5. linnajakku. Pakkum. ühes üüriga kirj. slt. „20/2980".

Üksik intell. kindl. teenist. härra soovib **möbl. tuba** Hind mitte üle 15 kr. Kirj. slt. „20/7800".

Otsitakse ruume

umbes 100 ruutm. põrandapinn., mis on sobivad koosolekuteks, soovitav kõrvalruumidega, südalinnast mitte kaugel. Teat. ühes hinnaga slt. „30/7890".

Kaks soliidset vanemat ametisõiajat kõrgema haridusega härrat otsivad 1. dets. sooja mugavat **möbl. tuba** vanni tarvitamisega V politseirajoonis. Pakkumised hinnaga slt. „19/7879".

Soliidne tööstus-kaubanduslik ettevõte otsib S. Pärnu m. — Tõnismäe rajoonis korralikku

kaupluse-ruumi.

Teat. saata: Tallinn, postkast 217.

Garaashi

tarwis weoautole. Teat. Sakala tän. 19 puudelao kontorisse, telef. 460-16.

Soovin **möbl. tuba** vähese köögi tarvitusega. Teat. kirjal. slt. „37/2997".

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL

Läänemaal, Luiste vallas rahvarikkas kohas **pood üürile anda** äri lõpetamise puhul; diisel-veomasin müüa, sõitnud 27.000 km. Masinat võib näha koha peal ja laupäeval Tallinnas, Estonia pst. Puhki äri ees.

Nõmmel, Kaare t. 23, Kaare omnibusepeatusest 4 minuti tee, välja üürida uues majas 4 toa, teenija- ja vannitoaga **talvekorter.** Näha võib äripäeval pärast kella 3 ja pühapäeval hommikul kella 10 alates.

Vägeva raudteejaama vastas 1 kl. maantee ääres

kaupluse-ruumid

ühes riigiviina müügiga elumuutuse tõttu ära anda, kas kohe või 1. jaan 1938. a. Soovikorral ka ühes kaubaga Kaupa tehakse Tartus, Suur Kaar 66 krt. 1.

Kesklinnas asuv valge ja ruumikas 2-toaline

kontoriruum

ühes esikuga, W C ja pesemisruumiga välja üürida. Lähemaid andmeid Tallinnas Pikk t. 10, kalevikaupluses.

Nõmmel

korter ära anda (3 tuba, köök, weeji üldwann) Jannseni pst. 21. Autobuse- ja rongipeatuse läheduses. Sealsamas wäike töökusruum.

Rahumäel

lahetoaline ja kolmetoaline wäikesekülline joe talukorter, 4 min. tee Rahumäe jaamast. Pikk tän. 35, ära anda. Weeji laewus.

Päikesepaisteline ruumikas 4-toaline **talvekorter** wälja üürida. 5 min. Nõmme jaamani ja turuni. Hind kr. 40.—. Glehni t. 7—2.

Müüakse

Moodsaid **dIivaneid** tuschette, tugitoole, madratseid jne. puhtast materjalist, odawasti ostate ja tellite sadulsepatöökusfes Girgensoni 2—12

Juhuslikult müüa **uus frakk** keskmisele kaswule. Soow. kirj. slt. „4/7824".

Müüa kamtšatka **piibrinahk.** Näha kella 1—7 Sauc 6—2.

Iga päev värsked külmad **suupisted** H. M. LUTZ Kullasepa 5

Müüa wäga hea kabinett-**tilbklaver** firma Bechstein. Kirj. slt. „6/7906".

Odavasti müüa

kirjutusmajin, willaseid kaelasalle, rätte, reisikohwreid, meeste kaabusid, laudlinu, raamatuid jne. Raamatute ost ja müük — Tatari 8.

Rakveres

võtavad „Päevalehe" ja „Laste Rõõmu" **tellimisi ja kuulutusi** astu ja müüvad üksikute numbreidi

E. Priiman, Pikk 24
N. Erna, Lai tän.
M. Nurk, Lai tän.
Ed. Läte, Lille tän. 13
E. Videvik, jaama raamatukapp
Joh. Triefeldt, Pikk 17
L. Rikken, Tallinna 20
Ubja Majandusühisus
Marie Tella, Vaksali 2
E. Sobolotnik, Tallinna 7.

Ostetakse

Õiglase hinnaga **ostan ja müün** palituid, ülikondi, pandipileteid, raadioaparaate, fotoaparaate, õmblusmasinaid, grammofone jne. Tartu mnt. 1. Ost-müük.

Ostan

kantud ja uusi ülikondi, punaseid ja walgeid pandipileteid, suwimantleid, talwepalituid, kaukaid, õmblusmasinaid, grammofone jne. Pärnu m. 33.

Jälle ostan

wana mööblit, riideid, pesu, saapaid, raamatuid, õlilampe, kõiki tööriistu, waskasju, õmblusmasinaid, grammofone, jalgrattaid ja igasugust pööninguasjadu. Lahk. pakk. slt. „9/7789"

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju ostab kõrge hinnaga **L. Krasnokutsky ja poeg** Kuninga tän. 6, telef. 431-59.

Soovin osta **mootor-sumplaeva** mahutusega 4000 kg kala. Teat. Kuressaare, C. Grünhut. M. Körberi tän. 4. Telef. 182 kella kahest alates.

Puhtaid kirjuid kaltse ostab Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu. Pikk tän. 2

Ostan auto,

1936. a. mudel, 8—10 h.-j. (tõlla osa ei ole tähtis) ja kirjutuslaua, puhweti ja riidekapi. Teatada slt. „40/7580".

Elektrimootori

ühes ventilaatoriga soovin osta, ½—1 hobusejõulise. Võib olla ka ilma ventilaatorita. Teatada slt. „15/7755".

Soovin osta **hea viiuli.** Pakkum. ühes hinnaga slt. „10/2970".

Ostan **vanu rahasid.** S. Ameerika 4, wõõrastemaja, Põllumeeste Kodu, tuba 12, kl. 4—8.

Ostetakse **ehituskrunt** Tallinnas, soovitav puuehitusrajoonis, võib olla ka vana majaga. Teatada kirjal. slt. „23/7763".

Parima hinnaga OSTAN

pruugitud riideid, ülikondi, palituid, pesu, saapaid, pandipileteid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, mööbleid. Tulen kohale. Suur Karja t. 8—8.

Soovin osta **troska- või saraban-sõiduki.** Kirjad slt. „6/7866".

„Laste Rõõm" esirinnas

„Laste Rõõm" algatas laste näopiltide avaldamise — üüd teevad seda ka mitmed täiskasvanutele määratud ajakirjad — kõige huvitavamaks jääb aga selle poolest „Laste Rõõm" Lapsed ise, kõige laiemaist rahvakihtidest, saadavad neid pilte, ühes kaaskirjadega.

Mitmesugust

Daamid ja härrad! Kentmani 21,

kübaraäris, wärwitakse ja wormitakse teie kübarad nagu uuesti. Saadaval moodsad mudelid ja teatrikõrid.

Jooksva,

iiiase ja luuvalu vastu tarvitatakse pealemäärimiseks „Manoli" ja sissevõtmiseks Reumatoset. Punane ankur ei tohi puududa.

Iseseisev haritud keskmistes aastates daam soovib hea sõbra leidmiseks **tutvuda** haritud intell. härraga 38—60 a. Sobivusel abiellumine. Elulookirjeldus nõutav, päevapilt soovitav. Kohtamisele ei ilmu. Diskreetsus garanteeritud. Kirj. slt. „25/7725".

Tutvust

soovib vanem naisterahvas meesterahvaga töölisringkonnast, van. 45—60 a. Kirjad slt. „16/2976"

Üksik wanemateta poiss, kel puudub kodu, soovib **tutvust** abiellumise mõttes pr. või prl. kellega wõiks ühiselt kodu luua. Kirjad Kehra ajalehekioski, kwiitung nr. „7/7787" ettenäitajale.

Kaks kindlas teenistuses noormeest soowiwad **tutvust** neidudega pühadeks tõelise sõbra leidmiseks. Kirjad ühes fotoga Kehra, tööliste pood. „Frits 25", „Ats 26".

Kõigiti korralik mees, 36 a. wana, soovib **tutvust** meeldiwa proua wõi preiliga. Kirjad, soowitaw fotoga, Kehra majandusühingusse, kuulutuse kwiitungi nr. „1/7781" ettenäitajale.

Sümpaatne, teenistuses olew noormees soowib **tutvust** warandusliikult kindlustatud daamidega. Kirjad slt. „37/7777".

ERITI VASTUPIDAVAID **KATLA RESTE** VALMISTAB **Aivax** Tallinn, Soo 27.

Üksik, kindlas teenistuses noormees soovib **tutvust** neidudega üle Eesti. Foto soowitaw, mitte nõutaw. Kirjad Kehra, ajalehekioski „Witt" 21".

Saadaolewaid **võlgu** ostan, nagu tähtlehti, wekslei, igasuguseid wõlakohustusi jne. Teatada slt. „6/7786".

Intelligentne, sümpaatne hingeline daam soovib leida **sõpra** intelligents. haritud härrade hulgast, vanadus 38 a. alates. Kirj. slt. „15/2975".

Palun pisaralimi heldeid kaaskodanikke, aidake aineliselt vaest haiget kahe väikese lapse ema. Kirjutada slt. „13/7753".

Lp. preilid, kes tutvuts töösiselt kahe jõupaatse noorhärraga, et pikkadel õhtutel koostwiibimisega aega abielu poole saata Hansu ja Jaaniga? Kirjad, soowi korral ka foto, saata slt. „4/8104".

2 haritud tütarlast — „Annette 23", „Hermi 23" — **tutvuksid** haritud tõiste härradega. Mitte flirt! Kirjad slt. „8/7788".

Noormees palub kena jõupaatset tütarlasi **teatrikaaslaseks.** Soowitaw liihemat kasiwi. Teatada slt. „3/7788".

Wajatakse kiiremas korras

3500 kr.

heade kindlustuste wastu, % kokkuleppel. Pakk. slt. „9/7829"

Mittesuitsetajaks 5 päevaga alatiiseks wõib saada iga suitsetaja ameerika meetodil. Teat. kirjamarkide eest 20 sendi wäärtuses. Inf. Hoddes, Liepaja, Latwija, p.-k. 260.

Täiesti karske kena wälimusega 28-a. noormees soowib **tutvust** preilide wõi prouade hulgast. Soowitaw, kes omab wähema jumma raha wõi kinniswara. Pärandan ka suurema jumma raha. Kirjad slt. „29/7809". A. Eilart.

Lp. daamid! Olen awanud **daamide juuksetööstuse M-me „Lii"** Harju tän. 29 (kangi alt), telef. 466-67. Töö hinnad: weesilained 50 s., tangilokid 35 s., manikiür 35 s., elektri-aurulokid kokkuleppel. Palun külastada! M-me Lii.

Isik, kel on wõimalik anda **panga garantiid** 3—4 kuuks Kr. 2000 suuruses, saab tasuks teenistuse Kr. 150 kuus + %%. Soow. kirj. slt. „17/7837"

Sõiduauto on saada kesknõwamateks sõitudeks hästi soodsail tingimustel. Kirj. slt. „34/7894".

Härra soowib **abielluda** daamiga. Kirj. slt. „38/7898"

Korralikud karsked, pikemat kasiwi meesed, kellel puudub **naisõber,** kirjutage samasugustele laitmata minewikuga preilidele Mare 32, Tiiu 29, Malle 26. Kirjad pal. slt. „18/7798".

Lp. daamid! 32-a. intelligentne brüneet eraajutuse ametnik wajab kiiresti laenu. Laenajale (wanus tähtjuseta) oleks heaks sõbraks. Tagasimaks kindlustatud. Teatada slt. „28/7888".

Kadunud

Jooksis ära **inglise setter,** isane, valge-must. Palun kirjutada või saata Karu tän. 11—6.

Koer kadunud 24. now. õhtul — walge foksterrier, lambakarwane, üks pea külg pruun, teine walge, saba juures must plekk. Ostu eest hoiataiakse! Palun teatada Gonsiori t. 9—2 wõi telef. 311-03.

REKLAAM on äri hing
REKLAAM töötab kasu
REKLAAM
moodsad trükitooted tõstavad äri edukust
TELLIGE
kõik oma trükitooted Eesti moodsalma ja täielikema sisseseadega
„Päevalehe" trükikojast
Tallinn, Pikk 2. Telefo: 428-83.
NÕUDKE EELARVEID.

Kiriklikud teated

Piiskoplik Toomkogudus.

Toomkirik.

Pühapäeval, 28. now., 1. Kr. tulemise pühal, leeriõppijate õnnistamine. Jumalateenistus pihti ja armulauaga. Õnnistamise- ja pihtitalitus — piiskop H. B. Rahamägi. Juhtus — õp. H. J. Karm. Laululehed. Laulab Piiskopl. Toomkiriku segakoor „Cantate Domino".

Tallinna praostkond.

Kaarli kirik.

1. Kristuse tulemise pühal, 28. novembril, kell 10 homm. jumalateenistus, leeriõppijate õnnistamise ja armulauaga. Õnnistamiskõne — õp. A. Soomre, jutlus — õp. F. Stokholm. Laululehed. Piht on laupäeval, 27. novembril, kell ½5 Kirikus — õp. A. Kapp. Lauluraamatud.

Reedel, 26. now., kell 6 õhtul kirikus piiblitund; õp. P. W. Koppel. Laupäeval, 27. now., kell 7 õhtul, Tatari 26 lastepõhtu. Laste ettekandeid. Grupijuhtide ja õpetaja kõned. Korjandus laste jõulupuu heaks. Pühapäeval, 28. now., kell 1.50 lastejumalateenistus gruppides. Õp. P. W. Koppel. Pühapäeval, 28. now., kell 6 õhtul äratusnädala avajumalateenistus pihti ja armulauaga. Laululehed. Piht õp. A. Soomre. Jutlus õp. B. Ederma (Rakverest) teemal: Kristus ja hädad. Esmasp., 29. now., kell 7 õhtul õp. F. Stokholm ja A. Tooming Harju-Jaanist teemal: Kristus ja maailm. Teisipäeval, 30. now., kell 7 õht. õp. A. Eilart Nõmmelt ja H. Pöhl Wormsist teemal: Kristus ja tema kirik. Kesknädalal, 1. detf., kell 7 õhtul õp. K. Tiit Noorsootöö keskus ja A. Tähewäli Jaani kirikust teemal: Kristus ja kodu. Neljapäeval, 2. detf., kell 7 õht. õp. A. Grünberg Pärnust ja H. Nuudi Pärnust teemal: Kristus ja patune. Reedel, 8. detf., kell 7 õht. õp. A. Grünberg Pärnust ja õp. P. W. Koppel teemal: Kristus ja antikristus. Laup., 4. detf., kell 6 õht. õp. P. W. Koppel pihti ja armulauaga teemal: Ainult Kristus. Tarwitusel laululehed ja jumalateenistust kaunistavad muusika- ja lauluettekanded.

Rohuneeme kabel.

Pühapäeval, 28. now., kell 10 hommikul jumalateenistus. Laululehed, lauluettekanded.

Jaani kirik.

Laupäeval, 27. now., kell ½7 õhtul jumalateenistus armulauaga kolmele pihtkonnale. Piht ühtlasi leeriõpilastele ja 28. now. armulaualistele — praost H. Kubu. 1. Kristuse tulemise pühal, 28. now., kell 10 homm. leeripiha jumalateenistus armulauaga, kõne õp. B. Hasselblatt, jutlus õp. A. Tähewäli, palwe praost H. Kubu. Laululehed. Kell 3 lastejumalateenistus — kand. mag. L. Teder. Kell 5 jumalateenistus armulauaga — praost H. Kubu.

Piha-Waimu kirik.

Laupäeval, 27. now., kell 6.30 õht. kirikus NMKü poisteosakonna aastapäewa jumalateenistus laululehtedega. Jutlustab õp. B. Ederma. Pühapäeval, 28. now., 1. Kr. tulemise pühal kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga ja leerilaste õnnistamisega. Laululehed. Õp. T. Tallmeister. Kell 1 lastejumalateenistus. Kell 6 õhtul liturgiline jumalateenistus laululehtedega. Laulab kog. noorte koondise laulukoor. Soowi korral wõib tulla ka armulauale, õp. T. Tallmeister. Kolmapäeval. 1. detf., kell 7 õht. kogudusе saalis Loeng Prot. ühingu ja noorte koondise liikmeile, õp. T. Tallmeister.

Pauluse kogudus, Toomkirikus.

Pühapäeval, 28. now., kell 12 p. jumalateenistus — õp. R. Ilhke ja kand. B. Bluum, lauluraamatud. Kell 10 homm. kogudusе majas, Kreutzwaldi tän. 28, lastejumalateenistus-pühapäevakool. Kell 6 õhtul kogudusе majas jumalateenistus — kand. G. Klaus ja kand. B. Bluum, laululehed.

Ühtekogudus „Emmaus" Toomkirikus.

1. Kr. tulemise pühal, 28. now., kell 6 p. l. jumalateenistus — õp. P. Kunsik.

Rootsi kirik.

Pühapäeval, 28. now., 1. Kristuse tulemise pühal, rootsikeelne jumalateenistus armulauaga kell 11 e. l., K. Nilsson.

Peeteli kogudus.

Reedel, 26. novembril, kell 7 õhtul Rootsi-Mihkli kirikus evangelisatsioonijumalateenistus, jutlustavad õpetaja Soosaar ja õpetaja Haamer. Laupäeval, 27. now., kell 7 õhtul sealsamas evangelisatsioonинädala lõppjumalateenistus püha õhtusöömaaja pühitsemisega, jutlustab õp. Soosaar. Pühapäeval, 28. now., 1. Kr. tulemise pühal, kell 10 homm. armulauajumalateenistus kogudusе palvelas Tarabella 26. Kell 12 lastejumalateenistus. Kell 7 õhtul evangelisatsioonikoosolek, laulab kogudusе noortekoor. Esmaspäevast laupäewani igal õhtul kell 7 kutsekoosolekud, kuulutavad wennad ja õpetajad, laululehed.

Nõmme Rahukirik.

Pühapäeval, 28. novembril, 1. Kr. tulemise pühal, kell 10.30 homm. jumalateenistus ühes armulauaga. Jutlus — kand. E. Punsepp. Pihti- ja armulaualitus — õp. A. Eilart. Kell 1 päeval lastejumalateenistus. Esmaspäeval, 29. now., kell 7 õhtul kogudusе ametiruumis kogudusе noorte järjekorraline koosolek sõprusringis kogudusе õpetaja juhatusel. Kesknädalal, 1. detsembril, kell 7 õhtul kirikus jumalateenistus — õp.

Kopli kirik

Pühapäeval, 28. now., 1. Kr. jumalateenistus; kell ½12 lastejumalateenistus; kell 5 p. l. noorte jumalateenistus piiblirringi aastapäeva puhul. Koolmeister. Kesknädalal, 1. detf. Laululuraamatud. Neljapäeval piiblirringi koosolek.

Balti puuvillawabrik. Laupäeval jumalateenistus. Laululehed. Õp. Juhtus, kell 1 lastejumalateenistus, õp. R.

Paljasfaar, maja 52. Pühapäeval (mitte kell 6) p. lastetund ja palwe.

Tallinna praostkonna Raadiohommikpalwused igal hommikus. Diakonissihaigla kirikus pühapäeval homm. jumalateenistus õp. R. K. lastejumalateenistus; kell 12.30 eelleeriõppijate jumalateenistus. Koolmeister. Wabriku tän. 10, kirikus pühapäeval kell 1 päeval pühapäevakool, kell 7 kuulutustund — õp. A. Tähewäli. Katusepapi 4, praostkonna pühapäeval kell 2, kuulutustunnid pühapäeval kell 7 õht., piiblitund kesknädalal. 22 kuulutustunnid pühapäewiti kell 7 õhtul.

„Jeesuse Sõprade" ü. 1. Kr. tulemise pühal, 28. now. Lasteettekanded ja keelpillikoor. Teettekanded.

Tallinna Linnamisjon Reedel, 26. now., kell 7 õhtul n. A. Horn. Laupäeval, 27. now., Köneleb õp. A. Horn ja wennad. 28. now., kell 12 päeval pühapäevõhtu. Köneleb praost A. Kapp. pillikoori ettekandeid. Neljapäeval, tund. Juhatab õp. A. Horn.

Iru wanadekodu kabelis. Pühapäeval palwekoosolek. Köneleb

Lasnamäel, Tasuja 6. Pühapäeval pühapäevakool.

Päikese tän. 5. Laupäeval, 27 tustund. Kesknädalal, 1. detf.,

Isfanda-Muutmise Laupäeval, 27. now., õhtune j. hapäeval, 28. now., liturgiajumal. 10, piht kell ½10. Teenib ja jut. Laterii-allegri puhul koguduse saalis päevakooli-tunnid ja palvus waimu.

Toompea ap.-õigeusu Aleksi Laupäeval, 27. now., kell 6 õ. päeval, 28. now., kell 10 liturgia. lustab ülempr. A. Angerjas, diaak.

Karmeli wabakogudus, Pühapäeval, 28. now., kell 10 nelewad K. Marley j. t., kell 5 p. õhtul „Kodulaulude õhtu", esinewad listid, kell 12.30 pühapäevakool. T. lituund.

Karmeli Vabakogudus, Pühapäeval, 28. nov., **KODULAULUDE** Esinevad: segakoor M. S. Luusmaa juhatusel, A. Mill (sopr.), M. Vennikas (alt), H. berg (barit.), K. L. Marley (kõ. Pääs vabatahtliku maksu

Adwentpalwelas, Te. Pühapäeval, 28. now., kell 5 õht. piltide selgitusel. Köneleb E. Ne. Teisipäeval, 30. now., kell 7 õhtul pildid. Koori- ja keelpillilaulud. õhtul kõne walguspiltide selgitusel. hed. Soolo- ja koorilaulud.

Immanuel kirik, Pühapäeval, 28. now., kell 10 teenistus, köneleb J. Laks ja K. päevakool lastele. Suurtele tütarlastele, juhatab Selma Leesme. Kell olek. Esineb ühiskoor, köneleb H. tel laululehed-laiwad. Esmasp., 29 tund meestele, juhatab J. Laks. T. kirikु wäikeses saalis. Köneleb Tütarlaste koor. Neljapäeval kirik. mitoosolek, köneleb H. Wimson ja

Allika kog., Allika Pühapäeval, 28. now., jumalate lõunat kl. 5 koosolek, kus laulab me. Haapsalust. Kolmapäeval kl. 7 A. Tammo.

Ew. Wennaste kogudus, Reedel, 26. now., kell 7 õhtul n. Pühapäeval, 28. now., kell 8 homm. lis. Kell 11 suures saalis evangel. tund ja kell 4 p. l. evangeeliumikuu.

Siioni palwe Laupäeval, 27. now., kell 7 õht. wal, 28. now., kell 10 pühitsuskoos. kell 6 p. l. kirjandusõhtu kingitustega. kell 7 õhtul palwekoosolek. Neljapäe. tund.

Tall. 1. bapt. kogudus, Reedel, 26. now., kell 7 õht. Noo. tu. Pühapäeval, 28. now., kell 1 juhlustab kog. wan. Eewald Mänd j. wakool lastele. Kell 5 õhtul Tallin. lateenistus. Ettekanded juunioridel piiblitund.

Nõmme ew. wenn. kogu. Pühapäeval, 28. now., kell 9 h. p. l. ev.-kuulutus, köneleb Tallinna Horn. Ettekandeid keelpillikoorilt, so. tetulek läheb koorile tšellolo murete. algab äratusnädal. Koosolekud äripäe.

Nõmme Baptisti kog., Suur Laupäeval, 27. novembril, kell 7 päeval, 28. novembril, kell 10 kell 12.30 päeval pühapäevakool la. geeliumikuulutus laulu- ja keelpillik. tunnistused, laululehed. Kesknädalal piiblitund.

Saaroni palwela, Gran. Laup. õhtul kell 7 kuulutustund, hitjus- ja palwetund, kell 12 lastek. olek, koor. Kesknädalal kell 7 õht. p.

E. E. L. K. Sisemisjoni Sisemisjoni seltsi perekonnaõhtu now., algusega kell 5 p. l. seltsi ru. jad R. Bidder, H. Hansson, A. Tähe. lukoor. Käsitööland. Einelaud.

Adwentkirik Merepuis. Reedel, 26. now., kell 7 õhtul pa. kell 11 e. l. jutlus, kell 7 õhtul noo. was kõnesid, laule jne. Pühapäeval kõne, walguspildid, laulab koor, la. detf., kell 7 õhtul kõne, walguspildid.

Saalemis, Aspe t. Reedel, 26. now., kell 7 õht. w. Paulus ja w. Rosenbaum. Lau. 27. now., kell 7 õhtul äratuskoosolek. w. Sink. Mängukoor. Pühap., 28. nädala lõppkoosolek, köneleb õp. S. Segakoor. Laululehed.

Päästearmee 1. korpus, Reedel kell 19.30 sõdurite koosol. Wendade teelaud ühes teenimisega. päeval kell 10.30 pühitsuskoosolek 2. päevakool lastele, kell 16.00 keelpill. päästmiskoosolek. Esmasp. kell 19.30 kell 19.30 Koduühingu tööõhtu. Kes. koosolek.

Rooma-katoliku Pühapäeval, 28. now., kell 9 ho. ja poolakeelne jutlus; kell 10 juma. jutlus; kell ¼12 suurmissa ja poola. jutlus ja palwetus.

Koplis: kell ½11 piha mis.
Nõmmel: kell ½11 piha mis.

Christian Science Kristliku teaduse jumalateenistus kiriklas. Endla tän. 10. Tunnistusõhtu. kell 7. Lugemistuba, Pärnu m. päeval ja reedel kl. 5—7, kesknädalal